

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 78 (13.309)

Trst, nedelja, 2. aprila 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Pričakovana čistka v pokrajinskem komiteju ZK Kosova

Azema Vllasija izključili iz vrst zveze komunistov

Ista usoda doletela še Ekrema Arifija in Ejupa Gašija - Sadika Sadikuja naj razreši CK ZK Srbije, Alija Šabanija pa CK ZKJ - Zadovoljstvo ob pridobljeni enotnosti

PRISTINA — Pokrajinski komite ZK Kosova je včeraj soglasno izključil iz zveze komunistov Azema Vllasija, Ekrema Arifija in Ejupa Gašija. Sprejeli so tudi predlog, da CK ZK Srbije razreši funkcije Sadika Sadikuja, zvezni CK pa Alija Šabanija. Za svojega bivšega člana Rušita Ramadanija je pokrajinski komite predlagal, naj njegova temeljna organizacija ugotovi stopnjo odgovornosti. Sprejeli so tudi odstop Kagushe Jashari, Vojislava Zaiča in Džumreta Selmanija, ki pa bodo kljub temu lahko dali svoj »aktivni doprinos v zvezi komunistov«.

Azema Vllasija so izključili zaradi »politične obstrukcije, karierističnega odnosa, liderstva, uzurpacije kadrovske politike, destruktivnega odnosa in delovanja v nasprotju s politiko ZKJ, posebno pa zaradi njegovega nesprejemljivega odnosa do novembrskih zbiranj in demonstracij ter februarskih stavk«.

Ekrema Arifija pa obtožujejo, da je hotel prikriti politično delovanje, ki je bilo v nasprotju s smernicami ZKJ. Njegovi nastopi naj bi doprinesli mednarodnim delitvam na Kosovu. Ejupu Gašiju pa so očitali, da je nasprotoval spremembam srbske ustave. Vse so obenem obtožili, da so na raznih sejah »zavzeli nesprejemljiva stališča«.

Tako se je v bistvu končala skoraj desetletna seja pokrajinskega komiteja ZK Kosova. Na njej so proučili tudi trenutni varnostno-politični položaj na Kosovu in poudarili, da je včeraj dosežena enotnost v partijskem vodstvu Kosova spodbudna v nadaljnjem boju proti kontrarevolucionarnemu delovanju albanskih nacionalistov. Predsednik Rahman Morina je obenem obsodil tista stališča v raznih republikah, ki »niso na liniji 9. seje CK Zveze komunistov Jugoslavije«.

Med padlimi demonstranti predvsem dijaki in študentje

PRISTINA — Pokrajinski komite ZK Kosova je včeraj proučil tudi dokument predsedstva o marčevskih demonstracijah. V njem je še vedno podatek, da je v demonstracijah izgubilo življenje 22 ljudi (dva miličnika in 20 demonstrantov), v seznamu pa ni dveh oseb, ki sta kasneje podlegli poškodbam. Navedeno je tudi, da je bilo med mrtvimi demonstranti pet brez stalne zaposlitve, štirje so bili učenci, trije pa študenti. Iz dokumenta obenem izhaja, da je bilo kar 11 žrtev starih od 16 do 24 let. Med ranjenimi demonstranti, ki so v bolnišnicah, je 82 težje, tri pa lažje ranjenih. Med miličniki pa je bilo v spopadih devet težje, 112 pa lažje ranjenih.

Dokument predsedstva navaja tudi, da so se demonstracije začele 23. marca v Uroševcu in da so se kasneje razširile v občinah Titova Mitrovica, Vučitrn, Pristina, Podujevo, Suva Reka, Lipljane, Gnjilane, Dečane, Klina, Peč, Štimlje in Prizren. Sledi podroben opis škode, ki naj bi jo povzročili demonstranti. Po trditvah predsedstva so se vse demonstracije začele ob vzklikih Tito-partija, kasneje pa naj bi vzklikali Kosovo da, Metohija ne; Živijo ustava iz leta 1974; Ni sprememb brez soglasnosti; Tovariš Tito je podpisal, da se ustave ne spremeni; To je izdajstvo..., poleg takih so bila tudi gesla, ki so zahtevala delo za može v tujini.

Medtem pa iz številnih krajev Zahodne Evrope prihajajo vesti o množičnih protestnih manifestacijah Albancev pred veleposlaništvu in konzularnimi predstavništvi Jugoslavije. Gesla so bila tu drugačna: Srbski pustolovci ogrožajo mir na Balkanu; Kruha, delo in svoboda za Kosovo; Glasovali so tanki in Kosovo republika. Vse manifestacije so se končale brez incidentov.

Volitve bodo prvič direktne in tajne

Danes v Sloveniji izbira med kandidatom za predsedstvo SFRJ

LJUBLJANA — Danes ob 7. uri zjutraj bodo odprli 4.500 volišč po vsej Sloveniji, zaprli pa jih bodo ob 19. uri. To so prve direktne, tajne volitve, ki bodo po vojni zajele celotni teritorij SR Slovenije. Niso izvedene v okviru države, temveč so v okviru SZDL, vendar pomenijo nov pomemben korak slovenske pomladi in splošne demokratizacije slovenske družbe. Volilci so že prejeli obvestilo, kje bodo volili (volišča so urejena po večini po šolah, pa tudi v krajevnih skupnostih in v drugih primernih prostorih). Na volišču bodo prejeli listek z odtisnjenima imenoma obeh kandidatov. Volili bodo v kabini ali v zagrnenjem prostoru, tako da je zagotovljena tajnost volitev. Ni enakih kabin, ker so volitve prostovoljna stvar aktivistov SZDL, ki za delo ne bodo plačani, njihovo plačilo bo samo skromna zakuska in zavest, da so opravili izredno pomembno družbeno nalogo.

Zadnje prognoze govorijo o zelo tesnem rezultatu med obema kandidatom Markom Bulcem in Janezom Drnovškom. V petek zvečer je bil med njima zadnji televizijski »dvojboj«. Rezultat je težko oceniti, lahko pa rečemo, da sta oba kandidata pokazala izredno visoko raven, široke poglede in bo izvoljeni prav gotovo dostojno zastopali slovenske barve v beograjskem glavnem mestu.

Socialistična zveza je razobesila po vsej Sloveniji lep plakat »Za zaupanje«, s katerim poziva volilce. Volilna udeležba bo namreč tudi odraz zaupanja slovenskih ljudi v sedanje slovensko politično vodstvo, kar je pomembno, saj mu prav iz »juga« to zaupanje oporekajo, češ da v Sloveniji niso izvedli »protibirokratsko revolucijo«. (B. S.)

Pogreb Zite Habsburške

Nostalglična Avstrija pa tudi nič koliko radovednežev so se včeraj poslovlili od posmrtnih ostankov poslednje cesarice Zite Habsburške-Lothringove. Prestolna habsburška dinastija so Zitin sin Otto, njegova žena Regina in sin Karl, ki so prisostvovali maši zadušnici v dunajski katedrali sv. Štefana na častnem mestu poleg krste

(Telefoto AP)

Finančni ukrepi stopnjujejo nesporazume v vladi

PRI zavrača vsako odgovornost De Mita pa ne odobrava kritik

RIM — Polemike v vladni večini so se razplamtele kot se to običajno dogaja pred vsakimi volitvami. Vsi nasprotujejo vsem, prvi pa je dvignil glas ministrski predsednik De Mita malo pred svojim odhodom v Tokio. Direktorju dnevnika La Repubblica je poslal pismo, v katerem formalno zavrača nekatere trditve, ki izhajajo iz članka s podpisom predsednika PRI Bruna Visentinija. Za slednjega so finančni ukrepi vlade (zloglasno klestenje, proti kateremu delavci protestirajo s številnimi spontanimi stavkami) predvsem pretežno finančno breme, poleg tega pa so tudi neučinkoviti. La Malfa pa je med drugim tudi napovedal, da če KD in PSI ne bosta našli ustreznih strategije, republikanci ne nameravajo več podpirati tovrstnih »formul«. Pripravljeni so izbrati drugačno pot, samo da jim ne bi bilo treba deliti odgovornosti, ki jih nosita največji koalicijski stranki. To izjavo je De Mita tolmačil kot napoved, da se namerava PRI razrešiti obveznosti, ki jih ima kot stranka vladne večine. De Mita v svojem odgovoru piše tudi,

da je o zadnjih vladnih ukrepih obširno razpravljal z najvišjimi zastopniki vseh strank vladne koalicije. Vsi po vrsti pa so odločno pristali na predloge vlade. De Mita zato ne razume, kako je po prvotnem soglasju lahko prišlo do tolikšnega neodobranja.

Nadaljuje pa se tudi vojna med republikanci in socialisti, ki obtožujejo La Malfo, da povzroča destabilizacijo med vlado in njeno politično večino. La Malfa zavrača obtožbe, vendar priznava, da se z ukrepi vlade ne more strinjati. Tudi on soglaša z Visentinijem, ko pravi, da so finančni ukrepi »grenki in neučinkoviti«. »Šibkosti vlade sprejemamo vedno težje in z vse večjo zaskrbljenostjo,« trdi La Malfa. Socialistično glasilo L'Avanti odgovarja z nepodpisanim kurzivom: »Če so vse trditve, ki jih je izrekel La Malfa, resnične in ne sad prehodne histerije, temveč sad poglobljene ocene in političnega prepričanja, potem ne preostane drugega, kot da primerno ukrepamo na politični ravni.« Z drugimi besedami to pomeni, da socialisti va-

bijo republikance, naj povzročijo vladno krizo ali pa naj molčijo.

La Malfov »laični zaveznik« Altissimo previdno ohranja razdaljo, nemara tudi zato, ker se je včeraj srečal s tajnikom KD Forlanijem. Čeprav Altissimo priznava, da je nekajkrat kritiziral izbiro vlade, ugotavlja, da je »treba naprej po tej poti, saj bi se drugače ustvarila nevarna politična praznina. Forlani se kot običajno ne izpostavlja in pravi, da bi moral La Malfa nekoliko komentirati svoje izjave, da bi bile bolj razumljive.

Oglasila se je tudi opozicija, v prvi vrsti tajnik KPI Occhetto, čigar mnenje se ne dosti razlikuje od La Malfovega, čeprav klestenje ocenjuje z drugačnega zornega kota. »Velikonočni manevar je krivičen in nevaren hkrati, saj spodbuja inflacijo,« meni Occhetto in opozarja, da želi KPI prispevati k sanaciji finančnega primanjkljaja in da ima za to tudi nekaj dobrih predlogov, ki pa so za De Mito preveč skrivnostni.

G. R.

Jadran klonil po ogorčenem boju

SAN LAZZARO — Jadranova peterka je po hudem boju, ki je že prerasel meje normalnega športnega agonizma, izgubila (s 110:96) na igrišču vodilnega Malagutija iz kraja San Lazzaro v okolici Bologne ter tako nekoliko zakomplicirala svojo pot do play-offa, čeprav je uvrstitev v končno prvenstva povsem realna.

Tekma je bila zelo lepa, borbena, napeta, zanimiva prav do konca, žal pa so si jo jadranovci pripravili že v prvem polčasu. Malaguti je namreč odlična ekipa, vendar menimo, da sinoči nikakor ni bila nepremagljiva. Dobro je le izkoristila hitrost svojih igralcev in čisto »jugoslovanski« protinapad in tokrat slabo Jadranovo obrambo v prvem delu igre. Prav ta obramba, pa tudi taktična nedisciplinaplavh, sta prva in glavna razloga za poraz.

Poglavje zase sta bila preveč fiskalna in občasno slaba sodnika, ki sta piskala vse vprek, na koncu prvega

dela igre pa sta dosodila kar tri tehnične napake Jadranu (eno Starcu ter dve trenerski klopi). Sodnika sta tako povzročila izredno napetost in nervozo na igrišču, ki se je žal stopnjevala prav do konca. Tekma se je verjetno odločila že v zadnjih minutah prvega polčasa, ko so si domačini nabrali 16 točk prednosti, ki se jih nikakor ni dalo nadoknaditi.

Drugi polčas se je za naše dobro začel, v tem delu pa sta se najbolj izkazala Sosič v obrambi in Ban v obrambi in v napadu, odlični pa je bil tudi Starc. Plavi so se v 27. minuti približali nasprotnikom na samih 8 točk, vendar več žal niso zmogli. Verjetno ni bila njihova fizična kondicija na optimalni ravni. Žal moramo omeniti tudi splošen pretep, do katerega je prišlo le 66 sekund pred koncem, ko je bila tekma že odločena. Povod je bila povsem neznaten razlog (pač normalna osebna napaka Rauberja nad Tuberti-

nijem), trajal pa je nekaj minut, »bojni obračun« pa je sledeč: izključeni so bili jadranovci Daneu, Rauber in Corsi ter igralca Malagutija Cuccoli in Tubertini ter še Jadranov maser, poleg tega pa je moral zaradi tretje tehnične napake trenerski klopi moral z igrišča tudi Jadranov trener Brumen. Sinočno zmago pa so si domačini zaslužili. Pravi junak je bil Berganzoni, odlični pa so bili še Galassi, Tubertini in »nervozni« Cuccoli.

Po tem porazu ni še nič izgubljeno, saj so jadranovci dokazali, da so v odločilnih trenutkih borbeni in agonistično na višini in da znajo dati vse od sebe.

IZJAVE PO TEKMI

PETER BRUMEN (trener Jadrana): »To je bila naelektrirana tekma, k tej nervozni pa smo pripomogli tudi sami s taktičnim neizpolnjevanjem navodil trenerja v napadu in obrambi, seveda NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Primorska poje v Tržiču

Na tržiškem koncertu največje primorske zborovske prireditve je zbranim spregovorila Sonja Pahor.

(Foto Pavšič)

V Krajevnih zdravstvenih enotah je spet kaos Včeraj so začeli veljati novi tiketi za zdravstvo

RIM — Tokrat res ni šlo za prvo-aprilsko šalo. Višje cene za razne zdravstvene storitve so resničnost, s katero se bo marsikdo le težko sprijaznil, v veljavo pa so stopile prav 1. aprila.

Ta vladin ukrep sicer ni novost, saj ga je napovedala že pred meseci, kljub temu pa je že sprožil vrsto upravičenih negotovanj in protestov, v domači vseh Krajevnih zdravstvenih enotah pa je včeraj zavladał kaos. Ljudje, ki bodo odslej potrebovali zdravniško pomoč, bodo morali plačati še dodatne samoprispevke ali tikete, od katerih je najbolj nesprijemljiv tisti, ki se nanaša na hospitalizacijo. Vsak dan hospitalizacije, od vključno sprejema do odslovlitve, bo namreč bolnika stal 10 tisoč lir. Zdravniških posegov za prvo pomoč pa ne bo treba plačati. Prav tako ne bo treba dodatno plačevati zdravstvenih služb za rehabilitacijo in pomoč fizično in umsko prizadetih in socialno ogroženih državljanov. Kar se analiz tiče, bo treba plačati po tisoč lir za vsako analizo, ki je nave-

dena na zdravnikovi napotnici. Za rentgenske slike, vključen je tudi TAC, bo treba odslej odšteti 10 tisoč lir; zobozdravniške rentgenske slike pa bodo znatno dražje, in sicer: 30 tisoč za zgornje in spodnje zobe ter za panoramsko sliko čeljusti. Ehografija trebušne votline bo stala 20 tisoč lir, pregled pri specialistih, ki imajo konvencijo s KZE pa bo stal 15 tisoč lir. Največji povisek bo terjalo termalno zdravljenje, za katerega bo treba odslej odšteti 50 tisoč lir za vsak terapevtski cikel.

Ministrstvo za zdravstvo je medtem že razposlalo v vse Krajevne zdravstvene enote podrobna navodila za takojšnje uvedbo novih tiketov ter seznam kategorij, ki so po zakonu oproščene dodatnih denarnih bremen za zdravstvene storitve. Te razbremenitve bodo stopile v veljavo šele 30. junija, do takrat pa bodo morali vsi plačevati samoprispevke. Tudi bolniki, ki so bili sprejeti v bolnišnico pred 1. aprilom, bodo morali od tega dne dalje plačati dnevno kvoto.

OZN obsodila krvoprelitje v Bejrutu

NEW YORK — Varnostni svet OZN je predsinočnim pozval vse sprte strani v Libanonu, »naj takoj prekinajo sovražnosti in naj se vzdržijo od kakršnekoli pobude, ki bi stopnjevala obstoječo napetost.« V pozivu, ki ga je podprlo vseh 15 članov, varnostni svet podpira vse mirovne pobude, ni pa sprejel nobenih konkretnih pobud, prav tako ni nikogar obsodil. Na podoben način je včeraj pozvala sprte v Libanonu tudi Evropska gospodarska skupnost. Prav predsinočnim pa se je položaj v Bejrutu ponovno poslabšal, ko je muslimansko topništvo začelo obstreljevati vzhodni Bejrut. Maroniti so takoj odgovorili, tako da je bila prejšnja noč ena najhujših. Po trditvah tiskovnih agencij se je šit-skemu topništvu pridružilo tudi sirske, v ta topovski dvoboj so se s Šufo vključili tudi družji. Muslimanske granate so popolnoma razdejale grič Mariso, kjer je apostolska nunciatura, vatikanski predstavnik Luciano Angeloni se je rešil. Vest je potrdil italijanski veleposlanik Antonio Mancini.

Znanstvenofantastično pisanje beograjske Duge o zarotah CIA

PRIŠTINA — V najvišjem nadstropju moderne zgradbe tiskarne je luksuzna pisarna vodstva Komunistične Zveze komunistov Kosova, ki izhaja v srbsčini in albanščini. Zivorad Igić, pomočnik glavnega urednika, seveda odgovarja za srbsko izdajo, hkrati pa je tudi v vrhu jugoslovanskega novinarskega društva, kjer bo v kratkem prevzel predsedniško mesto. Izredno dobre volje je, saj se je z razglasitvijo srbske ustave in z zbrisanjem meje med Kosovom in Srbijo uresničil tudi njegov življenjski sen. Razgovor teče sproščeno, skoraj brez vprašanj, saj je sogovornik poln podatkov, stališč in dokončnih resnic.

Igić pravi, da je zdaj bistveni kosovski problem premagati albanški nacionalizem, ki je v polni evforiji. To naj bi bil v prvi vrsti rezultat aktivne vloge Tirane, ki prepušča Albance na različne načine. Po petkrat na dan oddaja Radio Tirana nalašč za Kosovo, v srbskem in albanskem jeziku. Odkrili so natančen subverzivni načrt, ki ga je razkrinkal Mojsov v zvezni skupščini in katerega podrobnosti so bile objavljene v zadnji številki srbskega tednika Duga. Med demonstranti so prišli na sled veliko takim, ki so se nalašč za to priliko vrnili iz tujine. Načrt je predvideval najprej mirne demonstracije, ki so bile lansko jesen, nato protest rudarjev v jami in spomladi oborožen upor. Načrt je bil narejen v Tirani in natančno predvideval vse faze. Duga v tej zvezi piše, da je jugoslovanska obveščevalna služba poročala o sestanku pri papežu Janezu II., na katerem so bili predstavniki albanske emigracije, povezane z albansko obveščevalno službo Sigurimi; navzoči so bili kardinal Casaroli, šef CIA za Albanijo in pet generalov ameriške armade. Na tem sestanku so se dogovorili za strateški načrt ustvarjanja velike Albanije, ki bi imela pet milijonov prebivalcev in bi osvobodila peto ameriško floto, ker bi bila taka Albanija povezana z ZDA in Vatikanom.

Pa pustimo Dugo in se vrnimo k Igiću. Ustavne spremembe so bile samo povod, nam nadalje razlaga dogodke, toda resnični vzrok je bil načrt, ki se priključijo k Albaniji. Albanski radio iz Tirane nenehno ponavlja geslo, da je treba »priključiti ilirskemu stebilu vse albanske domove in ves teritorij«.

Drugi razlog je indoktrinacija albanskih mladih ljudi s protisrbskim sovražstvom, kar počnejo v šolah, od osnovne do univerze. Za to so krivi predvsem albanski šolniki in intelektualci. Kam privede taka indoktrinacija, kaže primer šestnajstletne deklice, ki so jo miličniki ustrelili med demonstracijami in kar resnično obžalujejo. Toda za to so krivi tisti, ki so jo »indoktrinirali«, torej, predvsem albanski intelektualci.

Ta imena so znana, saj jih je 250 podpisalo znano peticijo, s katero so se uprli in pozvali k upor proti sprejemanju srbske ustave. Proti tem intelektualcem je treba odločno ukrepati in jih poklicati na odgovornost za »zločine«, ki so jih zagrešili.

Prišlo je do močnega združevanja Albancev na pozicijah albanskega nacionalizma in separatizma. Na podlagi tega pa tudi do

množičnega in brutalnega odpora, ki je prešel v izredno grobe oblike. Pri tem je bilo žal 21 ljudi ubitih, kot poročajo uradni viri. Igić priznava možnost večjega števila mrtvih, vendar o tem noče govoriti. Obžaluje pa, da je mrtvih toliko, ker se na ta način ustvarja fronta zelo odločnih nasprotnikov. Vsak mrtev Albanec namreč zapušča na desetine družinskih članov in tako postaja na desetisoče Albancev do kraja sovražnih in pripravljenih na upor.

Alternativa je v odločnih stališčih, kot se sedaj ne sme več popustiti, kot je bilo to storjeno 1981. leta, ko so bili prehitro preklicani izredni ukrepi in so nacionalisti in irendentisti spet naglo dvignili glave. Sam je rezervni major in njegov oddelek je sposoben, da se mobilizira v dvanajstih urah (v prvi svetovni vojni je Srbija zabeležila rekordno mobilizacijo v šestnajstih urah).

Rešitev je v rigorozni diferenciaciji in v dosledni zakonski odgovornosti za vse, kar je bilo v preteklosti zagrešeno.

Na moje vmesno, bolj potihno izrečeno vprašanje, ali bi bil lahko posrednik politične rešitve Vllasi, pa je bil srbski sogovornik povsem drugačnega mnenja, celo nekoliko užaljen, ali bolje povedano, začuden nad mojo naivnostjo.

Vllasi je pravi organizator vsega, moral bo odgovarjati, in to do kraja, vse do najhujše kazni, saj ne bi nikogar čudilo, če bi bil obsojen tudi na smrt.

Ustavne spremembe bodo seveda izenačile Kosovo glede jezika, ker je sedaj po vsej Srbiji uradni jezik srbsčina v cirilski pisavi. Na Kosovu se na primer ne bo pisalo po srbsko Priština v latinici kot sedaj, temveč v cirilici. Vendar je to že podrobnost, ki sedaj ni važna.

Sedaj sta odločilna varnostna situacija in prevzem notranjih zadev, saj so na primer že avtonomno prišli na Kosovo srbski miličniški oddelki. Srbija je postala najvišja instanca glede sodstva, načrtovanja in gospodarskih problemov, vse to se bo postopoma izvajalo.

V hotelu smo po naključju slišali razlago neke sodnice iz Srbije, s kakšno težavo so pričeli postopek za razlašanje zemlje, kar je v sedanjih okoliščinah manifestacij po njenem mnenju zares nevarno. Za kakšno razlašitev gre?

Igić nam je pojasnil, da so 1922. leta naselili na Kosovo več deset tisoč srbskih in črnogorskih kolonistov, predvsem bivših »Soluncev«, in z njimi je bila storjena strašna krivica, ki jo je treba popraviti. Leta 1941 je namreč na celotno ozemlje Kosova prišla italijanska armada, ki jo je 1943. zamenjala nemška. Takrat so se morali Srbi in Črnogorci v strahotnih okoliščinah izseliti. To je bilo več deset tisoč družin, otrok, starcev. Po vojni se niso vrnili in je nova Jugoslavija sklenila, da bo ostala zemlja v lasti onega, ki jo je takrat obdeloval. Leta 1954 je zvezna skupščina sprejela zakon, da zemlje ne bodo vračali. Gre za ogromne površine okrog 100.000 hektarjev. Pred desetletji je bilo to redko naseljeno območje, sedaj pa so ti gosti naseljeni kraji seveda povsem albanski.

BOGO SAMSA

V Neaplju nova žrtev paraquata Umrla je tudi Camerinova žena

CICCIANO (NEAPELJ) — Smrt štirih oseb in zastrupitev devetih sta pustili globoko sled v manjšem mestu, ki je na pol poti med Neapljem in Avellinom. Sinoči je v neapeljski bolnišnici umrla tudi 41-letna Iolanda Di Stefano, žena gradbenika Santola Camerina, ki je bil prva žrtev herbicida paraquat.

V Cicciano ne kupujejo več povrtnin in zelenjave, pijejo pa izključno mineralno vodo. Prebivalci se bojijo, da bi tudi njih doletela tragična usoda družine Camerino, ki se je zastrupila s herbicidom paraquat.

Občinske oblasti so sicer sporočile, da je zelenjava v prodaji povsem »čista«, prav tako brez paraquata pa je tudi voda mestnega vodovodnega omrežja. Zdravniški oddelki središča za boj proti strupom neapeljske bol-

nišnice Cardarelli so ugotovili, da ni bilo sledu paraquata v arteškem vodnjaku, iz katerega je črpala vodo družina Camerino ter v veliki cisterni, ki jo je pokojni Santolo Camerino dal zgraditi za potrebe svoje družine. Zdravniki pa so tudi trdno prepričani, da so se osebe, zastrupile s paraquatom, ki so ga kakorkoli zaužile z vodo.

Pri tem je treba vsekakor upoštevati, da je minilo že 10 dni, odkar so se člani družine Camerino zastrupili s paraquatom, v tem časovnem razmahu pa bi lahko izginili sledovi strupenega herbicida. Zdravniki ne izključujejo možnosti, da bi lahko kdo hote zastrupil vodo, ki je tekla iz pip družine Camerino, karabinjerji pa zagovarjajo tezo nesreče.

Obdukcija trupel Santola Camerina in njegove tačče je sicer pokazala, da

je bil za Santola usoden prav herbicid, tačča pa naj bi umrla zaradi srčne kapi. Ker ni bilo mogoče dokazati, kje je bila raztopljena strupena snov, bodo izvršili še nekaj dodatnih pregledov, da bi ugotovili, če je bil paraquat morda v hrani.

Ne glede na končne rezultate preiskave, ostaja še vedno odprto vprašanje proste prodaje tako nevarnih snovi. Paraquat je mogoče kupiti za pičlih 14 tisoč lir v vsaki trgovini. Predpisi sicer prepovedujejo prodajo teh snovi ljudem, ki nimajo posebne kmetijske izkaznice, nihče pa ne preverja spoštovanja predpisov. Paraquat je tako na voljo vsem, ki se želijo znebiti plevela s snovjo, ki izsuši rastline in omogoča hitrejšo pripravo tudi obsežnih zemeljskih površin.

Požar v kosovski tovarni akumulatorjev

TITOVA MITROVICA — Preiskovalni sodnik občinskega sodišča Mirko Rakić je novinarje včeraj obvestil o požaru v Trepčini tovarni akumulatorjev. Zagorelo je zjutraj ob 3. uri in 10 minut. Uničene so tri kasete za polnjenje akumulatorjev, dvanajst akumulatorjev in desetine metrov raznih kablov.

Preiskovalni sodnik je poudaril, da ponoči v tovarni ni bilo delavcev. Preiskava še teče - vzroki požara pa še niso znani.

Trepčini obrati v Titovi Mitrovici so bili center lanskoletnih demonstracij delavcev na Kosovu (iz njih so krenili prvi delavci peš proti Prištini) in tudi letošnje februarске splošne stavke v pokrajini (začela se je s samomorilskim vztrajanjem Trepčinih rudarjev v jamah). Zato možnost sabotaže ni izključena.

Seznam albanskih oficirjev je nabrž le obstajal

TITOGRAĐ — Občinsko javno tožilstvo je zavrglo kazensko prijavo zveznega sekretariata za ljudsko obrambo (obrambena ministrstva) proti novinarjem osrednjega črnogorskega dnevnika "Pobjeda" Čedomirju Radušinoviću in Jovanu Stamatoviću in novinarju titograjske televizije Radomirju Peroševiću, ki naj bi domnevno širili lažne vesti. Obrambno ministrstvo jih je hotelo kazensko preganjati zato, ker so kot posebni poročevalci s Kosova med februar-sko splošno stavko v pokrajini svojo javnost obvestili o obstoju spiska 107 vojaških starešin, ki naj bi jih vojaška policija sumila sodelovanja z albanskimi nacionalisti na Kosovu. Obrambno ministrstvo je obstoj takšnega spiska odločno zanikalo, novinarje pa obtožila za širjenje lažnih vesti. Občinsko javno tožilstvo v Titogradu je ocenilo, »da v dejavnostih prijavljenih ni mogoče najti bistvenih elementov kaznivih dejanj, ki naj bi jih bremenila, niti drugih kaznivih dejanj, ki se jih preganja po službeni dolžnosti«, zato je kazensko prijavo zavrnilo.

Na seji predsedstva ZKJ še vedno razprava o rednem ali izrednem kongresu Večina zagovarja redni, a predčasni kongres

BEOGRAD — Predsedstvo Zveze jugoslovanskih komunistov je spet zasedalo. Sedaj so že običajno seje za zaprtimi vrati, tokrat je prvi del o kosovskih dogodkih bil tudi »zaprt«, na naslednjem sklicanju predsedstva pa so prisostvovali novinarji. Na tem javnem delu se je je razvnela bitka okrog »izrednega« in »rednega« kongresa. Nič niso odločili in so prepustili odločitev centralnemu komitetu, ki se bo sestel 14. aprila.

Zahtevo po izrednem kongresu je izrekla vojvodinska partijska organizacija, ki se je pretvorila v nekaj jurisni odred srbske. Na petkovi seji jo je odločno zagovarjal predsednik srbske partije Slobodan Milošević, ki se je skliceval na statut in na obrazložitev statutarne komisije. Vsi njegovi pristaši pa so se sklicevali na izredne razmere v državi, ki zahtevajo izredno kongres. Ker je Kosovo največji problem in ker so na Kosovu izredne razmere, se mora tudi ta kongres imenovati izredni.

V nasprotju z vojvodinsko pobudo sta pobudi Makedonije in Bosne in Hercegovine, ki se zavzemata za redni kongres, vendar pa naj bi bil predčasen.

Proti izrednemu kongresu sta na zasedanju predsedstva izredno ostro in odločno nastopila član predsedstva hrvaških komunistov Ivica Račan in še

zlasti predsednik slovenskih komunistov Milan Kučan.

Kučan pravi, da bi bil to prvi izredni kongres v zgodovini KPJ in ZKJ, ni bilo izrednega kongresa niti v razdobju kominforma. Nesprejemljiva je trditev, da vodstveni organi ZKJ niso sposobni izvesti tri reforme in da niso sposobni niti organizirati kongresa.

Glavni razlog pa je v nasprotovanju izrednim razmeram, izrednim ukrepom. Kučan pravi, da tako stališče izhaja iz ocene, da so za krizo v državi kriva birokratizirana vodstva, ki niso spoštovala interesov naroda in delavskega razreda. V enem delu države je že izvedena protibirokratska revolucija, v drugem pa ne. Iz leksikona pa se lahko naučimo, da je revolucija nasilna zamenjava nekega družbenega sistema z drugim. Kakšni sistem bomo torej zamenjali, se sprašuje Kučan, onega iz 1974. leta, ki temelji na družbeni lastnini, samoupravljanju in na enakopravnosti, in je torej titovski.

Razlike v ocenah sedanjega stanja in družbenih procesov znotraj ZKJ in izven nje, so tako velike, da je nujna resna, demokratična razprava. Ni jih mogoče premestiti na hitro in z nedemokratičnimi metodami. Kučan se je tudi izrekel za strogo spoštovanje statuta, ki pa nikakor avtomatično ne predpisuje sklicanje izrednega kongresa, če to zahteva neka organizacija,

temveč predvideva sklep CK ZKJ po predhodnem posvetovanju partijskih organizacij republik in pokrajin.

To se bo sedaj naredilo, sklepali bodo na prihodnji seji ZK ZKJ. Očiten je ostri razkol, ko se skuša metode, ki so bile uveljavljene v Srbiji in drugod prenesti tudi v ostale republike in s pomočjo izrednega kongresa povsem prevzeti v roke ZKJ na osnovi izrednega kosovskega stanja. Dilema ZKJ o »izrednem« ali »rednem« kongresu nikakor ni več akademsko razpravljanje

o nazivu, temveč bistvena vsebinska odločitev o bodoči usmeritvi jugoslovanskih komunistov. Z njo je povezana tudi ideološka opredelitev o vlogi partije, o pluralizmu, o povezavi partije z oblastjo, skratka vse dileme jugoslovanske družbe. Razmerje sil je trenutno še nejasno, ker se še niso izrekle vse organizacije in bo tudi zato izredna zanimiva prihodnja seja CK ZKJ.

B. S.

tržno obvestilo

Retinol
preganja čas

Ključ do mladosti

MILAN — Dva sta dejavnika, ki vplivata na staranje kože: čas in sonce. Znanost se je že od nekdaj ubadala s tem problemom. Po vsej verjetnosti je problem nastajanja gub dokončno rešil prof. John Voorhees. Ameriški znanstvenik je dokazal, da je ključ do večne mladosti v retinoidu.

V Evropi je že nekaj časa v prodaji poseben kozmetičen preparat, ki se imenuje Anti-Age Retard in ga proizvaja multinacionalna farmacevtska družba. Ta preparat vsebuje retinol, ki vidno zmanjšuje število in globino gub.

Retinol je alkohol, čeprav spada v skupino retinoidov, kar ga razlikuje od transretinolne kisline (ki jo je testiral prof. Voorhees). Zato ne povzroča rdečice in vnetja kože.

Ta preparat je na prodaj tudi v Italiji v lekarnah (izdeluje ga multinacionalna družba Korff) za tri starostne skupine: od 25 let, od 35 let in od 45 dalje.

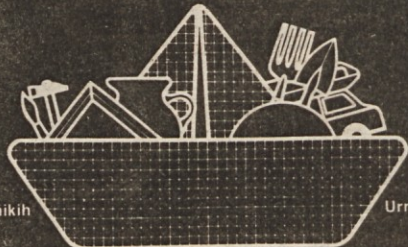
ENTE FIERA UDINE ESPOSIZIONI

1./9. APRILA 1989
SEJMIŠČE CORMOR

HOBBY ŠPORT PROSTI ČAS

ALPE
ADRIA
VZHOD

Urnik ob delavnikih
od 16. do 22.

Urnik sobota/nedelja
od 10. do 23.

Ocena o Slovencih v Italiji na simpoziju SAZU

»Razvita in vitalna manjšina ki uspešno kljubuje asimilaciji«

Po besedah vodje posebnega medakademskega odbora Antona Vratuše je srečanje izpolnilo pričakovanja

LJUBLJANA — V četrtek in petek je bil v veliki dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani simpozij o problemih narodnih manjšin. Pobuda se je porodila na obisku skupine jugoslovanskih akademikov pri slovenskih narodnih skupnostih v Avstriji in Italiji aprila 1986, vendar je v tej novi stopnji poglobitve dobila dve pomembni potezi. Prva je udeležba predstavnikov vseh jugoslovanskih akademij, ki so lahko vključili v pregled problematiko vseh svojih manjšin, druga pa je razčlenitev vsebine na metodološko plat proučevanja manjšin in pa na opis njihovega dejanskega stanja.

Tako nastavitve je v uvodoma oralna vodja posebnega medakademskega odbora, ki je organiziral srečanje, Anton Vratuša. Le-ta je ob zaključku dela ugotovil, da je srečanje izpolnilo pričakovanja. Uspeh je toliko bolj pomemben, ker gre za prvo srečanje na taki ravni, na katerem so bile upoštevane vse manjšine jugoslovanskih narodov.

Prvi dan posveta je bil posvečen povzemanju že razmnoženih referatov. Nastopilo je trinajst govornikov: B. Grafenauer (Proučevanje problematike posameznih manjšinskih skupnosti), V. Klemenčič (Metodologija popisov slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji in na Madžarskem), J. Kmeč (Nacionalna zavest kot gibalno manjšinskega vprašanja), V. Stanovčič (Metodološki problemi raziskovanja manjšin v sosednjih državah), A. Trste-

njak (Psihološki aspekti asimilacije), L. Bratuž (Kulturno življenje Slovencev v Italiji), D. Davidov (Spomeniki Budimske eparhije), E. Dimitrov (Problemi makedonskih manjšin), B. Finka (Književno-jezikovni izraz Gradiščanskih Hrvatov), A. Malle in T. Domej (Manjšinsko šolstvo na Koroškem), E. Stojič (Položaj naših manjšin na Madžarskem) ter P. Stranj (Slovensko šolstvo v Italiji).

Vmes se je razvila razprava, v katero je med drugimi posegel tudi ravnatelj SLORI D. Bratina z razmišljanjem o rabljenih, obrabljenih in novih možnih kriterijih pri ocenjevanju številčnosti Slovencev v Italiji.

V petek se je delo zaključilo v zgodnjem popoldanskem času po posegu Antona Vratuše (Nekatere značilnosti današnjega položaja Slovencev v Avstriji in Italiji) in po živahni razpravi, h kateri se je priglasilo veliko udeležencev.

O Slovencih v Italiji so govorili: deželni svetovalec B. Brezigar o prizadevanjih Slovencev za uveljavitev svojih pravic, F. Bernik o pogledih na novo slovensko književnost med Slovenci v Avstriji in Italiji, D. Moravec o slovenskem gledališču v Trstu, P. Stranj o narodnostnih popisih Slovencev v Italiji. V svojih širših posegih pa sta se o naših zgodovinskih in popisnih razmerah večkrat in dlje zaustavila B. Grafenauer in V. Klemenčič.

Že samo teščenje govornikov in argumentov kaže na razpon in raznolikost razprave. Celotno gradivo bo iz-

šlo v posebni publikaciji, kot je že izšlo gradivo iz obiska pred nekaj leti. Zato bo tu navedenih le nekaj vtisov vezanih predvsem na delež, ki ga je imela v razpravi problematika Slovencev v Italiji.

Iz številnih posegov so Slovenci izpadli kot razvita in vitalna manjšina, ki se precej približuje modelu skupnosti (ki ga je nakazal Trstenjak), ki uspeva kljubovati asimilaciji z visoko stopnjo razvitosti svojega gospodarskega in intelektualnega potenciala. Iz vseh teoretičnih razmišljanj pa se je čutilo pomembnost in hkrati problematičnost vloge slovenskega tržaškega mestnega prebivalstva kot najmočnejšega jedra manjšine, ki je hkrati najbolj ogroženo in najmanj raziskano.

V celotnem poteku simpozija je ostala le ena praznina: odsotnost predvidenega prispevka o materialni osnovi in o družbenogospodarskih pogojih obmejnih manjšin. Zato je ob zaključku Vratuša, med številnimi sugestijami, ki so prišle do izraza med razpravo, omenil le potrebo, da bi se v naslednji fazi obravnavanja manjšinskega vprašanja nastavilo projekt na to temo, s posebnim poudarkom na skupni vlaganji.

V celoti gledano je študijsko srečanje dejansko pomenilo, kot je omenil nekdo od diskutantov v razpravi, pomemben korak v smeri vračanja narodnostnega vprašanja na raven celotnega jugoslovanskega prostora, v znanstveno področje.

P. STRANJ

Zavzemanje ZSMS za italijansko skupnost

KOPER — Demokratična družba mora zagotoviti svobodo in pravičnost; pogoj in znak take ureditve so tudi obstoj, vsestranski razvoj in napredek narodnostnih manjšin, ki v njej živijo. Prepričanje je doma v organiziranih vrstah slovenske mladine, ki je v svojem svetu za mednarodne odnose razpravljala o položaju in problematiki italijanske skupnosti v Jugoslaviji. Oblikovala je celo posebno delovno skupino mladih, ki naj bi redno spremljala to, tudi za slovenske mladince aktualno in pomembno področje domače skupnosti.

Položaj Italijanov v Jugoslaviji sta podrobneje predstavila FRANCO JURI iz Kopra in Pirančan SANDRO KRAVANJA. Članom sveta za mednarodne odnose pri republiški konferenci ZSMS, vodi ga Zoran Thaler, je prvi govoril med drugim tudi o Skupini 88, opozoril na njeno nacionalno odprtost in možnost političnega pluralizma. Gospodarski razvoj v Istri in italijanske skupnosti v tem prostoru je ovrednotil v smislu približevanja in odpiranja v Evropo. Zavzel se je še za večjo avtonomijo in enakopravnost koprškega uredništva dnevnika La voce del popolo, sicer bo nujno razmisliti o avtonomnem časopisu za italijansko skupnost v Sloveniji ali o morebitni posebni prilogi zanje v Primorskih novicah. Franco Juri je znova spomnil na predlog o ustanovitvi posebne komisije za manjšinska vprašanja v okviru delovne skupnosti Alpe Jadran, kajti sedanja, ki je le del komisije za kulturo, omejuje problematiko na kulturno folklorno raven.

Sandro Kravanja se je v pogovoru s člani mladinskega sveta za mednarodne odnose dlje zaustavil pri vlogi samoupravnih interesnih skupnosti za kulturo in prosveto pripadnikov italijanske in tudi madžarske narodnosti v Sloveniji. Predstavil je predloge v amandmajih k slovenski ustavi, ki naj bi zagotovili njihove večje pristojnosti kot četrtih skupščinskih zborov. V osvetlitvi prihodnjega popisa prebivalstva je zbrane seznanil s predlogom za dodatno popisnico, ki bi omogočila vpogled v prisotnost italijanske kulture in jezika v narodnostno mešanem obalnem prostoru. Nekoliko presenetljiva, žal pa resnična, je tudi njegova trditev o nujnosti vzgoje večinskega naroda in tudi pripadnikov manjšine, da je skupno življenje stvarnost, uporaba maternega jezika pravica in izražanje narodnostne pripadnosti nekaj povsem normalnega.

Ob razpravi o problematiki italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji so se v svetu za mednarodne odnose zavzeli za več pomembnih predlogov: najprej za prerečitev zveznega zakona o uporabi jezikov narodnosti, ki jim namerava pravice pogojevati s številčnostjo in gostoto naseljenosti. Nadalje so sklenili, da je vprašanja narodne, etične in jezikovne pripadnosti pri prihodnjem popisu prebivalstva nujno reševati v dogovoru in s strinjanjem italijanske skupnosti. V prostoru, kjer ta živi, gre zagotoviti tak gospodarski razvoj, ki bo izkoriščal prednosti etničnega pluralizma. Narodnostna problematika mora biti deležna znanstvenega proučevanja; mladinci so celo izrazili pripravljenost za prevzem materialnih bremen teh raziskav. Že v aprilu pa naj bi se sestali s predstavniki republiške konference ZSM Hrvatske in se z njimi dogovorili o sodelovanju pri reševanju vprašanj italijanske narodnosti v Jugoslaviji.

MIRJAM MUŽENIČ

Danes začetek slovenskih TV oddaj na Koroškem

CELOVEC — »Nočem biti bombastičen, a je res, da gre za zgodovinsko prelomnico«, je dejal prvi mož ORF, avstrijske TV, Thaddäus Podgorski. V mislih je imel TV oddaje za avstrijske narodne in socialne manjšine, koroške Slovence, gradiščanske Hrvate in jugoslovanske pa turške zdomce. Oddaje bodo začeli danes, ob 13. uri na drugem TV programu, letos bodo trajale po 20 minut vsako nedeljo, prihodnje leto pol ure.

Slovenska TV oddaja se imenuje »Dober dan, Koroška«. Današnji start slovenske TV oddaje dokaj močno odmeva med koroškimi Slovenci. Glasili obeh osrednjih organizacij slovenske manjšine obširno poročata o tej novosti, objavljata pa tudi precej različno intonirana komentarja. V Slovenskem vestniku tajnik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm izčrpno navaja zahteve obeh slovenskih organizacij, zapise in sporočene 1980. leta tedanjemu zveznemu kanclerju Kreiskemu. Koroški Slovenci, je bilo rečeno, naj bi dobili celodnevni radio v slovenščini, razen tega pa naj bi v nemških radijskih oddajah redno seznanjali poslušalce z dejavnostjo in problemi Slovencev v Avstriji. Kar zadeva TV, sta obe organizaciji tedaj zahtevali tedensko enourno oddajo. (Uresničena bo trajala 20 minut, od leta 1990 pa pol ure). Razen tega naj bi vlada na Dunaju zagotovila nemoten sprejem oddaj ljubljanske TV.

Potemtakem piše Sturm, »smo še daleč od tega, kar potrebuje slovenska narodna skupnost na področju radia in televizije. TV oddaje v slovenščini so torej le prva stopnja pri uresničevanju naših zahtev. Nič manj in nič več!«

Silvo Kumer, glavni urednik Našega tednika, glasila Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS), ima uvedbo slovenskih TV oddaj v Avstriji za »zgodovinski trenutek, saj se je končno nekaj premaknilo naprej v prizadevanjih za izboljšavo našega položaja.« Avstrijska TV je s tem storila »pomemben korak k enakopravnosti slovenske narodne skupnosti in slovenščine v javnosti.« Nato avtor poudarja, da bi »takih napredkov bilo že več, če bi Slovenci znali v važnih vprašanjih vleči za eno vrv.

S tem v zvezi se je v petek zgodilo nekaj, česar poznavalci koroških razmer ne pomnijo. Glasilo koroških socialistov, dnevnik KTZ, je oddaj »Dober dan, Koroška« ne samo posvetil poldrugo stran, mervč celo en cel stolpec namenil besedilu v slovenščini.

JOŽE ŠIRCELJ

Za obnovo Franje že več kot 26 milijonov lir

TRST — Nabirka za obnovo partijske bolnice Franje se je od zadnje pregledne objave v Primorskem dnevniku (26. 3. 89) povečala za 6.908.000 lir in dosegla skupno 26.306.615 lir. Na tekočih računih pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriškem so bili saldi pogovora do 12. ure 31. marca naslednji:

Tržaške kreditna banka 15.926.215 lir, Hranilnica in posojilnica na Opčinah 5.730.000 lir, Hranilnica in posojilnica v Nabrežini 2.840.400 lir, Kmečka banka v Gorici 1.510.000 lir, Hranilnica in posojilnica v Doberdolu 180.000 lir in Hranilnica in posojilnica v Sovodnjah 120.000 lir.

Te številke dokazujejo, da se akcija za obnovo bolnice Franje, za katero so s skupnim pozivom dali pobudo borbovske organizacije Združenje invalidov NOB, Vsedržavna zveza partizanov Italije VZPI-ANPI (Trst), Združenje aktivistov NOB na Tržaškem, Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij, zelo lepo razvija. Če so vse doslej v prizadevanosti prednjačile krajevne sekcije VZPI-ANPI in skupno z njimi tudi druge krajevne ali vaške organizacije, moramo tokrat z zadovoljstvom zabeležiti poziv, ki so ga na svoje člane, se pravi razna podjetja, naslovile zunanjetrgovinske sekcije Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (objavljen je bil v zadnji gospodarski prilogi Primorskega dnevnika), naj pristopijo k nabirki in svoje prispevke izročijo bodisi v uradnih SDGZ v Trstu, Gorici in Čedadu, bodisi na tekoče račune pri slovenskih denarnih zavodih.

S kolektivnim prispevkom so se izkazali tudi člani izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ), ki so na tek. rač. pri TKB nakazali znesek 2.450.000 lir. Med sku-

pinski prispevki moramo posebej omeniti znesek 850.000 lir, ki ga je na tek. rač. pri Kmečki banki v Gorici nakazalo Društvo slovenskih upokojencev za Goriško.

Založništvo tržaškega tiska je na tek. rač. pri TKB nakazalo že četrti znesek 980.000 lir, imena darovalcev pa so bila sproti objavljena v dnevni rubriki "Prispevki" v Primorskem dnevniku.

V akciji VZPI-ANPI v Boljuncu so poleg 400.000 lir, ki jih je že na začet-

ku akcije nakazala na tek. rač. pri TKB sekcija kot taka, zbrali še skupno 848.000 lir, poimenski seznam darovalcev pa je bil objavljen v rubriki PD "Prispevki".

V pregledni objavi poteka akcije prejšnjo nedeljo, smo na koncu zapisali, da sta Kulturno društvo Kraški dom in sekcija VZPI-ANPI za repentabsko občino zbrala in položila na tek. rač. pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah 1.225.000. Ta znesek je zdaj vključen v danes objavljeni globalni saldo, prispevali pa so: družina Škabar 30.000, Dario Grizanič 25.000, družina Vodopivec 20.000, družina Milič 20.000, družina Sobani 20.000, Lidija Guštin 10.000, Majda Colja 50.000, Grilanc 20.000, Purič 30.000, Marušič-Slapnik 30.000, Stanislav Škabar 50.000, Marija Brana 10.000, družina Možina 100.000, družina Križman 50.000, Miro Škabar 10.000, Bogdan Ravbar 20.000, Lojze Škabar 30.000, Karlo Grgič 30.000, Ninko Škabar 20.000, Milko Škabar 15.000, Karlo Križman 20.000, Janko Guštin 20.000, Milan Škabar 20.000, Ivan Lazar 20.000, Mirko Guštin 30.000, Stanko Raubar 10.000, Nadja Strančak-Lazar 50.000, Alfonz Guštin 10.000, Ivanka Guštin 10.000, Sandro Guštin 20.000, družina Šuc 50.000, Vojko Škabar 20.000, Albin Škabar 10.000, Ervin Černuta 10.000, Ivan Škabar 20.000, Milan in Franc Bizjak 30.000, Fabio Raubar 15.000, Karlo Guštin 100.000, sekcija KPI Repentabor 100.000.

Na tekoči rač. pri TKB so prispevali še: Carlo Buzzi 20.000, Amalija Znidaršič-Pertot 10.000.

Na tek. rač. pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah so prispevek nakazali: Cveto Hrovatin 15.000, Angelo Škerk 20.000, Karlo Čok 50.000, Rudi Sosič 50.000, Kamilo Košuta 10.000.

Na tek. rač. pri Hranilnici in posojilnici v Nabrežini so prispevek nakazali: Paolo in Ivanka Mokole 20.000, Ottavio Verginella 10.000, Maks Kralj 10.000.

Na tek. rač. pri Kmečki banki v Gorici so prispevek nakazali še: Mirko Gojce 10.000, Dario Figelj 100.000, Avgust Štekar 50.000.

Pri objavljanju imen in priimkov darovalcev se kaj rada vrine tudi kakšna napaka ali pa kakšno ime izpade, za kar se prizadetim seveda opravičujemo in ko se napake zavemo ali smo nanjo opozorjeni tudi popravimo. Pri navajanju najbolj zaslužnih za uspeh nabirke v okviru VZPI-ANPI za Dolino, Prebeneg in Mačkolje smo na primer po nerodnosti izpustili prav Draga Slavca, ki je izvedel nabirko v delu Doline in bil sploh motor akcije v okviru VZPI, saj smo prav pri njem tudi dobili vse podatke o poteku akcije in tudi vse seznam darovalcev. Med darovalci iz Mačkolj pa je tiskarski škrat namesto pravilno Doris Šik zapisal Boris Šik.

Če k saldu tekočih računov pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriškem na dan 31. marca prištejemo znesek 4.105.000 lir, ki so ga izven tekočih računov zbrale sekcije VZPI-ANPI na Goriškem, je nabirka v našem zamejstvu že izdatno presegla 30 milijonov lir, po informacijah, ki jih imamo, pa je nabiralna akcija še marsikje v polnem teku in že zbrani zneski še niso bili položeni na tek. račune.

Pripravil JOŽE KOREN

Nalovili okrog 300 ton sardel

IZOLA — Izolski ribiči so dobro izkoristili prvi spomladanski mrak in z dvema paroma ladij, ki lovita s tehnologijo lebdeče povlečne mreže in dvema plavaricama nalovili okrog 300 ton sardel, kar je zadoščalo za sprotno oskrbo ribarnic in za dopolnitev zalog Delamarisove hladilnice za kasnejšo predelavo. Ob naslednjem mraku se bo tem ladjam pridružilo še pet plavaric, s katerimi so doslej lovili rake. Zastavljeni načrt ulova uresničujeta tudi para ladij Neptun 1 in 2 ter Droga 1 in 2, ki okrog Palagruže, Visa in Jabuke z globinskimi mrežami lovijo belo ribo.

V aprilu načrtujejo, da bodo v mreže zajeli 450 ton sardel in druge plave ribe, medtem ko naj bi kočarice z globinsko mrežo na južnem Jadranu nalovile okoli deset ton bele ribe na teden. Kar devetina nalovljenih belih rib je namenjenih izvozu in sicer za firmo Rainbow iz Trevisa, s katero je Delamaris navezal poslovne stike. Glede na preusmeritev ribje predelovalne industrije, ki se bo usmerjala na konfekcioniranje polpripravljenih in pripravljenih ribjih jedi, ulova drobnih plavih rib ne nameravajo povečevati ulova drobne plave ribe. Da bi zmanjšali stroške poslovanja, po besedah vodje ribolova pri Delamarisu Vojka Čoka razmišljajo, da bi že letos kooperantom oddali še šest manjših lesenih bark, kar pomeni, da bi se znebili vsega starega ladjevja, ki zavoljo sezonskega karakterja ribolova, neizkoriščenosti in tekočih stroškov vzdrževanja delovno organizacijo tako rekoč samo bremenijo.

IZTOK UMER

OBVESTILO

OBNOVA DOVOLILNIC ZA STRUPENE PLINE

Ministrstvo za zdravstvo je z odlokom z dne 18. februarja 1989, objavljenem v Uradnem listu št. 44, 22. 2. 1989, določilo, da je treba obnoviti dovolilnice za uporabo strupenih plinov, ki so bile izdane ali obnovljene v obdobju 1. januar - 31. december 1984.

Zapadle dovolilnice morajo prebivalci Furlanije-Juljske krajine predložiti pristojnim krajevnim zdravstvenim enotam (USL) skupaj z dokumentacijo, ki jo predvideva 35. člen posebnega pravilnika, ki je bil odobren z K. O. št. 147 z dne 9. 1. 1927.

Ob 45-letnici usmrtnice

Danes komemoracija talcev na openskem strelišču

Danes popoldne bo na strelišču pri Opčinah slovesna počastitev 45. obletnice junaške smrti enaindesetih talcev, ki so jih na tem kraju ustrelili nacisti. Na svečanosti, ki se bo začela ob 15. uri in ki ji bo predsedovala pokrajinska svetovalka Nives Košuta, bosta govorila predsednik pokrajinskega združenja VZPI-ANPI Arturo Calabria in predsednik pokrajinske zveze ANPIA Srečko Colja, sodelovala pa bosta moški in ženski zbor Tabor z Opčin. Prireditelji (Vsedržavno združenje partizanov Italije, Vsedržavno združenje italijanskih antifašističnih političnih preganjancev in Vsedržavno združenje bivših deportirancev v nacistična taborišča) v letaku, ki so ga izdali ob tej priložnosti poudarjajo, da je namen openske proslave ne samo glasno izraziti odločenost, da takratne strahote ne gredo v pozabo, ampak tudi še enkrat zahtevati od pristojnih oblasti in v prvi vrsti od tržaške Občine, da se opensko strelišče končno spremeni v spominski park miru.

Današnje svečanosti se bo udeležil tudi Stevo Rodič, edini, ki je preživel ta grozotni nacistični zločin. Po komemoraciji na strelišču pa bo v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ponovitev spleta besede, pesmi in glasbe z naslovom »To pečevo srce«, ki si ga je zamislila in ga pripravila prof. Olga Lupinc. V njem sodelujejo mladi recitatorji, koledniki, glasbeni izvajalci ter moški in ženski pevski zbor Tabor.

Včeraj predstavili načrt »Scuolambiente«

Narave ni dovolj le občudovati moramo jo tudi dobro poznati

Pobudniki načrta »Scuolambiente« (Šola-okolje) res niso mogli izbrati primernejšega kraja kot je miramarski gradič — od koder si lahko v eni sapi ogledaš sinje morje Grljanskega zaliva in bujno vegetacijo parka — za predstavitev te pomembne ekološke pobude. Številne osnovne šole so že pokazale veliko zanimanje za to pobudo oziroma načrt, ki naj bi pripomogel k uveljavitvi ekološke zavesti pri otrocih. To pa je mogoče doseči le z ustrezno informacijo o značilnostih okolja, v katerem živimo, o življenju v morju in na kamnitih kraških tleh in o tem, kako lahko okolje obvarujemo pred kvarnimi vplivi sodobne civilizacije. Pobudniki načrta — odborništvo za okolje Občine Trst, Mednarodni sklad za zaščito narave (WWF), Miramarski morsk park, Speleološka skupina S. Giusto in združenje Pro Natura Carsica — so si zastavili prav ta cilj. Z vodenimi obiski po Miramarskem morskem parku, Glinščici, devinski obali, botaničnem vrtu Carsiana, nekaterih kraških jamah ipd., s »križarjenji« po Tržaškem zalivu, laboratorijskimi raziskavami in še z marsičkimi drugim, bodo osnovnošolci bolje spoznali svet okoli sebe.

Prvi je na včerajšnji tiskovni konferenci govoril Graziano Benedetti, odgovorni za Miramarski morsk park. Povedal je, da gre za pravo »pionirsko« pobudo tako na državni kot tudi na mednarodni ravni. Hvalevredno in razveseljivo je tudi dejstvo, da so za uresničitev tega načrta se-

dli za skupno mizo predstavniki Občine in naravovarstvenih združenj, kar se premalokrat dogaja. Temu mnenju se je pridružil tudi občinski odbornik za okolje Gianfranco Bettio. Okolje zahteva spoštovanje, skrb in primerne posege, vse to pa predpostavlja znanje, je opozoril odbornik. Ohranitev okolja je znak civilizacije, kulture... Iz teh spoznanj se je rodil načrt Scuolambiente, za katerega so dale pobudo prav naravovarstvene organizacije. »Bodočnost človeštva je v rokah naših otrok,« je zaključil Bettio, »zato je nujno, da jih že od malega seznanimo z ekologijo. Ni dovolj občudovati naravo, treba jo je tudi poznati...«

Pobudo sta na včerajšnji tiskovni konferenci z veseljem pozdravila tudi šolski skrbnik Corbi in podžupan Seghene. Giorgio Tarabocchia, predsednik jamske skupine S. Giusto, pa je z zadovoljstvom povedal, da doslej še nobena jamska organizacija v Italiji ni skušala seznaniti osnovnošolskih otrok s speleologijo. Nekaj tehničnih podatkov o načrtu Scuolambiente pa je dal Maurizio Spoto, koordinator te pobude. Povedal je, da se je za letošnje šolsko leto že prijavilo 120 šol. Učitelji so bili namreč o tem načrtu obveščeni preko okrožnic že februarja, ko je pobudo odobril občinski svet. Iz tehničnih razlogov je letos načrt namenjen samo osnovnim šolam, prihodnje leto pa se ga bodo lahko poslužili tudi srednješolski dijaki. (hj)

Program turneje znanega lutkarja iz Slovenije

Kot smo že napovedali, bo lutkar Cveto Sever iz Kranja imel prihodnji teden neke vrste lutkovno turnejo za otroke vrtcev in osnovnih šol na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji. Pobudniki turneje sta Zveza slovenskih kulturnih društev Trst - Gorica - Čedad in Dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu, pokrovitelj pa je Odbor za do- raščajočo mladino pri SKGZ. Najmlajšim bo priznani slovenski lutkar predstavil svojo zadnjo igro Vrtljak, ki je pravzaprav lepljenka otroških slovenskih pesmi, uprizorjena s pomočjo raznih lutkovnih tehnik. Vrtljak si bodo otroci ogledali po naslednjem programu: v torek (4. apr.) ob 9. uri v OŠ v Nabrežini in ob 11. uri v OŠ v Zgoniku. V sredo (5. apr.) bosta ob 9. in 11. uri dve predstavi v Dijaškem domu v Trstu. V četrtek (6. apr.) bo predstava najprej ob 8.30 na OŠ v Ricmanjih, nato pa ob 10.30 na OŠ v Dolini. V petek (7. apr.) bo ob 15. uri uprizoritev v Špetru, v soboto (8. apr.) bo Cveto Sever nastopil ob 8.45 v Kulturnem domu v Gorici, nato pa še ob 10.45 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Pri organizaciji predstav so sodelovali: SKD Igo Gruden, KD Rdeča zvezda, dvojezični šolski center v Špetru, KD Sovodnje in seveda ravnateljstva šol, ki so omogočila pobudo in katerim gre tudi zahvala organizatorjev.

Sindikrat javnih uslužbencev CGIL opozarja na težak položaj »Burla«

»Vsedržavni tajniki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL v svojih najnovejših izjavah govorijo o »paktu z uporabniki«. Za nas te besede ne smejo ostati le proglaš, zato se obvezujemo, da bomo od te tiskovne konference dalje iznašali zahteve tako tistih, ki delajo v Burlu, kot onih, ki ga uporabljajo kot pacienti.«

Tako so včeraj dopoldne na tržaškem sedežu tiskovne agencije ANSA na tiskovni konferenci o otroški bolnišnici Burlo Garofolo povedali pokrajinski tajnik javnih uslužbencev CGIL Adriano Sincovich, odgovorni za javne uslužbenke CGIL v Burlu Branko Lanza in sindikalni predstavnik zdravnikov CGIL v tej bolnišnici Bruno Bembi. Sincovich je uvodoma pojasnil, da konferenca sodi v niz pobud, ki jih njegov sindikat izvaja, da bi javnost opozoril na težave in tegobe javnega zdravstva na Tržaškem. Kar zadeva posebej Burlo, pa je Sincovich dejal, da dober glas, ki si ga je z dolgoletno dejavnostjo ustvaril, žal ne ustreza njegovi današnji resničnosti, vsaj kar zadeva upravno plat. Sedanje pomanjkljivosti bi bilo treba takoj odpraviti, preden bi stanje degeneriralo.

Natančnejšo diagnozo »bolezn« tržaške otroške bolnišnice, ki velja tudi za eno najboljših znanstveno-raziskovalnih enot otroške medicine na vsedržavni in celo mednarodni ravni, sta nato podala Lanza in Bembi. Najprej sta ugotovila, da Burlu primanjkuje resno programiranje. To izhaja že iz dejstva, da je izvršilni načrt za izvajanje deželne zdravstvene načrta v primeru Burla praktično izdelalo kar deželno odborništvo za zdravstvo, in to na način, ki je po oceni sindikata skrajno negativen. Pomanjkanje resnega programiranja pa prihaja do izraza

npr. tudi v dejstvu, da Burlo še vedno ni sklenil nobene konvencije za sodelovanje s Tržaško krajevno zdravstveno enoto (od katere je sicer kot znanstveni inštitut neodvisen), in to kljub temu da bi takšno sodelovanje bilo v veliko korist obeh.

Sindikalna predstavnik sta nato govorila o pomanjkljivostih pri uporabljanju osebja in pri ravnanju z njim, pa tudi pri organizaciji dela v otroški bolnišnici. Veliko problemov poraja pomanjkanje stalnega osebja, čeprav jih vodstvo bolnišnice skuša (in do neke mere tudi uspe) rešiti z večjo mobilnostjo uslužbencev, zčasno delovno silo in z zunanjimi sodelavci. Položaj je vsekakor tako zapleten, da po trditvah Lanze in Bembi niti samo vodstvo točno ne ve, koliko ljudi dela v Burlu (po pravilniku osebja bi jih moralo biti 1.002, dejansko število pa bi lahko bilo tudi za nekaj stotin različno). Poleg tega sta se sindikalna predstavnik hudo pritožila nad dejstvom, da danes ni nobe-

nega pravega strokovnega izpopolnjevanja osebja, kljub temu da je predvideno v delovni pogodbi.

Kar zadeva stanje po oddelkih, sta Lanza in Bembi med drugim poudarila, da bi bilo treba organizacijsko urediti službo za presajanje kostnega mozga, na splošno pa sta se kritično obregnila ob dejstvo, da načrtovalci »kaznujejo« s krčenjem osebja ipd. tiste oddelke, ki učinkoviteje delujejo in npr. hospitalizirajo manj ljudi s tem, da se v večji meri poslužujejo t.i. »day hospitala«.

Vse te probleme zaostrejuje dejstvo, da je vodstvu bolnišnice, to je njemu upravnemu svetu, že pred skoraj letom dni zapadel mandat, tako da se zdaj pred vsakim resnejšim problemom lahko skrije za izgovorom, da je pristojen le za tekoče zadeve. Sindikat CGIL zahteva, naj pristojna ministrstva, Dežela in Občina Trst čim prej poskrbijo za obnovo upravnega sveta, le-ta pa naj bo takšen, da bo znal odgovorno in pogumno upravljati. (mb)

Po koncentraciji storitev v Nabrežini

V Križu in na Proseku imajo težave z zdravniško oskrbo

Reorganizacija teritorialnih zdravstvenih storitev Tržaške krajevne zdravstvene enote je že povzročila številne bolj ali manj ostre polemike. Krajevni časopisi so v prejšnjih dneh pisalo o vprašanju ambulant v prvo pomoč v miljski občini, nekam v pozabo pa je potisnilo dogodek v zvezi z reorganizacijo zdravstvene službe v zahodnem delu pokrajine. Prejšnji teden je namreč začel delovati v Nabrežini prvi zdravstveni okraj v tržaški pokrajini, katerega sedež je devinsko-nabrežinski župan Brezigar sicer odprl že junija lani. Tu bodo skoncentrirane vse zdravstvene storitve, ki so bile prej porazdeljene po ambulantah v Križu, na Proseku in v Nabrežini. Ambulanta v Zgoniku, ki upravno pripada nabrežinskemu okraju, pa bo ohranila vse dosedanje pristojnosti.

Tržaška KZE se je za to temeljito preureditev odločila zaradi pomanjkanja primerno usposobljenega osebja, predvsem pa da bi zmanjšala poslovne stroške. Dr. Boteghelli, ki je pri KZE

sledil tej preureditvi, nam je povedal, da sedež zdravstvenega okraja v Nabrežini še ni povsem nared, ker manjka dvigalo, ki bi tudi prizadetim osebam omogočil dostop v prvo nadstropje, da pa so kljub tej nevšečnosti v okraj že vselili urad okrožnega zdravnika, splošno ambulanto, pediatrično in družinsko posvetovalnico.

S tem centraliziranjem pa vsi niso zadovoljni. Med njimi je tudi svetovalec KPI v zahodnokraškem rajonskem svetu Mario Turel, ki je že februarja naslovil na predsednika rajonskega sveta vprašanje o tej zadevi. »Dogaja se,« pravi Turel, »da v Križu, odkar je šel zdravnik Štoka v pokoj, nimamo več zdravstvene oskrbe. Splošno ambulanto so ravnokar ukinitili in premestili osebje v Nabrežino, pediatria pa so premestili že septembra lani. Mladi se lahko brez težav zapelejo do Nabrežine, za starejše pa je ta pot naporna, še posebno pozimi.«

Odgovorna za zdravstveno komisijo pri zahodnokraškem rajonskem svetu Fausta Tamburlini (KD) pa nam je povedala, da so ji pri KZE pač razložili, da je v ambulanto v Križu letno zahajalo samo triindvajset »knjižic«, kar je premalo, da bi lahko opravičili stroške za vzdrževanje ambulate. Turel pa je bistveno drugačnega mnenja: »Vaške organizacije in krajevne sekcije strank bi morale enotno pritisniti na upravo KZE, na primer z zbiranjem podpisov, da bi nam v Križu in na Proseku vsaj za nekaj ur na teden zagotovili zdravstveno službo. Taka rešitev za KZE ne bi bila draga, za občane pa bi bila znatno ugodnejša. Konec koncev ni prav, da se zdravstvena oskrba ljudi podredi izključno ekonomski logiki.«

WALTER ŠKERK

Ostre kritike na vladni odlok o zdravstvu

Vladni odlok o zdravstvu, ki je stopil v veljavo včeraj in ki uvaža vrsto novih »tiketov« za zdravstvene storitve, je podobno kot drugod po državi tudi v Furlaniji-Juljski krajini in še posebej na Tržaškem izzval vrsto kritičnih reakcij. Med prvimi so se oglasili sindikati, ki so mnenja, da je vladni ukrep socialno nepravičen, češ da najbolj prizadeva prav najšibkejša družbeno sloje, kot so zlasti odvisni delavci, upokojeanci in brezposelni.

Podobno stališče je včeraj zavzelo deželno tajništvo KPI. V tiskovnem sporočilu poudarja, da je vlada s svojim odlokom odločila, da bo več plačeval tisti, ki je bolj

bolan, in ne kdor ima več sredstev. »Gre za nepravičen in povrhu neučinkovit ukrep,« je rečeno v komunikaciju, »saj z njim ne bo mogoče uresničiti zastavljenega cilja, t.j. sanacije javnih financ. S tem ciljem se KPI sicer strinja, vendar misli, da ga je treba drugače uresničevati. Vladni ukrep pa je pravi davek na bolezen, ki bo hudo obremenil družine prav tedaj, ko bodo zaradi bolezni v najtežjem položaju.« Deželno tajništvo KPI napoveduje, da bodo komunisti v parlamentu in drugod sprožili ostro borbo proti vladnemu odloku o zdravstvu in vabijo vse državljane, naj jih v tej borbi podprejo.

Štiri milijarde iz finančnega zakona za delovanje Raziskovalnega centra

Finančni zakon za leto 1988 v postavki ministrstva za znanstvene raziskave namenja štiri milijarde lir delovanju Centra za znanstvene in tehnološke raziskave in z njim povezanih ustanov. Finančna sredstva so sklenili nameniti Konzorciju centra, Centru za ocenjevanje biozdravniških aparatov in Meduniverzitetnemu konzorciju za biotehnologijo. Poldruga milijarda bo med drugim namenjena ustanovitvi računskega centra, ki bo na razpolago uporabnikom padriškega centra in bo povezan z drugimi računskimi centri.

Obvestilo darovalcem za Sklad za dvojezičnost

Sklad za dvojezičnost obvešča svoje darovalce, da je v preteklih dneh izdal 571.200 lir za tiskanje 325 lepakov »Bilinguismo è civiltà«, 318.920 lir za tiskanje 5000 letakov z istim besedilom in 275.925 lir za lepljenje lepakov. Skupno znaša izdana vsota 1.166.045 lir. Gibanju Srednjeevropska omika gre zahvala - piše v tiskovnem sporočilu Sklada za dvojezičnost - ker je s pripravljenostjo za sodelovanje omogočilo izpeljavo pobude.

ZLATARNA - DRAGULJARNA - URARNA

Laurenti

lastnik Stigliani

PRSTANI Z DRAGULJI
DIAMANTI Z GARANTNIM LISTOM

TRST LARGO SANTORIO 4 - TEL. 772770

V veljavo je stopil 20. marca letos

Nov odlok o kakovosti plastičnih vrečk

Zakon št. 475/88 je uvedel posebno takso na proizvodnjo in uvoz plastičnih vrečk. Deželno upravno sodišče iz Apulije je odlok delno razveljavilo, medtem ko je sodišče v Lecceju presodilo, daje celoten odlok neustaven, kar je finančno ministrstvo primoralo pripraviti nov zakonski ukrep, ki je bil 20. marca letos objavljen v Uradnem listu. Upati je, da je sedaj zadoščeno zakonskim določilom in da bodo predpisi ostali veljavni. Odstranjevanje ali uničevanje plastičnih vrečk spada namreč v okvir zakonskih določil za odstranjevanje industrijskih odpadkov in nalaga zlasti proizvajalcem nove in konkretne obveznosti.

Z novim odlokom je določeno, da morajo proizvajalci in uvozniki vrečk, ki niso biološko razgradljive (»non biodegradabili«) in so namenjene za uporabo v trgovinah na drobno, za odnosa blaga plačati posebni davek. Ta se bo stekal v posebni sklad, iz katerega bodo črpali sredstva za odstranjevanje odpadkov. Proizvajalci bioloških vrečk morajo povrhu zaprositi najbližji pooblaščen inštitut ali laboratorij, da preveri njihove izdelke, o postopku morajo predhodno obvestiti pristojni davčni urad, ki bo prevzel vzorce vrečk in jih bo poslal laboratoriju.

Proizvajalec bo moral v pričakovanju izida testa predložiti davčnemu uradu bančno jamstvo, da bo poravnal predvidene davke, če analiza ne bo

potrdila verodostojnosti podatkov. Vsi proizvajalci morajo namreč še pred začetkom izdelovanja vrečk posredovati pristojnemu uradu podatke o podjetju, opis strojev, naprav in proizvodnega procesa, količino surovin in končnih izdelkov, največjo količino surovin, ki bodo uskladiščene v tovarni ter naziv dobaviteljev surovin. Uradi bodo preverili stroje in poskrbeli, da bo na stroj za rezanje vrečk nastavljen poseben števec, ki bo preverjal količino izdelkov. Ta količina bo osnova za plačilo davka, ki ga bo moral proizvajalec plačati v trenutku prodaje grosistu oziroma trgovcu.

Kot rečeno so podvržene plačilu davka samo nebiološke vrečke, namenjene za shrambo in prenašanje blaga v maloprodaji. Za vrečke, namenjene različni uporabi, davek ni predviden. Na teh vrečkah mora biti obvezno izpisano, da niso biološke in da ni dovoljena njihova uporaba v prodaji na drobno. V primeru bioloških vrečk pa morajo biti zapisani podatki laboratorijskega izvida, prodajalčevo ime ter leto in datum izdelave.

Odlok ima kljub vsemu neko pomanjkljivost: pravi sicer, da so tudi uvozniki podvrženi plačilu davka, vendar ne navaja, katere listine morajo le-ti predložiti carini ob uvozu oziroma, kaj morajo storiti še pred samim uvozom blaga.

Zakonska določila prizadenejo torej samo proizvajalce oziroma uvoznike, ki se morajo sedaj sprijazniti z novimi predpisi. Kljub temu svetujemo trgovcem in grosistom, naj bodo zelo pozorni pri nakupih, da ne bi zašli v ne- predvidene težave, če na vrečkah ne bodo napisali, kakršne predvidevajo veljavna zakonska določila.

ODO KALAN

V Dolini Glinščice je bil včeraj pravi praznik prijateljstva

Odprta meja v duhu iskrene želje za sodelovanje in mir

Dolina Glinščice je bila včeraj pri- zorišče velikega praznika prijateljstva, saj se je v prečudovitem kraškem ko- tičku pri Botaču zbrala številna mno- žica ljudi, ki je z besedo in dejanji izpričala željo po gradnji miru in so- žitja. Za odprto mejo in torej prost prehod po krožni poti Boljunc - Beka - Socerb - Prebeneg, so dale po- budo občine Dolina, Sežana in — letos prvič — tudi Koper.

Včeraj zjutraj je župan dolinske ob- čine Edvin Švab kot prva sprejel v Bo- ljuncu tržaškega škofa Bellomija in koprškega škofa Metoda Piriha, ki sta s svojo prisotnostjo letos dala še pose- ben pomen sodelovanju in prijatelj- stvu. Škofa sta se nato podala v cer- kvico na Pečah, kjer sta darovala mašo. Vernikom je škof Bellomi spre- govoril v slovenščini, škof Piriha pa v italijanščini. Po obredu sta se v sprem- stvu vernikov spustila v Botač, kjer se je medtem zbrala pisana množica lju- di, še posebno šolske mladine z obeh strani meje. Med političnimi predstavi- niki so se tradicionalne zdravice mir- nemu sožitju poleg župana Švaba, žu- pana sežanske občine Ivana Vodopiv- ca in župana koprške občine Raula Šiškočiča udeležili tudi glavni konzul SFRJ v Trstu Livio Jakomin, senator Spetič, poslanec Coloni, predsednik in tajnik SKGZ Palčič in Udovič, deželni tajnik KD Longo, deželni svetovalec Budin in predstavnik ANPI-VZPI Ko- šuta ter Calabria.

Po pozdravu treh županov, sta v slo- venščini in italijanščini poudarila po- trebo in željo po prijateljstvu, medse- bojnem spoštovanju in sodelovanju tudi škof Bellomi v slovenščini in škof Piriha v italijanščini.

Krajšo slovesnost, katere so se ude- ležili tudi predstavniki milice, polici- je, karabinjerjev in finančnih stražni- kov, so s folklornimi nastopi, skeči in s petjem popestrili osnovnošolski otroci iz Škofij in Dekanov ter učenci itali- janske nižje srednje šole pri Domju.

Po prigrizku v Botaču je udeležence pobude ob odprti meji čakal prijeten sprehod po obmejni gozdni poti. Naj spomnimo, da bo meja odprta še danes od 9. do 18. ure. Prireditelji priporoča- jo obiskovalcem, naj imajo pri sebi osebni dokument in le njuno opremo.

Med včerajšnjo zdravico mirnemu sožitju v Botaču

(Foto Magajna)

Kljub mrzličnemu iskanju Pogrešanega Tržačana včeraj še niso našli

Čprav so 48-letnega Micheleja Pai- za številni reševalci tudi včeraj iskali od 7. ure zjutraj do noči, niso odkrili nobenega sledu, ki bi jim lahko pomag- al najti pogrešanega Tržačana. Paiza se je izgubil v sredo dopoldne nekje v okolici Bohinjskega jezera. Žena ga je zadnjič videla okrog 10. ure, ko ji je rekel, da gre na izlet k Triglavskim jezerom in da se bo vrnil približno ob 18. uri. Od tistega trenutka dalje pa se je za njim izgubila vsaka sled.

Tudi včeraj so ga miličniki, vojska in alpinisti tržaškega združenja CAI mrzlično iskali. Ponovno so prečesali pot od hotela Jezero do Triglavskih jezer, kamor je bil Paiza namenjen. Pogrešanega so iskali ves dan tudi s helikopterjem in z izurjenimi psi. »Če bi se bil držal markirane steze, bi ga gotovo našli,« so nam včeraj povedali na postaji milice v Bohinjski Bistrici. Reševalne skupine so včeraj iskali sle- dove tudi po gorskih kočah, kjer se izletniki navadno podpišejo v knjigo in poleg tega napišejo, kam so name- njeni. Imena Michele Paiza pa niso za- pazili nikjer.

Možnost, da bi pogrešanega našli še živega, je na žalost vsako uro manjša. Žena še upa, da se bo nenadoma poja- vil na hotelskih vratih, reševalci pa so že pomislili na tragično možnost. Tr- žačan, ki ni bil vajen hoje po hribih, je lahko padel v kak globok prepad na poti čez strmo Komančo, ki vodi ob slapu Savica. Možnost je tudi, da je za- šel in da ga je ponoči pokončal mraz. Ko je Paiza v sredo dopoldne odšel iz hotela, je bil namreč bolj lahko oble- čen, saj je imel pod vetrovko le srajco. Poleg tega pa je vzel s seboj prav malo hrane, ki mu je zadostovala ko- maj do večerje.

Sporočilo devinsko-nabrežinske sekcije

Slovenska skupnost zavrača očitke Brezigarjevi upravi

Devinsko-nabrežinska sekcija Slo- venske skupnosti je v tiskovni noti iz- razila zadovoljstvo za potek zadnje seje občinskega sveta, ki je z večino glasov odobril proračun za leto 1989. Gre za nadvse pomemben dogodek — beremo v noti — ker je to zadnji proračun pred iztekom mandata, saj bodo prihodnje leto občinske volitve. Tako je zagotovljena petletna kontinuiteta uprave z županom iz vrst SSK, kot je stranka zagotovila svojim volilcem že ob sklenitvi sporazuma leta 1985. Ta kontinuiteta je omogočila izvedbo ši- rokega programa na vseh področjih upravnega dela, od velikih proslav 2000-letnice kamnolomov, do novih programov dela v otroških vrtcih, ki jih je zaradi njihove kakovosti podprla EGS, od številnih posegov v korist na- ših društev z zagotovitvijo novih sede- žev petim slovenskim organizacijam do pomembnih javnih del začeni z razsvetljavo, kanalizacijo in posegi na področju zaščite okolja. Še večji uspe- hi bi bili mogoči — pravi nota SSK — ko bi prišlo do konstruktivnega odno- sa opozicije, ki pa je žal le ovirala delo uprave.

V zvezi s potekom zadnje občinske seje — nadaljuje SSK — je treba pred- vsem osvetliti dejstvo, da je predstavi- nik Liste za Trst oddal svoj glas za proračun v osebnem imenu in v na- sprotnu s sklepom svoje stranke, kot je sam izjavil. Sprejel je torej vabilo, ki je bilo naslovljeno vsemu občinskemu svetu, razen neofašistu, naj se zajamči kontinuiteta upravljanja do izteka mandatne dobe, in to upravi s sloven- skim županom in z jasnim programom, ki postavlja sožitje med Slovenci in Italijani na prvo mesto. Odveč je torej slepomišenje KPI o sporazumevanju z

Kje ste lahko v tem mesecu kupili knjige in plošče po polovični ceni, sli- ke raznih avtorjev pa z dokajšnjimi popusti? V Tržaški knjigarni seveda. Razprodaja se je začela v začetku meseca marca in se končala v petek. »Prve dni ni bilo velikega odziva,« nam je v razgovoru povedala uprav- nica knjigarne Ilde Košuta, »potem pa so ljudje prebrali oglas v našem dnevniku in tudi drugače zvedeli za ugodne nakupe, tako da lahko rečem, da smo s tokratno razprodajo res za- dovoljni.«

Razprodaja je zajela plošče, knjige, folklorne predmete in tokrat tudi slike raznih avtorjev. Na razpolago so bila dela slovenskih in italijanskih slikar- jev, npr. Jakca, Maraža, Ciuhe, Ceja, Kravosa in še drugih. Interesenti so si lahko omislili slike z deset ali celo petnajst odstotnim popustom.

»To je bilo prvič, da smo v razpro- dajo vključili tudi slike in moram reči, da je zamisel uspela in jo bomo v bodoče prav gotovo še ponovili.«

Zanimalo nas je seveda, kaj je šlo najbolj. Glede knjig so se kupci odlo- čali za razne vrste čtiva: od beletristi- ke in znanstvenih del do knjig za

otroke, ki so jih starši kupovali s po- sebnim zadovoljstvom.

Popusti so veljali tudi za razne no- vitete na knjižnem trgu, tako da so šle tudi te knjige dobro v prodajo.

Knjigarne pa niso obiskali le števil- ni kupci, temveč tudi nekatere šole, med njimi na primer 3. razred dolin- ske srednje šole v spremstvu prof. Pangerca in še razred nižje srednje šole Ivan Cankar od Sv. Jakoba.

Tudi za plošče je bilo veliko zani- manje, predvsem za tiste s folklorno in zabavno glasbo.

Razprodaja je torej uspela in bo ostala v spominu kot ena od posreče- nih potez naše knjigarne.

N. L.

† Naše dobre mame in none

Ivanke Štoke
vd. Daneu

ni več.

Pogreb bo jutri, 3. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v konto- velsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo hčerki Ada in Boži, zeta Rado in Rino, se- stra Marija, vnukinje Maila, Erika, Lori in Flavija, priljubljeni pravnuki Nicole, Peter in Daniel ter ostalo so- rodstvo.

Kontovel, 2. aprila 1989

Ob boleči izgubi ljubljene none **Ivanke štoke vd. Daneu** izrekajo Lori in svojem občuteno sožalje di- rekcija in kolegi C.G.R. - Trst.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

prof. Žitomira Terčelja

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin in sočustvovali z nami.

DRUŽINA

Vižovlje, 2. aprila 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Ivanke Škabar
vd. Ukmar

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so počastili njen spomin in jo pospremili na zadnjo pot.

SVOJCI

Prosek, 2. aprila 1989

ZAHVALA

Svojci

Alice Turcinovich
por. Vrse

se zahvaljujejo vsem, ki so z njimi so- čustvovali ob tem težkem trenutku.

Trst, 2. aprila 1989

31. 3. 1988

31. 3. 1989

Ob prvi obletnici smrti naše drage

Angele Starc
vd. Specia

se te spominjamo

VSI TVOJI

Kontovel, 2. aprila 1989

Tovarniški svet ostro obsodil odgovorne

Še nepojasnjeni razlogi smrti delavca škedenjske železarne

46-letni Sergio Porcelli, ki se je v petek zvečer zastrupil z ogljikovim oksidom

Preiskovalci niti včeraj niso mogli pojasniti okoliščin, ki so terjale življenje 46-letnega delavca škedenjske železarne Sergia Porcelli. Sodni zdravnik Costantinides je vsekakor ugotovil, da je nesrečnež res umrl zaradi zastrupitve z oglji- kovim oksidom. Sodstvo in inšpektorat za nesreče na delu sta včeraj uvedla preiskavo. Zdravstveno stanje njegovega kolege Guerre, ki mu je prvi priskočil na pomoč, se je včeraj znatno izboljšalo in je že zapustil bolnišnico.

Vodstvo škedenjske železarne ne bo dajalo uradnih iz- jav, dokler ne bo pojasnjeno, kako je prišlo do smrtne ne- sreče. Napovedalo pa je, da bo aktivno sodelovalo s preis- kovalci. Odgovorni za stike z javnostjo Armando Giostra nam je povedal, da vzroka za Porcellijevo smrt ni mogoče razložiti. Veliki ventil, iz katerega je uhajal strupeni plin, je namreč delavec popravil na odprtem prostoru, poleg tega pa je imel na obrazu masko, povezano z jeklenko s kisikom. Med delavci, ki se že leta borijo za ohranitev svojega delovnega mesta v razburkanih vodah škedenjske železar- ne, sta včeraj prevladovala žalost in ogorčenje. Prepadeni nad dogodkom so člani tovarniškega sveta ostro obsodili odgovorne. Smrtna nesreča je dokaz neustavljivega propa- danja železarne, do katerega je prišlo, ker je bil objekt preveč časa zanemarjen. Tovarniški svet je obenem napo- vedal upoštevati dela v nočnih urah, jutri pa bo sklical glavno zborovanje.

Na pragu leta 2000 je povsem nesprejemljivo, da v raz- viti državi, za kakršno se proglasa Italija, ljudje še vedno umirajo na delu, piše v tiskovnem sporočilu tajnik tržaške federacije KPI Coste. Tragični dogodek kliče na odgovor vse, ki so si v teh letih "podajali" odgovornost za škedenj- sko železarno in pri tem niso poskrbeli za ustrezno obnav- ljanje naprav.

V Mavhinhah so pokopali prof. Žitomira Terčelja

V torek so v Mavhinhah po- spremili na zadnji poti šolnika in čebelarja prof. Žitomira Ter- čelja. Umrl je na velikonočno soboto po krajši bolezni, tako da je njegova smrt bridko pre- senetila vse, ki so ga poznali.

Pokojujnik je imel dokaj raz- gibano življenjsko pot. Rodil se je 15. junija 1921 v Ajdovščini. Po osnovni šoli je odšel v Gori- co, kjer je dokončal trgovsko šolo. Med vojno so ga vpoklica- li v mornarico. Postal je oficir na pomorski akademiji v Livor- nu in nato služil na ladji Sirtori, ki je bila potopljena leta 1943 pri Krfu. Tedaj so ga zajeli Nemci in odpeljali v taborišče v Deblin na Poljskem, konec vojne pa je dočkal v taborišču pri Hamburgu.

Po vrnitvi v domače kraje je leta 1949 doštudiral ekonomijo na tržaški univerzi in začel službovati kot šolnik. Bil je profesor na slovenski nižji strokovni šoli v Nabrežini, nato ravnatelj slovenske nižje strokovne šole na Proseku, naposled pa profes- sor na italijanski trgovski srednji šoli Sandrinelli v Trstu vse do upokojitve leta 1978.

Leta 1959 se je poročil s prof. Marto Legiša. Kmalu po roj- stvu hčere Verenke so se Terčeljevi iz Trsta preselili v Vižov- lje. Tu je s posredovanjem tasta, mavhinskega živnozdravnika dr. Mirka Legiša, odkril čebelarstvo, ki ga je močno vzbujal in razvil do strokovne popolnosti. Zanj je navduševal mlade in stare in si pridobil veliko zaslug za razvoj te dejavnosti pri nas. Dolga leta je bil predsednik Čebelarstva konzorcija.

Prof. Žitomir Terčelj je bil mirne narave, ob njem pa je imel vsakdo občutek, da je človek, ki ve, kje mu je mesto. Prizadeti družini naše sožalje.

ODBOR ZA DORAŠČAJOČO MLADINO SKGZ in
DIJAŠKA DOMOVA V TRSTU IN GORICI
PRIREJATA

LETOVANJE ZA OTROKE IN MLADINO

na RAKITNI od 30. 6. do 14. 7. - za otroke od 6. do 11. leta
na GRMU pri Novem mes- tu od 1. do 15. 7. - za otroke in mladostnike od 11. do 17. leta
v PORTOROŽU od 18. do 28. 7. - za mladostnike od 9. do 17. leta

Informacije in vpisovanje od jutri, 3. do 30. aprila na sedežih SKGZ v Trstu - Ul. sv. Frančiška 20, tel. 744249 in v Gorici - Ul. Malta 2, tel. 531644, od ponedeljka do pet- ka, od 9. do 12. ure.

GLASBENA MATICA TRST

Koncertna sezona 1988/89

V sredo, 5. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

APZ "FRANCE PREŠEREN"

dirigent Tomaž Faganel

Prodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat in eno uro pred pričetkom koncerta pri bla- gajni Kulturnega doma.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško kon- certno društvo. Jutri, 3. aprila, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil violon- čelist R. FILIPPINI.

Glasbena matica - Trst, koncertna se- zona 1988/89 v sredo, 5. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu APZ FRANCE PREŠEREN, dirigent Tomaž Faganel. Prodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat in eno uro pred pričetkom koncerta pri bla- gajni Kulturnega doma.

kino

ARISTON - 16.00, 22.15 Una donna in carriera, ZDA 1989, r. Mike Nichols, i. Melanie Griffith, Sigourney Weaver.

EXCELSIOR - 17.45, 22.15 I gemelli, ko- mič., i. Schwarzenegger, De Vito.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 21.45 Sa- laam Bombay!, dram., Indij. 1988, r. Mira Nair, i. Shafic Syed, R. Yadav.

NAZIONALE I - 16.10, 21.40 Francesco, dram., It. 1988, r. L. Cavani, i. M. Rour- ke.

NAZIONALE II - 15.30, 22.00 La chiesa, srh., r. M. Soavi, i. H. Quarshie, B. Cu- pisti, □□

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 La bella addormentata nel bosco, ris., prod. Walt Disney.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 L'opera al nero, dram., Fr./It. 1988, r. A. Delvaux, i. G. M. Volontè.

GRATTACIELO - 15.15, 22.00 Rain Man - L'uomo della pioggia, dram., r. B. Levinson, i. T. Cruise, D. Hoffman.

MIGNON - 16.00, 22.15 Sotto accusa, dram., r. J. Kaplan, i. J. Foster, K. McGillis, □□

EDEN - 15.30, 22.10 Taboo 2 perversioni in famiglia, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Cock- tail, r. Roger Donaldson, i. Tom Crui- se, Bryan Brown, Elisabeth Shue.

CAPITOL - 16.00, 22.00 Chi ha incastra- to Roger Rabbit, kom., r. R. Zemeckis, i. B. Hoskins, C. Lloyd.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 L'Orso, pust., Fr. 1989, r. Jean Jacques Annaud, i. medvedek La Douce in medvedinja Bart, Theky Kanjo, Jack Wallace.

ALCIONE - 17.00, 22.10 Donne sull'orlo di una crisi di nervi, dram., Šp. 1988, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura, Antonio Banderas, Julieta Serrano.

RADIO - 15.30, 21.30 Miss Manificent, porn., □□

Prepevano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

LOTERIJA									
BARI	83	6	54	8	29				
CAGLIARI	71	61	31	19	35				
FIRENCE	37	16	20	19	38				
GENOVA	61	62	38	77	7				
MILAN	68	50	26	3	34				
NEAPELJ	73	89	45	63	24				
PALERMO	47	8	69	10	49				
RIM	31	79	22	29	32				
TURIN	85	71	23	40	53				
BENETKE	64	57	27	18	2				
ENALOTTO									
2 2 X	2 2 2	X X 2	2 2 2						
KVOTE:									
12	37.151.000.—								
11	1.010.000.—								
10	107.000.—								

pod pokroviteljstvom občine ZGONIK vabi na

I. TROFEJO SMEHA

HUMORISTI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

Nastopajo: KARST BROTHERS, VERČ - KOBAL, MOPED SHOW, JAKA ŠRAUFCIGER, TONI KARJOLA

Danes, 2. aprila, ob 17.32 v športno - kulturnem centru v Zgoniku.

Vstopnina: Delavci, dijaki, invalidi, upokojenci..... 350.000 lir Krema..... zastoj!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Hugo von Hofmannsthal

SLEHERNIK

Režija Mario Uršič

PONOVITVI

danes, 2. aprila, ob 16.00 — ABONMA RED C — prva nedelja
jutri, 3. aprila ob 16. uri — ABONMA RED H — mladinski
v torek, 4. aprila ob 16. uri — ABONMA RED I — mladinski
ob 20.30 — ABONMA RED D — mladinski v sredo
v četrtek, 6. aprila ob 20.30 — ABONMA RED E — mladinski v četrtek
v soboto, 8. aprila ob 20.30 — ABONMA RED F — druga sobota
v nedeljo, 9. aprila ob 16. uri — ABONMA RED G — druga sobota

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 2. aprila 1989

GOJMR

Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 19.34
- Dolžina dneva 12.51 - Luna vzide ob 4.57 in zatone ob 14.56.

Jutri, PONEDELJEK, 3. aprila 1989

ŽARKO

PLIMOVANJE DANES: ob 2.28 naj- nižje -20 cm, ob 7.59 najvišje 26 cm, ob 14.14 najnižje -45 cm, ob 20.47 najvišje 46 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,2 stopinje, zračni tlak 1013,5 mb pada, brezvetrje, vlaga 78-odstotna, v jutranjih urah je padlo 0,4 mm dežja, nebo oblač- no, morje skoraj mirno, temperatura morja 10 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Malina Tedeschi, Mas- simo Seriani, Anna Zuliani, Elena Delit- hanassis, Filippo Zamboni, Cinzia Mari- on, Annarita Pia Ciaramidaro, Martin Magris, Manuel Piria.

UMRLI SO: 73-letna Maria Ventura vd. Benco, 64-letni Fabio Vattovani, 79- letna Carmela Gerbec vd. Sferza, 86-let- na Maria Pluca por. Florit, 75-letni Bru- no Vouk, 82-letna Giovanna Stoka, 85- letna Anna Calcina, 83-letna Vittoria Pil- ler, 75-letna Nives Rusconi por. Cravang- na, 79-letni Everardo Trampus, 44-letni Bruno Pausche, 79-letni Romano Godina, 90-letna Anna Damiani vd. Stocovaz, 73- letna Giuseppina Cohilj Bemigar.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 2. aprila 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

ZGONIK (tel. 229373) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 3., do sobote, 8. aprila 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1, Ul. Zorutti 19, Lungomare Vene- zia 3 (MILJE).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Ul. Zorutti 19, Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio 24, Lun- gomare Venezia 3 (MILJE).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

Opčine - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz- nična od 8. do 20. ure.

Oglasni oddelek

sprejema oglase in razna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

gledališča

KULTURNI DOM

Slovensko stalno gledališče bo pono- vilo danes, 2. aprila, ob 16. uri delo Huga von Hofmannstahla SLEHERNIK v režiji Maria Uršiča. ABONMA RED C.

Ponovitve si bodo sledile še jutri, 3. t. m., ob 16. uri za abonma RED H, v torek, 4. t. m., ob 16. uri za abonma RED I in ob 20.30 za RED D; v četrtek, 6. t. m., ob 20.30 za abonma RED E; v soboto, 8. t. m., ob 20.30 za abonma RED F ter v nedeljo, 9. t. m., ob 16. uri za abonma RED G.

VERDI

Danes ob 15. uri (red D) zadnja pono- vitev opere PARSIFAL Richarda Wag- nerja. Dirigent Spiros Argiris, režija Gi- ancario Menotti.

Prihodnji petek ob 20. uri (red A) pre- miera Verdijeve opere TRAVIATA. Diri- gent Angelo Campori, režija Giulio Cha- zalettes. V glavnih vlogah nastopajo Fi- orela Pediconi, Franco Farina in Alessan- dro Cassis.

Ponovitve si sledijo od 7. do 29. aprila.

ROSSETTI

Danes ob 16. uri (red prost) bo Teatro Stabile iz Bocna ponovil delo Margaret- he von Trotte SVINČENA LETA. Režija Marco Bernardi. V abonmaju odrezek št. 9. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Zadnja predstava

Od 4. do 16. aprila bo gledališče iz Ge- novе predstavilo Gastoneja Moschina v Molierovem delu ŠOLA ZA ŽENE. Reži- ja Gianfranco De Bosio. V abonmaju od- rezek št. 10. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes, 2. aprila, ob 16.30 bo na spore- du ponovitev dela L. Pirandella TUTTO PER BENE z G. Tedeschijem in G. Fen- zijem.

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

Segulin foto kino optika

TRST Ul. Mazzini 51 733-361

I. de Felszegy succ.

lastnik O. BETZ s.n.c.

ARTIKLI ZA ZOBOZDRAVNIKE

T R S T

TRG S. GIOVANNI 6

I. nadstr. - Telef. (040) 767334/5

— Zastopnik IVOCLAR

— Vsi domači in tuji artikli za zobozdravniško rabo

— Zajamčeno zlato za zobe v vseh zlitinah

POD POKROVITELJSTVOM DEŽELE FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

v sodelovanju s SKD IGO GRUDEN

PRIMORSKA POJE 89

danes, 2. aprila 1989, ob 17. uri

OBČINSKA TELOVADNICA V NABREŽINI

NASTOPAJO:

— Ženski zbor KUD JANKO PREMRL-VOJKO iz Spodnje Idrije

— Moški zbor KRAS iz Opatjega sela

— Mešani zbor RDEČA ZVEZDA iz Saleža

— Dekliški zbor VOLČE

— Moški zbor NOVI SV. AN- TON iz Trsta

— TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR iz Trsta

KD F. Prešeren iz Boljunca

vabi na gostovanje dramske sku- pine iz Sovodenj s kriminalno ko- me-dijo Roberta Thomasa

OSEM ŽENSK

ki bo danes, 2. aprila, ob 17.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

razne prireditve

SKD Tabor - Opčine Prosvetni dom OB 45-LETNICI USTRELITVE 71 TAL- CEV bo danes, 2. aprila, ob 16.30 ponovi- tev spleta besede, pesmi in glasbe TO PEVČEVO SRCE JE. Spored oblikujejo MPZ in ŽPZ Tabor, recitatorji, koledniki in glasbeniki. Zamilsel Olga Lupinc.

PD Mačkolje vabi danes, 2. aprila, v srenjsko hišo v Mačkolje, kjer bo ob 18. uri nastopila dramska skupina PD Štan- drež z Nusičevio igro KAJ BODO REKLI LJUDJE.

Jutri, 3. aprila, bo predaval v Peterli- novi dvorani v Ul. Donizetti 3 mladi po- slanec Južnotirolske ljudske stranke dr. Michl Ebner O POLOŽAJU NEMŠKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI NA JUŽNEM TIROLSKEM. Predavanje, ki se bo začelo ob 20.15, prireja Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček in Dru- stvo slovenskih izobražencev.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v sredo, 5. aprila, predavanje slovenskega astronoma dr. Pavla Zlobca O SONČNI AKTIVNOSTI. Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 z začetkom ob 20.30.

Amaterski oder Jaka Štoka s Prose- ka-Kontovela uprizori veseloigro LOČI- TEV J. Tavčarja danes, 2. aprila, ob 18. uri v Bazovici.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja dela slikar BOJAN GO- RENC.

V galeriji Cartesius je na ogled do 13. aprila razstava grafičnih del 24 slikarjev.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo do14. aprila na ogled razstava slikarke Silve FONDE.

V galeriji Minerva - Ul. S. Michele 5 - bo do 10. t. m., odprta razstava slikarja Furia BOMBENA.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj.

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) T R S T Telefon 77-29-96

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1387,850	1380.—
Nemška marka	733,290	731,50
Francoski frank	217.—	215,50
Holandski florint ...	650,310	648.—
Belgijski frank	35,030	34,500
Funt šterling	2345,700	2320.—
Irski šterling	1958,300	1940.—
Danska krona	188,510	186.—
Grška drahma	8,679	8,200
Kanadski dolar	1159,700	1130.—

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

Ulica sv. Frančiška 20/II

IN MLADINSKI ODBOR PRI SKGZ v sodelovanju s Kinoateljcem

vabita v torek, 4. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano na pred- vajanje dokumentarnega TV fil- ma

MONTAŽA EKSTAZE o slovenski pomladi

O vlogi medijev pri poročanju o kočljivih političnih dogodkih bosta spregovorila Mojmir OC- VIRK, član odbora za informiranje pri RK ZSMS in Aleš Doktorič, član Kinoateljaja.

čestitke

Jutri, 3. aprila, slavi svoj rojstni dan MARIO PETAROS. Še na mnoga in zdrava leta mu kličejo vsi domači, mali Manuel pa pošilja dragemu nono- tu 70. vročih poljubčkov.

Jutri bo ugasnil 8 sveč MARKO MI- KOLJ. Vse najboljše mu želijo mama Serena, očka Dani, nono Karlo, nona Dada, nono Livijo, nona Stina in teta Mirjam.

Mladostni MAMI ob "okroglem" roj- stnem dnevu želi še enkrat toliko zdra- vih let, Erika.

CELESTINII Ob jutrišnjem rojstnem dnevu želita vse najboljše družini Ku- ret in Vannella.

razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI z Opčin priredi danes, 2. aprila, ob 15. uri na strelišču na Opčinah SLOVENŠKO POČASTITEV 45. OBLETNICE JUNAŠKE SMRTI 71 TAL- CEV. Slovesnosti bo prisostvoval edini preživeli tovariš Stevo Rodič.

Slovenska dobrodelna društva, SLO- KAD in Slovenska Vincencijska konfe- renca obeležajo starše, da te dni po šo- lah vpisujejo otroke za počitniški koloni- ji v Dragi in Comegliansu. Starši naj ne odlašajo in čimprej otroke vpišejo na šo- lah.

V nedeljo, 16. aprila, bo praznovala škedenjska verska skupnost 150 let cer- kve sv. Lovrenca. Ob tej priliki so vab- ljene vse noše mesta in okolice. Noše se bodo zbrale v Domu J. Ukmarja ob 9.30 in od tam šle v sprevodu v cerkev k slavni maši, med katero bo škedenjski pevski zbor pel Perozijsvo latinsko mašo.

mali oglasi

OSMICO je odprl Jurij Stubelj v Šempo- laju.

OSMICA je odprta pri Frandoli, Slivno 25.

OSMICO je odprl Edvardo Tul v Mačko- ljah - Krizpot.

OSMICO je odprl Alojz Milič v Repnu št. 49. Toči belo vino in teran.

V BORŠTU je odprl osmico Ljubo Peta- ros.

IZGUBILA sta se psa, tribarvni seter in nemški pičar rjave barve z belo liso na glavi. Poštenega najditelja prosimo, da telefonira na št. 232141.

V DALMACIJI blizu Primoštena dajemo v najem stanovanje za dve in štiri ose- be od junija do septembra. Informacije tel. 821225 (delovni urnik - Silvia).

KRAS. V Trnovci prodamo lepo gradbe- no zemljišče, sredi zelenja, idealna lega, sonce, mir, gozd, cesta ob meji, luč, voda, telefon. Tel. 040/62686 ob delavnikih od 12. do 13. ure.

RAZNE PREDMETE iz kristala po ugod- ni ceni prodam. Ponudbe na tel. 226618.

ITALIJANSKO PODJETJE nujno išče v Sloveniji sposobno, dinamično osebo, večšo prodaje, za praktično delo in do- ber zaslužek. Tel. 381483 od 15. do 16. ure vsak dan.

V PARIZU je Združenje evropskih novi- narjev podelilo kremi BIO PERFOR- MANCE - SHISHEIDO nagrado za najboljši kozmetični preparat leta. Ta krema je v prodaji tudi na Opčinah pri Kozmetiki 90.

V CENTRU BLEDA prodam enostano- vansko hišo, opremljeno, 86 kv. m, ta- koj vseljivo. Tel. 003864/77055 od 19. do 20. ure.

PRODAM trs (kanele). Tel. v večernih urah na št. 231961.

JADRO 4.5 kv. m NBU v odličnem sta- nju prodam za 200.000 lir. Tel. 224407.

SURF ingrad D2 v dobrem stanju pro- dam za 350.000 lir. Tel. 224407.

V ROJANU dajemo v najem majhno opremljeno stanovanje (kuhinja, soba, tuš) po 270.000 lir mesečno. Tel. od 16. do 18. ure na št. 416132 - prednost do- mačinom.

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	10,463	10,20
Švicarski frank	836,650	834.—
Avstrijski šiling	104,209	103,80
Norveška krona	201,890	200.—
Švedska krona	216,060	213,50
Portugalski eskudo .	8,893	8,400
Španska peseta	11,777	11,300
Avstralski dolar	1135,100	1090.—
Jugoslov. dinar	—	0,145
ECU	1526,500	—

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.30 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet
9.00 Nedeljska rubrika: Canigatti & C.
10.00 Kmetijska oddaja: Zelena linija (1.del)
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Kmetijska oddaja: Zelena linija (2.del)
13.00 Dnevnik - ob enih
13.30 Dnevnik - vesti
13.55 Kviz: Toto-TV Radiocorriere
14.00 Variete: Domenica in...
14.20 Športne vesti
16.20 Športne vesti
17.20 Športne vesti
18.10 Športne vesti: 90. minuta
18.35 Domenica in... (zaključek)
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Film: La finestra sul cortile (krim., ZDA 1954, r. Alfred Hitchcock, i. James Stewart, Grace Kelly)
22.20 Športna nedelja (vodi Tito Stagno)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
0.35 Šport: golf (iz Cagliarija) in biljard (iz Sarnana)

CANALE 5
8.45 Nabožna oddaja
9.30 Aktualno: Block notes
10.30 Nanizanka: I Jefferson - la verità fa male
11.00 Aktualno: Il girasole, 11.30 Le 7 bellezze
12.00 Variete: Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.00 Film: Quel certo non so che (kom., ZDA 1963, r. Norman Jewison, i. Doris Day)
17.00 Nanizanki: Fox, 18.00 Love Boat
19.00 Kviza: La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno), 19.45 Tra moglie e marito album (vodi Marco Columbro)
20.30 TV film: Ti presento un'amica (lt. 1987, r. Francesco Massaro, i. Michele Placido, Giuliana De Sio, 1. del)
22.30 Nanizanka: Top secret
23.30 Aktualnosti: Italija sprašuje
0.15 Šport: golf
1.15 Nanizanke: Baretta - Uccidi per me, 2.05 Mannix - Licenza di uccidere

RAI 2
8.00 Aktualno: Week end
8.30 Variete: Patatrac
10.20 Film: La morte invisibile (krim., ZDA 1938, r. William Nigh, i. Boris Karloff)
11.45 Rubrika: Video week end
12.25 Inf. oddaja: Automia
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Dnevnik - športne vesti
13.30 Variete: Piccoli e grandi fans
15.30 Concert: Roberto Vecchioni
16.45 Športne vesti: 45. minuta
16.25 Film: Sogno di un prigioniero (fant., ZDA 1935, r. H. Hathaway, i. Gary Cooper, Ann Harding)
17.55 Šport: atletika, motokros, kolesarstvo
18.50 Nogomet A lige
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
20.30 Gledališče Eduarda De Filippa: enodejanka Genarenniello
22.05 Dnevnik - nocoj
22.20 Dokumentarna oddaja: Mixer
23.30 Rubrika: Protestantizem
24.00 Inf. oddaja: Leteči zmaj
1.00 Glas. oddaja: Bluesin 88

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Dokumentarci
10.35 Nan.: Mississippi
11.30 Rubrika iz parlamenta
12.15 Dok. oddaja: Big bang
13.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 13.30 Arabesque - Il cadavere che sapeva troppo
14.25 Filmske novosti: Ciak
15.10 Nanizanka: Katie e Allie
15.40 Film: Le piace Brahms (kom., ZDA 1961, r. Anatole Livak, i. Ingrid Bergman, Yves Montand)
17.50 Nanizanka: L'ora di Hitchcock
18.50 Film: Bella affettuosa illibata cercasi (kom., ZDA 1958, r. Joseph Anthony, i. Anthony Perkins)
20.30 Film: Angelica e il Gran Sultano (pust., lt.-Fr. 1968, r. Bernard Borderie, i. Robert Hossein, Michele Mercier)
22.20 Film: In tre sul Lucky Lady (pust., ZDA 1975, r. Stanley Dohen, i. Liza Minnelli)
0.30 Nanizanka: Missione impossibile, 1.30 Vegas

RAI 3
9.00 Aktualno: Domenica sul Tre, vmes nanizanka Vita col nonno
9.50 Dnevnik - nedelja
11.30 Variete: Mai dire mai
13.05 Šport: karting (iz Jesola)
13.35 Dokumentarna oddaja: Drobci
14.00 Deželne vesti
14.10 Zabavna oddaja: Walter Chiari - Storia di un altro italiano
15.15 Variete: Va' pensiero (voda Andrea Barbato in Oliviero Beha)
17.40 Nanizanka: Professione pericolo
18.35 Športna rubrika: Domenica gol
19.00 Dnevnik
19.45 Deželne vesti
20.00 Nogomet B lige
20.30 Film: Django (vestern, lt. 1966, r. Sergio Corbucci, i. Franco Nero, José Bodalo)
22.00 Aktualna oddaja: Camice bianco (vodi Donatella Raffai; 2. in zadnji del)
22.30 Dok. oddaja: Drobci
22.40 Rubrika: Filmske novosti
22.45 Dnevnik - zadnje vesti
23.00 Deželne športne vesti

ITALIA 1
8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.30 Nanizanki: Boomer cane intelligente
11.00 Dok.: Jonathan
12.00 Aktualno: Nessundorma
12.50 Šport: Grand Prix
14.00 Nanizanke: Chiara e gli altri, 15.00 I Robinson, 15.30 Denise
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Risanke: Animated classic, 19.00 Siamo fatti così, 19.30 Gli amici cercafamiglia, 19.45 Benjamin, 20.00 I Puffi
20.30 Variete: Emilio
22.20 Športna oddaja: Superstars of Wrestling
1.00 Nanizanka: Star Trek
8.30 Nanizanka: Arthur re dei britanni
9.00 Filmske novosti
9.15 Nanizanka: THE Cat
9.45 Filmske novosti
13.00 Vesti: Odeon News
13.30 Nad.: La storia di Maria
15.30 Film: La prima volta (kom., ZDA 1982, r. Noel Nosseck, i. Susan Anspach)

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Amo non amo
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Nanizanka: Stazione di servizio
14.30 Dok. oddaja: Kvarkov svet
15.00 Risanka: Albertone
15.30 Športni ponedeljek
16.00 Risanka, nato Big!
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Zabavna oddaja: Zuppa e noccioline (1. del)
19.05 Nad.: Santa Barbara
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Film: La donna che visse due volte (srh., ZDA 1958, r. Alfred Hitchcock, i. Kim Novak)
22.40 Aktualno: Linea diretta
23.10 Dnevnik
23.25 Rubrika: Cinema!
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Aktualno: Dopo mezzanotte

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Nan.: La casa nella prateria, 16.30 Webster
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!
19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.25 Aktualno: Radio Londra
20.30 TV film: Ti presento un'amica (lt., 1987 r. Francesco Massaro, i. Michele Placido, Giuliana De Sio, 2. del)
22.00 Nanizanka: Top Secret
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.30 Rubrika: Première
0.40 Nanizanki: Baretta, 1.45 Mannix

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravlju
9.00 Film: Ecco il film dei Muppet (fant., ZDA 1981, r. J. Frawley, i.E.Gould)
10.30 Nabožna oddaja
10.55 Rubrika: Trentatré
11.05 Božanska komedija
11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro, vmes šport
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Dok. oddaja: La ruota
18.30 Športne vesti, nato nanizanka Hunter
19.30 Horoskop in dnevnik
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.35 Aktualna oddaja: La macchina della verità
22.35 Dnevnik
22.45 International DOC Club
23.35 Dnevnik - zadnje vesti
24.00 Dok. oddaja: La ruota
1.15 Film: Il sangue e la rosa (dram., Fr. 1960, r. Roger Vadim, i. Mel Ferrer)

RETE 4
7.50 Nanizanki: Lou Grant, 8.50 Switch
9.50 Film: Le magnifiche sette (kom., lt. 1961, r. Marino Girolami, i. Sandra Mondaini)
11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani
16.45 Nanizanka: California
17.45 Nadaljevanka: Febbre d'amore
18.35 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Alice
20.00 Aktualno: Dentro la notizia
20.30 Film: Il prigioniero della miniera (vestern, ZDA 1954, r. Henry Hathaway, i. Gary Cooper, Susan Hayward)
22.25 Film: Obiettivo Brass (krim., ZDA 1973, r. John Hough, i. Sophia Loren)
0.30 Nanizanka: Missione impossibile
1.30 Dokumentarec: Malesia magica (r. Lionetto Fabbri)

RAI 3
11.15 Šport: smučanje (prenos iz Moene)
11.30 Šport: mednarodni miting v plavanju (iz Trenta)
12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Lo zibaldone del lunedì (vodi Pietro Formentini)
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Otroško veselje
15.30 Šport: atletika - mednarodni kros (prenos iz Lozza di Cadore)
16.05 Videobox
16.40 Dokumentarna oddaja: Potovanje po Italiji
17.30 Dokumentarna oddaja: Geo
18.15 Nanizanka: Vita da strega - Una strana ninfa
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Videobox
20.30 Aktualno: Dan na preturi
21.45 Aktualnosti: Io confesso
22.20 Dnevnik - nocoj
22.30 Šport: Ponedeljkov proces
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti

ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
15.00 Variete: Smile
15.30 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: Milly
20.30 Film: Che fine ha fatto Totò baby? (kom., lt. 1964, r. Ottavio Alessi, i. Totò, Pietro De Vico)
22.10 Nan.: I-taliani
22.40 Variete: Dibattito
23.00 Rok opolnoči: Leonard Cohen
24.00 Rubrika: Première
0.10 Nanizanke: Troppo forte, 0.40 Giudice di notte, 1.10 Kung-fu

RTV Ljubljana 1
9.00 Poročila
9.15 Otroška matineja: Živ žav, 10.00 Lolek in boleak
10.10 Nadaljevanki: Safari (6. del), 10.45 Kri in orhideje (4. del)
11.30 Poročila
11.40 Domači ansambli: Bratje iz Oplotnice
12.10 Kmetijska oddaja
13.10 Film: Pobeg v zmago (vojni, ZDA 1981, r. John Huston, i. Sylvester Stallone)
15.00 Poročila
15.10 Glas. oddaja: Radenci 89
15.45 Prislunhimo tišini (pon.)
16.30 Dnevnik
16.45 Film: Gospa Bovary (dram., ZDA 1949, r. Vincente Minnelli, i. Jennifer Jones, James Mason)
18.35 Poročila
18.45 Risanke, TV Mernik, TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 TV drama: Gosposko življenje Stipa Zvonarova (Ivan Kozarac-Branko Svilokos, r. Branko Šmit)
21.25 Žrebanje: Podarim dobim
22.55 Dnevnik

17.30 Otroški variete: Sugar
19.00 Filmske novosti
19.30 Glasbena oddaja: Caffè Italia
20.30 Film: Fiori nell'attico (krim., ZDA 1987, r. Jeffrey Bloom, i. Louise Fletcher, Victoria Tennant)
22.30 Film: La guerra dei mutanti (fant., ZDA 1987, r. Tim Kincaid, i. Mary Fahey)
24.00 Nan.: Night Heat
1.00 Film: La saga dei pionieri (vestern, ZDA 1947, r. Joseph Kane)
10.00 Aktualno: Megawatt
11.55 Papežev blagoslov
12.15 Aktualno: A tutt'oggi
13.00 TV film: Coppia di regine (vestern, ZDA 1978)
14.30 Film: Arriva il campione (kom., Fr. 1938, r. Pierre Collobrier, i. Lisette Lanvin)
16.10 Film: Due pazzi da novanta (pust., ZDA 1979, r. Minshall-Lisonbee)
18.00 Nanizanki: I predatori dell'idolo d'oro, 19.00 Autostop per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nan.: Matlock
21.30 Film: Il bacio dell'assassino (dram., ZDA 1955, r.

RTV Ljubljana 1
10.10 Mozaik. Utrip, Zrcalo tedna, TV Mernik, Oči kritike
11.25 Posvetovalnica za starše: Dosegljivi strupi
11.55 Film: Obljuba (dram., ZDA 1987, r. David Green, i. Mark Harmon, Diana Scarwid)
16.15 Video strani
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik. Utrip, Zrcalo tedna, Posvetovalnica za starše, Oči kritike (pon.)
18.15 Video strani
18.20 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Voz
18.35 Nadaljevanka: Sozvezdje bele murve (4. del)
19.05 Risanka, TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV Drama: Zarota in izdaja (Radivoj Cvetičanin, r. Sava Mrmak, i. Marko Todorović)
21.40 Aktualna vprašanja: Osmi dan
22.20 Dnevnik
22.35 Film: Opera mobile (dok., r. Filip Robar-Dorin)
23.00 Video strani

ODEON
8.00 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale
9.30 Nan.: Good times
10.00 Fiori d'arancio
10.15 Nanizanka: Arthur re dei britanni
10.45 Nad.: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale
12.15 Nan.: Good times
13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Amore proibito
16.30 Sugar (2. del), vmes risanke in nanizanka Heidi
19.00 Rubrika, nato risanke
20.00 Nanizanka: T and T
20.30 Film: Guerriero americano (pust., ZDA 1985, r. Sam Firstenberg, i. Michael Dudikoff)
22.30 Film: Vacanze bollenti per quei pazzi pazzi porcelloni (kom., ZDA 1986, r. Mark Griffiths, i. Brad Zataut)
0.30 Nan.: Un salto nel buio
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio

TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio

TV Koper
11.00 Športna oddaja: Juke Box - Šport po želji
11.30 Šport spektakel (pon.)
13.30 TVD Novice
13.40 Nedeljska rubrika: Noi la domenica, vmes (15.00) kolesarstvo - Dirka po Flamski in košarkarsko prvenstvo NCAA
20.20 Športna rubrika: A tutto campo - posnetki, reportaže, intervjuji iz studia (vodi Gigi Garanzini)
22.00 TVD Novice
22.10 Tenis: turnir Lipton, moški finale (iz Key Biscayna)
10.00 Danes za jutri
13.00 Športno popoldne
19.00 Dokumentarna oddaja: Dane bi bolelo - Dosegljivi strupi
19.30 Dnevnik
20.05 Dokumentarec: Cousteaujevo ponovno odkrivanje sveta - Nova Zelandija
21.00 Skica za portret: Senghor
21.35 Reportaža z nogometnih tekem
22.00 Športni pregled

RTV Ljubljana 2
10.00 Danes za jutri
13.00 Športno popoldne
19.00 Dokumentarna oddaja: Dane bi bolelo - Dosegljivi strupi
19.30 Dnevnik
20.05 Dokumentarec: Cousteaujevo ponovno odkrivanje sveta - Nova Zelandija
21.00 Skica za portret: Senghor
21.35 Reportaža z nogometnih tekem
22.00 Športni pregled
Stanley Kubrick, i. Frank Silvera)
22.45 Dok.: Sinji planet
10.30 Nanizanka: Barriere
11.00 Glasbena oddaja
11.30 Nan.: Mio figlio Dominic
12.00 Zelena dežela
12.30 Dok.: Velike razstave
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 Variete: Buinesere Friul
16.30 Nanizanki: La guerra di Tom Grattan, 17.15 Nella casa di Flambards
18.00 Rubrika: Večerjajmo skupaj
19.00 Športne vesti
20.30 Film: Breve sonata (kom., lt. 1985, r. Marcello Fondato, i. Natasha Hovey)
22.30 Nan.: Dick Turpin
23.00 Športne vesti
10.30, 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, Pozdrav, Na današnji dan, reportaže, intervjuji in zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Prenos Radia Lj.

TELEFRIULI
10.30 Nanizanka: Barriere
11.00 Glasbena oddaja
11.30 Nan.: Mio figlio Dominic
12.00 Zelena dežela
12.30 Dok.: Velike razstave
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 Variete: Buinesere Friul
16.30 Nanizanki: La guerra di Tom Grattan, 17.15 Nella casa di Flambards
18.00 Rubrika: Večerjajmo skupaj
19.00 Športne vesti
20.30 Film: Breve sonata (kom., lt. 1985, r. Marcello Fondato, i. Natasha Hovey)
22.30 Nan.: Dick Turpin
23.00 Športne vesti
10.30, 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, Pozdrav, Na današnji dan, reportaže, intervjuji in zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Prenos Radia Lj.

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport
10.30, 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, Pozdrav, Na današnji dan, reportaže, intervjuji in zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Prenos Radia Lj.

TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Glasbeni listi; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Matineja: Glasbeni listi; 10.15 Mladinski oder: Tina v Laždeželi (Evelina Umek); 11.00 Nediški zvon; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Pisna pričevanja slovenskih umetnikov: Ljubezenska pisma Stanka Vuka (pripoveduje Tone Gogala, pon.); 14.40-19.00 Nedeljski zbornik: šport in glasba, rezultati, komentarji in intervjuji, zanimivosti, prenosi s prireditev; 19.20 Zaključek.
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Še pomnite, tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Matineja; 10.35 Reportaža; 11.03 Čestitke: 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lotrka domačih; 17.05 Zbori; 17.30 Radijska igra; 18.05 Operne melodije; 19.30 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program in nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, Pozdrav, Na današnji dan, reportaže, intervjuji in zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Prenos Radia Lj.
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Glasba; 7.40 Vse o radiu; 8.00 Sanremške popevke; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Športna oddaja; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Najlepših sedem; 10.35 Družina; 11.00 Aktualno: Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba in šport; 17.33 Made in JU; 18.00 Nove plošče; 19.00 Glasba non stop in športna nedelja; 20.00 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Glasba; 7.40 Vse o radiu; 8.00 Sanremške popevke; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Športna oddaja; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Najlepših sedem; 10.35 Družina; 11.00 Aktualno: Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba in šport; 17.33 Made in JU; 18.00 Nove plošče; 19.00 Glasba non stop in športna nedelja; 20.00 Radio Lj.
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Iz Četrkovih srečanj; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.35 Glasbeni listi, 12.00 Pogovori o doktorskih razpravah; 12.40 Okteti v Ricmanjih; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Gospodarstvo; 15.00 Pesnitve: Odisėja (32. del); 15.15 Kupujem-prodam; 16.00 Ml

Predlogi goriške delegacije Italjug za razvoj sodelovanja z Jugoslavijo

Predsedstvo na petkovem občnem zboru

(foto Marinčič)

V konferenčni dvorani Espomego je bil pred sinoči občni zbor članov goriške delegacije mešane italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice. Predsednik goriške delegacije Hadrijan Corsi je v svojem poročilu podal obračun dela v tem prvem triletnem obdobju delovanja združenja, ki na privatistični ravni konkretno prispeva k utrjevanju gospodarskega sodelovanja s sosednjo Jugoslavijo, predvsem v

krajnem merilu, a tudi s širšimi projekcijami.

Opozoril je na težak gospodarski položaj v bližnji državi, ki ga označuje velik dolg s tujino, proizvodna stagnacija in zelo zaskrbljujoča rast inflacije. Jugoslavija potrebuje solidarnost in pomoč zahodnih držav, predvsem Italije, ki je po obsegu izmenjave njen prvi trgovinski partner. Lani je blagovna izmenjava med državama dosegla skupno vrednost 4.233

milijard lir. Italijanski uvoz se je v primerjavi z letom prej povečal za 26,7% in dosegel 2.451 milijard lir vrednosti, jugoslovanski uvoz pa se je povečal komaj za dobrih 6% na 1.782 milijard lir. Deficit za italijansko stran, je ugotovil Corsi, lahko opravičujemo kot obliko pomoči za sanacijo jugoslovanskega gospodarstva, vendar menimo, da bi se morala Jugoslavija pri uvozu iz članic EGS v večji meri ozirati na italijansko ponudbo in privilegirati sodelovanje z Italijo v industrijskem, energetskem in ekološkem sektorju. Pozitivno je ocenil nov jugoslovanski zakon o tujih naložbah in zakon o prostih conah, kakršno že uresničujejo pri Vrtojbi.

Corsi je nato ocenil, da je avtonomni kompenzacijski račun temeljnega pomena za obmejno gospodarsko sodelovanje in navedel vrsto zahtev, ki jih goriška delegacija skupaj s tržaško in videmsko predlaga v razpravo na bližnjem zasedanju Mešane meddržavne komisije, ki bo zasedala na Brionih.

Na občnem zboru so soglasno izvolili sedemčlanski odbor za prihodnje triletnje. Sestavljajo ga Hadrijan Corsi in Gianni Leoni (oba predstavnika zdr. trgovcev Ascom), Giuseppe Vecchiet (Zdr. obrtnikov), Radojko Starec (API), Igor Černic (SDGZ), Cesare Marzinot (Zdr. industrijske) in Boris Baša (kreditni zavodi). Za pregledni računov je bil potrjen dr. Ettore Romoli.

Dramska skupina KD Sovodnje gostuje jutri v Kulturnem domu

V okvir številnih pobud, ki se v teh dneh vrstijo v goriškem Kulturnem domu sodi tudi gledališka predstava *Osem žensk*, ki jo bodo članice dramske skupine kulturnega društva iz Sovodnje uprizorile jutri. 3. aprila, ob 20.30 v veliki dvorani Kulturnega doma. Za organizacijo predstave sta poskrbeli Zveza slovenskih kulturnih društev in uprava doma.

Kriminalna komedija, ki so jo Sovodnjeke z uspehom že predstavile v domačem kulturnem domu ter v Škofji Loki, je delo Roberta Thomasa, v njej

pa nastopajo Vesna Tomšič, Dorjana Devetak, Nadja Fajt, Tanja Hmeljak, Ljubica Butkovič, Ivana Butkovič, Nada Devetak in Vilma Butkovič. Za režijo je poskrbel Emil Aberšek, za glasbo in luči Slavko Tomšič, Rudi Petean in Viljem Fajt, šepetalka je Klara Fornazarič, sceno sta pripravila Emil Tomšič in Emil Aberšek.

Ob koncu povejmo še, da bodo vsi abonenti SSG dobili brezplačno vstopnico.

Na sliki: prizor s predstave *Osem žensk*.

Akademski pevski zbor FRANCE PREŠEREN

Kranj

Dirigent: Tomaž Faganel

SOLISTI:

Ana Erman - sopran, Andraž Hauptman - klavir, Damijan Močnik - harmonij.

Kulturni dom - Gorica, Turek, 4. aprila 1989, ob 20.30

SKD HRAST

vabi

danes v Doberdob na tradicionalni

Praznik pomladi

SPORED:

ob 13. uri začetek praznika
ob 17. uri nastop folklorne skupine KUD Karol Pahor iz Pirana Sledi ples ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana iz Zgonika

Deloval bo dobro založen bufet s pristnimi jedmi na žaru in z domačo kapljico.

Marsikaj o dr. Tumi je nedorečenega Predlog za organizacijo študijskih dni

Okrogla miza o dr. Henrikumu Tumi, na pobudo in v organizaciji Slovenskega planinskega društva, najbrž ne bo osamljen dogodek. Predlog o organizaciji študijskih dnevov, kjer bi podrobneje razčlenjevali Tumovo delo in misel je bil sprejet z odobravanjem. Treba bo poiskati način, kako in kje ga uresničiti. Sicer glede prostora niti ne bi smelo biti dilem: med Gorico in Novo Gorico.

Marsikaj o življenju in delu dr. H. Tume, ki je v Gorici in na Primorskem zapustil globoko sled na različnih področjih, je nedorečenega. Študijska srečanja naj bi pomagala dopolniti to praznino. To so sklepne misli petkovega večera v Kulturnem domu, kjer so dr. Tone Strojino, dr. Miha Potočnik, dr. Branko Marušič in Marko Waltritsch skušali prikazati nekatere aspekte Tumove mnogostanske osebnosti.

Dr. Tone Strojino je razčlenil Tumovo življenjsko pot, ki se je pričela leta 1858 v Ljubljani in končala, prav tako v Ljubljani, 1935. Zanimivo in z osebnimi poudarki prepojeno je bilo pričevanje dr. Mihe Potočnika, ki je Tumo osebno poznal. "Tumo lahko postavimo z ramo ob rami s Kugyjem, kar zadeva planstvo in pojmovanje planinstva". Oba sta namreč veliki osebnosti, čeprav sta različno dojemala gorski svet. Kugy je bil predvsem estet, medtem ko je Tuma imel racionalistični pristop.

Zgodovinar in raziskovalec goriške preteklosti dr. Branko Marušič je predvsem opozoril, da Tuma ni mogoče obravnavati enostransko. Prav tako ni mogoče pogovora izčrpati v enem

ali nekaj debatnih večerih. Marušič je govoril predvsem o Tumovem pristopu v socialdemokratsko stranko, o njegovih pogledih na politični razvoj dogodkov po prvi svetovni vojni, o tem, kako bi se morala oblikovati Avstro-Ogrska, o pristopu in potem ločitvi od italijanske socialistične stranke.

Zadnji poročevalec, Marko Waltritsch, je v sicer zelo zgoščeni obliki prikazal Tumovo vlogo pri organizaciji in krepitevi slovenskega gospodarstva, kulture in nasploh slovenske prisotnosti v Gorici. Čeprav je od takrat minilo že več kakor sedemdeset ali osemdeset let, je posledice (v pozitivnem smislu) takratnih prizadevanj občutiti še danes.

Uvodnemu posegu štirih predavateljev je sledila razprava o nekaterih specifičnih področjih, tako o odnosih med Tumo in Jugom, o odnosih med Tumo in takratnimi slovenskimi politiki in razumniki, o tem, koliko je danes aktualna misel o planinstvu, ki jo je Tuma zapisal v svoji knjigi Pomen in razvoj alpinizma, dalje o prisotnosti oziroma vplivu Freuda, o potrebi, da se Tuma predstavi tudi drugim narodom.

Zanimivega pogovora sta se udeležila tudi sin in nečak dr. H. Tume, pogovor je vodil Vlado Klemše. Prireditelji so poskrbeli tudi za simultano prevajanje v italijanščino. (Udeleženci petkove okrogle mize - foto Pavšič)

Odkritje spomenika v Rupih

Krajani Rupe se pripravljajo na nedeljsko slovesnost, ko bodo v tem kraju odkrili spomenik za svobodo padlim vaščanom in žrtvam vojne. Slovesnost bo 9. aprila ob 10. uri, pol ure prej pa se bodo udeleženci, med katerimi pričakujejo zlasti številne delegacije bivših borcev iz goriške pokrajine in krajev preko meje, zbrali na prostoru poleg osnovne šole. Na slovesnosti bosta govorila sovodenjski župan Vito Primožič in predsednik pokrajinskega odbora VZPI/ANPI Silvano Bacićchi. Priložnostni kulturni spored bodo oblikovali pevci in recitatorji. Nastopila bosta zbor KD Skala in Rupa-Peč, recitacije bodo izvajali osnovnošolski otroci ter dijaki srednjih šol. Igrala bo doberdobska godba na pihala. Pripravljalni odbor, v katerem so predstavniki vseh vaških društev in organizacij je poskrbel tudi za tisk dvojezične priložnostne brošure.

Po slovesnosti bo tovariško srečanje za vse v prostorih zbora Rupa-Peč.

Zbor krvodajalcev v Turjaku

V Turjaku bo danes praznik krvodajalcev tržaškega območja. V osmih občinah je danes nad 2700 aktivnih krvodajalcev, nekajkrat več kakor pred trinidesetimi leti, ko je združenje nastalo. V tržaško območje sodi tudi sekcija prostovoljnih krvodajalcev v Doberdobu, ki je med najbolj aktivnimi, tako po zbiranju, oziroma darovanju krvi, kakor tudi z organizacijskega vidika.

Današnja slovesnost se bo pričela ob 8.30, uro zatem bodo položili vence pred spomenik padlim in sledili verskemu obredu, ob 10.30 bo v dvorani ARCI osrednji del slovesnosti s podelitvijo priznanj najbolj zaslužnim krvodajalcem.

Med temi je Sergio Malisan, ki je do zdaj daroval kri že petinosemdesetkrat. Med nagrajenci je tudi devet članov doberdobske sekcije.

Slovesnosti se bodo udeležile tudi številne delegacije iz raznih slovenskih in jugoslovanskih krajev.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 26. marca do 1. aprila

UMRLI SO: 79-letna gospodinja Norma Drusin vd. Belli, 85-letni Giuseppe Visintin, 76-letni upokojenec Adalgiso Galliussi, 76-letna upokojenka Alma Rigotti, 84-letni Alfonso Zani, 89-letni upokojenec Enrico Maragotto, 64-letni Sebastiano Medeot, 84-letna upokojenka Irma Cuzzit vd. Lugano, 63-letni zidar Vittorio Selva, 88-letna upokojenka Anna Marizza, 54-letni tiskar Ernesto Desabbata, 85-letna Lojzka Petrovič vd. Ferjančič, 92-letni upokojenec Luigi Trevisan, 93-letna upokojenka Caterina Battistutta, 92-letna upokojenka Antonia Vretenar, 65-letna gospodinja Maria Marega por. Terpin.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Una donna in carriera«.

VERDI 15.00-22.00 »Rain man - L'uomo della pioggia«.

VITTORIA 15.00-22.00 »Chi ha incastrato Roger Rabbit?«.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »Sorgo rosso«.

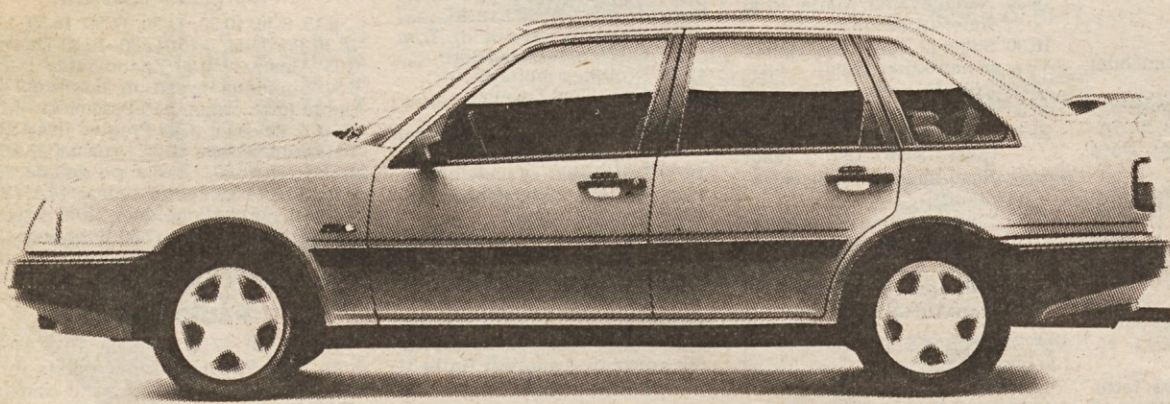
EXCELSIOR 14.00-22.00 »Home boy«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna - Ul. San Michele - tel. 21074

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg Republike 26 - tel. 410341

pogrebi

Jutri v Gorici ob 8. uri Vittoria Vidri na glavnem pokopališču (prihod iz Švice), ob 9.30 Maria Gherdevic vd. De Poli iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavnem pokopališču, ob 11. uri Luciano Gabrielic (iz Krmina) v cerkvi pri Sv. Ani in na glavnem pokopališču, ob 12.30 Bruno Ometto (iz Krmina) v stolnici in na glavnem pokopališču.

NOVI VOLVO 440
POBARVANO JEKLO

1721 kub.cm - Različice: Turbo (120 KM); vbrizg (109 KM); vplinjač (90 KM)
Cena ključ v roke in davek I.V.A. od 19.400.000 lir dalje

VOLVO
Kakovost in varnost

CRALI PIETRO

ZASTOPNIK

GORICA - Ul. Terza Armata 180 - Tel. (0481) 21073 - 21721

Vsebina predloga za ustanovitev slovenske konzulte na Pokrajini

V teh dneh smo že obširno poročali o dveh pomembnih glasovanjih na Pokrajini, ki obvezujeta upravo k uvedbi rabe slovenščine v pokrajinskem svetu in k ustanovitvi slovenske konzulte. Z veliko večino glasov odobrena resolucija določa, naj bi konzulta imela povezovalno vlogo med Slovenci in inštitucijo. Obenem naj bi povezovala Slovence in Italijane na Goriškem tako s prirejanjem družbeno-kulturnih pobud kot s predlogi in sugestijami upravi. Delovanje konzulte naj bi bilo kar se da prožno in čim manj birokratsko, tako da bi lahko resnično bila izraz življenja slovenske narodnostne skupnosti in učinkovit posrednik za misli in predlogov pokrajinski upravi. V sklepnem delu vsebuje resolucija še poziv naj se posebna seja pokrajinskega sveta posveti razpravi o stanju in problemih slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske v Jugoslaviji.

V razpravi so predstavniki KPI, PSI, SSK in Zelene liste pozitivno ocenili predlog in ga v celoti podprli. Načelnik KD Bergamin je ocenil, da je predlog presplošen, ker sestava, delovanje in vloga hipotetične konzulte niso v njem dovolj podrobno opredeljeni. Zato je predlagal, naj bi odložili točko in prepustili poglobitev vprašanja načelnikom svetovalskih skupin. Ker so bile druge stranke za takojšnje glasovanje (uprava naj se posvetuje z načelniki svetovalskih skupin naknadno, med izvajanjem sprejete obveze, ki je kot taka dovolj jasna, je dejal komunist Salomoni) je Bergamin napovedal, da se bo KD ravnala s skladu z odločitvami odbora. Predsednik Crisci je zato posegel, povedal,

da odbor pozitivno ocenjuje predlog in da bo po podrobnejši proučitvi poskrbel za ustanovitev novega organa. Sledilo je glasovanje, s katerim so pokrajinski svetovalci z izjemo misovca soglasno podprli ustanovitev konzulte.

Zadovoljstvo SKGZ

Pokrajinski odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze z zadovoljstvom pozdravlja odobritev resolucij o rabi slovenščine in furlanščine v pokrajinskem svetu in za ustanovitev Slovenske konzulte na Pokrajini. Gre za pomembna koraka v smeri uresničevanja narodnostnih pravic in duhu z ustavnimi določili in za uresničevanje sožitja, ki naj temelji na spoštovanju neodtujljivih pravic posameznikov in narodnostnih skupnosti. SKGZ pričakuje, da bo pokrajinska uprava čimprej uresničila obveze, ki jih nalaga odobritev dveh pomembnih sklepov, kot tudi druge ukrepe za priznanje in konkretno izvajanje jezikovnih ter drugih narodnostnih pravic. Obenem pričakuje, da bo demokratično izrečeno mnenje najvišjega izvoljenega telesa v goriški pokrajini pozitivno učinkovalo na postopek za odobritev zadovoljivega globalnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji.

V torek v Gorici koncert APZ F. Prešeren iz Kranja

Zborovska dejavnost ponuja v tem času vrsto kakovostnih prireditev. Po koncertih revije Primorska poje pred sinoči v Novi Gorici in sinoči v Trzinu ter pred goriškim koncertom v okviru iste revije, ki bo v soboto ob 20.30 v goriškem Kulturnem domu, je v prihodnjih dneh napovedano še eno zanimivo zborovsko gostovanje. Glasbenamatica v Gorici prireja v torek, 4. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu koncert Akademskoga pevskega zbora France Prešeren iz Kranja, ki ga vodi dirigent Tomaž Faganel. Kot solisti nastopajo Ana Erman - sopran, Andraž Hauptman - klavir in Damijan Močnik - harmonij.

Kranjski akademski zbor se letos pripravlja na praznovanje 20-letnice nastopanja. V tem obdobju je imel že okrog 450 nastopov doma in v tujini ter izvedel preko 400 različnih skladb domačih in tujih skladateljev najrazličnejših stilnih obdobj. Zbor je prvič predstavil javnosti številna nova slovenska zborovska dela. Gostoval je že v Italiji, Avstriji, Zvezni republiki Nemčiji, Franciji, Grčiji, na Nizozemskem in Češkoslovaškem, redno ar-

hivsko snema in sodeluje na zborovskih tekmovanjih ter festivalih.

Dirigent Tomaž Faganel je po študiju na Akademiji za glasbo in filozofski fakulteti (muzikologija), študiral na Visoki glasbeni šoli v Gradcu pri prof. Milanu Horvatu. Deluje v Zvezi kulturnih organizacij Slovenije, Akademski zbor France Prešeren pa vodi od leta 1981.

Na torkovem koncertu bo zbor najprej predstavil skladbe iz svojega mednarodnega repertoarja, nato pa dela domačih avtorjev. Spored prvega dela obsega tri Shakespearjeve songe R. Vaughana Williamsa, štiri slovaške pesmi Bele Bartoka ter »Il coro delle malmaritate« in »Il coro dei malmogliati« Luigijsa Dallapiccole. V drugem delu so na sporedu uglasbene pesmi Rdeč zaton (Ubaldo Vrabec), Ne vem, kdo bolj je tožen (Ljuba Lebič), Samotno uganjanje (Uroš Krek), Zlata kanglica (Anton Schwab) ter ljudske priredbe Srečno, srečno, ljubca moja (Matej Hubad), Stoji mi polje (Marij Kogoj), Luba v igred (Ljuba Lebič) in Kolo (Emil Adamič).

KZE: nova goriška bolnica bo v Ul. Vittorio Veneto

Novo goriško splošno bolnišnico bodo zidali na območju zdravstvenega kompleksa v Ul. Vittorio Veneto in to čimprej. Odločitev, ki je kot kaže dokončna, je sprejel upravni odbor KZE, potem ko je bilo na prošnjo njegovega predsednika arh. Robustellija pred nekaj dnevi na Deželi srečanje predstavnikov vseh pri tem vprašanju zaobjelih uprav in večinskih strank, ki upravljajo goriško zdravstvo. Sestanka so se udeležili predsednik deželne vlade Biasutti, odbornik za zdravstvo Brancati, goriški župan Scarano, predsednik Pokrajine Crisci, deželni in pokrajinski tajniki KD, PSI in PSDI (goriško KZE upravlja koalicija teh treh strank) ter seveda Robustelli in član upravnega odbora KZE Cisilin.

Na sestanku so se dogovorili, da bodo zidali dve novi bolnišnici v goriški pokrajini: dokončali bodo bolnišnico San Polo v Trzinu, v Gorici pa sezidali novo nedaleč od sedanjega, tako kot je že pred časom zahteval goriški

občinski odbor. Z izbiro te lokacije se mnogi, tudi v vrstah večine, niso strinjali in predlagali naj bi novo bolnišnico zidali pri Ločniku. Tam naj bi bila prikladnejša za prebivalstvo drugih občin, bližja glavnim prometnicam, tla bi bila v geološkem pogledu bolj neoporečna.

V sporočilu KZE je rečeno, da so se za lokacijo v Ul. Veneto odločili, ker je tam zemljišče že v lasti KZE, kar bo omogočilo pravočasno koriščenje državnega finansiranja. Z izbiro te lokacije pa bo novo glavno poslopje bolnišnice tudi povezano z drugimi zdravstvenimi službami, ki bodo še naprej delovale v drugih poslopih na območju v Ul. Veneto.

Po tej odločitvi bo upravni odbor KZE že na eni od prihodnjih sej poskrbel za vse potrebne upravne obveze, ki naj bi omogočile izvajanje sklepa in njegovo čim hitrejšo uresničevanje, tako kar zadeva goriško kot tudi tržiško bolnišnico.

Upokojenci obiskali Postojnsko jamo

Slovenski goriški upokojenci so za cilj letošnjega velikonočnega izleta izbrali Postojno. Več kot sto se jih je na velikonočni ponedeljek z dvema avtobusoma odpeljalo do znamenite Postojnske jame. Del izletnikov se je podal na ogled jame, drugi pa so raje uživali na odprtem, pod toplim pomladanskim soncem.

Odlično kosilo v restavraciji pri jami jih je navdalo še z dodatno dobro voljo, ki se je nato v teku popoldneva stopnjevala ob družabnih igrah: na nagradnem »upokvizu« so morali izbirati pravilne odgovore na vrsto resnih in šaljivih vprašanj. Najspretnější so si razdelili okusne nagrade od tradicionalnih velikonočnih jedi in slaščic do čokoladnih jajc. Ob glasbi in plesu ni manjkala niti tombola z dodatnimi nagradami.

Med povratkom proti domu so se ustavili še na prigrizku v Ajdovščini, s katerim so zaključili res lepo uspel izlet.

Na sliki: Goriški izletniki pred Postojnsko jamo

Planinci na tradicionalnem velikonočnem izletu na Trstelju

V krasnem sončnem jutru smo se zbrali na Trstelu. Že pred leti smo obnovili staro tradicijo prirejanja planinskega izleta v naravo na velikonočni ponedeljek. Prav razveseljivo je bilo videti med nami poleg običajnih tudi nove, mlade obraze Maše, Magde, Katje, sestrice Helene in Valentine posebno pa še junaka dneva malega nasmejanega Davida. Vanjo pa že šteje mo za planinskega miniveterana.

Po običajnih desetih minutah čakanja na zamudnike se je kolona avtomobilov usmerila po Tržaški cesti in preko mirenškega mejnega prehoda na Kras. Peljali smo se po lepi asfaltirani cesti skozi Opatje selo do Kostanjevice. Vas leži 295 metrov nad morjem. V prvi svetovni vojni je bila popolnoma razdejana in to posebno med bitkami maja meseca 1917. leta. Kostanjevica je točka na Krasu, do katere so italijanske čete uspele prodreti najgloblje pred umikom na Piave. Iz Kostanjevice smo se peljali po že kar romantični makadamski cesti skozi lep gozd do Novela in dalje med njivami in vinogradi do Temnice (405 m). Avtomobile smo pustili v vasi in se končno podali peš proti Trstelju. Hodili smo po poti, ki pelje (3 km) do planinske kočje pod Trsteljem. Po približno enourni hoji smo prispeli do kočje poimenovane po domačinu, narodnem heroju in partizanskem komandantu Stjenki.

Za pohod na Trstelj se nam nudijo tudi druge variante, npr.: dva kilometra od Temnice proti vzhodu leži vasi Lipa. Od tu vodi na Trstelj markirana steza (do kočje pol ure). Na Trstelj pridemo tudi iz Vipavske doline pri Dornberku. Na Kras se vzpnemo po cesti mimo naselja Gora do prevala Železna vrata. Markirana steza pelje v desno po pašnikih in strmo navzgor do kočje in na vrh. Iz doline je dve uri hoje.

Koča pod Trsteljem upravlja planinsko društvo Nova Gorica. Čez zimo je odprta ob sobotah, nedeljah in prazni-

kih. Posedli smo zunaj kočje pod drevesi, kjer so nameščene udobne lesene klopi in mize. Prijazni oskrbnik je postregel s požirkom »ta domačega« in s prazniško žepco (žolco). Iz nahrbtnikov je kar bruhnilo P.P.P.P. (pirhov, pršuta, pinc in potic) ter drugih dobrot. Še posebno so zadišale zelena frtalja in goriške fulje, pristni vrhunski proizvodi kuharske umetnosti naših vrlih planink. Okrepčani smo se podali na nekaj minut vzpona po travnati stezi in že smo stali na vrhu Trstelja. Gora s svojimi 643 m višine dominira nad kraško planoto in nudi izreden razgled na vse štiri strani neba. Pogled je splaval od Tržaškega zaliva mimo Pirana, Savudrijskega polotoka čez morje in Gradiško laguno do Dolomitov in celo rajdo zasneženih Julijskih Alp, ki se dvigajo nad Gorico, Vipavsko dolino in Trnovsko planoto. Na vzhodu so bili lepo vidni mogočni Nanos, Vremščica in z belo kučmo pokriti Snežnik. Zadržali smo se več časa na vrhu in občudovali vso to lepoto. Številna družba (30 članov in prijateljev) se je v veselem vzdušju vrnila h koči. Med petjem in šicanjem pirhov se je družabnost zavlekla do poznih popoldanskih ur.

Z. V.

Izgubljeno-najdeno

V uradu za najdene predmete na poveljstvu mestnih redarjev, hranijo naslednje predmete, ki so na razpolago zakonitim lastnikom: tri moška in osem ženskih koles, otroško kolo, motorno kolo, prstan, tri zneske denarja, torbo z gospodinjskimi potrebščinami, verižico, par naočnikov za vid, zapestnico, dve listnici z denarjem, moško zapestno uro in nekaj šopov ključev. Predmete bodo vrnili zakonitim lastnikom, ki morajo seveda dokazati, da so predmeti res pripadali njim. Urad za najdene predmete je v Mazzinijevi ulici št. 7.

BILANCA 1988

Upravni svet KMEČKE BANKE je odobril bilanco za poslovno dobo, ki se je zaključila dne 31. 12. 1988. Uspešno poslovanje banke v preteklem letu je razvidno iz sledečih podatkov:

	(v milijonih lir)	(primerjava 1987)
ZAUPANA SREDSTVA	160.328	(+ 47,7%)
NALOŽBE	61.852	(+ 83 %)
PREMOŽENJE IN SKLADI	11.013	(+ 11,6%)
ČISTI DOBIČEK	836	(+ 13,5%)

1909 – 1989
Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

Gostilna *Devetak*
1870

VRH SV. MIHAELA 48

Sovodnje ob Soči (Gorica)

Tel. (0481) 882005 - 882488

KRAŠKE SPECIALITETE IN DOBRA VINA IZ NAŠE DEŽELE

Hofmannsthalov Slehernik

Moraliteta avstrijskega pisatelja v monumentalni, efektni in estetsko podčrtani režiji Maria Uršiča je bila zadnja premiera letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča. V naslovni vlogi je igral Vladimir Jurc.

MARIJ ČUK

Lahko izhajamo iz podmene, da je gledališče del celote, h kateri v sodobnosti spadajo na primer film, radio in TV, opera, balet, pantomima - toda tudi športne igre, cirkus in, navsezadnje, spektakularna razsežnost drugih množičnih manifestacij. Gledališče torej vključujemo v širšo celoto »spektakelske funkcije«, torej v celoto »gledališča« v širšem pomenu, če se opremo na etimologijo besede (kolikor jo razlaga npr. Duvignaud v Sociologie du Théâtre). V ožjem pomenu pa lahko rečemo, da je gledališče seveda dominantno v odnosih, ki vladajo med členi strukturirane celote spektakelske funkcije, da mu gre torej mesto, ki mu sodobnost pripisuje posebno vrednost (misli so prosto vzete iz študije Zoje Skušek-Močnik Gledališče kot oblika spektakelske funkcije).

Slethernik avstrijskega pisatelja Huga von Hofmannsthal, ki smo ga kot zadnjo premiero letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča gledali v petek v Kulturnem domu, je po vsem videzu izraz obojega zgoraj opisanega: spektakla v širšem in gledališča v ožjem pomenu besede. Relevantno pri vsem tem je, da je režiser Mario Uršič (asistent režije je bil Marko Sosič) v novi prepesnitvi Nika Grafenauerja Hofmannsthalov tekst bral v obeh razsežnostih in ustvaril predstavo, ki je po vizualni platformi monumentalna, po intimni izpovednosti gledališke besede pa seveda ujeta v krog nekakšnega religioznega creda, ki je v Sletherniku (za naš okus) malce naivno izpostavljen, a bo kljub temu prav gotovo povedno deloval na vernega človeka. A to je pri gledališki uprizoritvi pravzaprav drugotnega, obrobnege pomena. Uršič je Slethernika bral kot izrazito estetsko vprašanje, ki mora delovati na odru (in nemara pozneje tudi na prostem, v čaru zvezdnatih noči, kresnic...) učinkovito in prepričljivo, stilo in organizacijsko natančno izpeljano. Zato je vso svojo energijo in domiselnost vpregel v voz efektov, ki pa niso sami sebi namen (kot na primer v kakem colossalu tipa Quo vadis?) - imajo svojo spektakelsko funkcijo in so inscenacijsko dosledni. Lahko torej rečemo - paša za oči, pri čemer je treba ugotoviti, da so se te oči zares napasle ob rdeče-beli igri luči, nebesnih meglicah in peklenskem ognju, kontrastih bele in temne scene (iskanje stila in estetike tudi pri scenografu Marjanu Kravosu), ob razkošnih, lesketajočih se in situacijsko vzornih kostumih Marije Vidau ter ob him-

nično-sodobni glasbi (kar je seveda zadeva ušes) Giampaola Corala (glasbeno vodstvo je bilo v rokah Aleksandra Rojca). Ob vsem tem pa je treba še poudariti, da je režiser ob monumentalnih in množičnih prizorih in diabolčnih plesih sikajočega Hudiča, dosledno vodil tudi Slethernikovo metamorfozo, preobrat, kolikor mu je seveda Hofmannsthalova moraliteta to dopuščala, kajti zdi se, da se delo ne more in ne more razviti v neki sodobni izraz in problem-skost, razen če ne gledamo nanj iz strogo verskega zornega kota (na meji z nekakšnim modernim integralizmom) in verske resnice, celo dogme, ki pa je lahko sprejemljiva za vse. Kdo bi namreč zanikal moralni imperativ za pošteno življenje, kdo se ne bi strinjal z nadvlado dobrega nad slabim? Tržaška predstava tega seveda ne obide, tematizira pa tudi končno postajo - smrt, ki je za vsakogar neizprosna in usodna,

a to je filozofska in življenjska kategorija, ki je Hofmannsthal ne zna in ne more opredeliti v smislu sodobnega metafizičnega pojmovanja, niti v smislu dekadence, kvečjemu novoromantike. Lahko bi rekli, da je to znal boljše in učinkovitejše izraziti naš Prešeren, seveda skozi panteistično optiko.

Slethernik je bogat človek, živi razuzdano življenje, v katerem mu je vodilo moč denarja. Denar mu je vse, z njim si ta »vse« tudi lahko privoščil: kupuje in podkupa, na dobra dela niti ne pomisli, kaj šele, da bi pomagal revežem in potrebnim. Živi veselo in samozadostno, ne dela si nikakršnih problemov. A božja volja je seveda čisto nekaj drugega. Pozna usmiljenje in kazen. Zato pošlje na zemljo Smrt in Slethernik bo zdaj zdaj dajal odgovor za njegovo nepravo eksistenco. Smrt seveda prizade ne vsakogar, ob pogledu nanjo človeka spreleti, ustraši se. V tem strahu seveda spozna, da je živel v zmoti in strah je

tudi vzmet, da postane kar naenkrat goreče veren in spokoren. Ta nepričakovana globoka vera pa spodbudi tudi božje usmiljenje in tako bodo angelci Slethernika popeljali v božje kraljestvo. Skratka, kesanje je za Boga, kljub prejšnjim grehom, dovoljšnje dejanje, da človeka v svojem brezmejnem usmiljenju sprejme v nebesne vrste. A nam se ob gledanju tržaške predstave postavlja vprašanje: je bilo to kesanje zares pravo in ponotranjeno? Ali mu ni vzrok le strah pred smrtjo? Najbrž bo držalo zadnje, kar pomeni, da sta ob veri prav smrt in z njo strah tisto, kar premakneta v človeku kolesje v diametralno nasprotno smer od tiste, ki je bila še hip prej poglavitna in edina veljavna.

Vladimir Jurc je svojo interpretacijo Slethernika, vsaj po mojem, gradil logično in premočrtno, kot da bi bilo tudi Slethernikovo zemeljsko razuzdano in »nemoralno« življenje v slutnji grozeče-

ga konca oziroma tako, da je to življenje, kljub blesku in možnosti dosege vsega, brez notranje energije in smisla prazno. V ospredje je prihajala dolgočasnost nad vsem, saj se Slethernik nima za kaj boriti, z denarjem mu je že vnaprej vse dano. Ko pa nastopi travmatično videnje smrti, takrat se v človeku zgane, ob spoznanju, da ga od nje »ne odkupijo kupi zlata«, da ostane sam, od vseh zapuščen in neobglen pred svojo vestjo. Ko je Slethernik ožarjen s tem spoznanjem, se napolni z notranjim nabojem, je drug človek, človek z veliko začetnico. Skratka, zdi se, da je Jurc intelektualno prefinjeno tematiziral prav to praznino in polnost in s tem vdihnil v Slethernika široke dimenzije s končnim imenovalcem v intimni zaposelnosti iskanja smisla. Ta smisel je lahko v veri, lahko pa tudi drugje. Zaradi tega je dobil Slethernik v interpretaciji tržaškega ansambla kategorijo povednosti, ki je drugače ob vsej naivnosti Hofmannsthalove moralitete ne bi imel, oziroma bi jo imel samo za določen del občinstva, medtem ko bi ostali del ostal nepotešen, brez, da ne rečem katarze, oprijemljivega rešilnega pasu.

In s tem ko smo tako opredelili spektakelsko in izpovedno črto tega gledališkega projekta, lahko zapišemo dvopičje: Hofmannsthalov Slethernik se kaže kot neoporečno monumentalno zgrajena predstava, razgibana in efektna, ki pa zadobiva tudi nekatere elemente življenjske filozofije. Ko bi teh ne imela, bi šlo samo za larparlartistično poigravanje, ker pa jih ima, se zapiše tudi kot koherenten in sprejemljiv gledališki dogodek, ki bo potešil tako ali drugače vsakega gledalca. Še več, monumentalnost, efektnost in estetika uprizoritve so brezhibne in na dobrem nivoju, kar inscenaciji daje čarobno privlačnost. Razumljivo pa je, da ne moremo opisati deleža vseh nastopajočih, ki so z glasbo, petjem in plesom ter gibom (koreografija je bila Ksenija Hribar) udeleženi estetsko bleščečo atmosfero. Ti pa so bili (z večjim ali manjšim deležem) Boris Kralj, Boris Cavazza, Anton Petje, Bogdana Bratuž, Miranda Caharija, Lidija Kozlovič, Tanja Pečar, Claudio Misculin, Mira Sardoč, Anton Petje, Livij Bogatec, Joško Lukeš, Adrijan Rustja, Silvij Kopal, Alojz Milič, Maja Blagovič, Stanislava Bonisegna, Tone Gogala, Stojan Colja, Miranda Caharija, Lidija Kozlovič, Bogdana Bratuž, Tanja Pečar, Irena Zubalič, Alda Sosič, Drago Gorup, Saša Jančar, Igor Starc in Martina Ozbič. Lektor je bil Jože Faganel.

V sredo v KD abonmajski koncert Glasbene matice

Nastopil bo kranjski akademski pevski zbor France Prešeren

Zborovsko petje je slovenska in slovanska svojstvenost, zato je pravilno, da se javlja tudi v programih abonmajskih koncertov Glasbene matice. To še posebno zaradi priljubljenosti te glasbene zvrsti med primorskimi Slovenci in da se kvalitetnem zborovskemu ansamblu, ki jih v Sloveniji ne primanjkuje, nudi možnost nastopa na odru Kulturnega doma v Trstu.

Tokrat se je Glasbena matica odločila povabiti Akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja, ki se je rad odzval vabilu. Zbor, ki ga vodi dirigent Tomaž Faganel, se sedaj pripravlja na praznovanje dvajsetletnice svojega obstoja. V teku svojega delovanja je opravil ogromno glasbeno delo - na okrog 450 nastopih je izvedel preko 400 različnih skladb domačih in tujih skladateljev najrazličnejših stilnih obdobij in ob tem prvič predstavil javnosti številna nova slovenska zborovska dela. Zbor redno arhivsko snema, sodeluje pri izvedbah vokalno-instrumentalnih del, udeležuje se slovenskih zborovskih tekmovanj - kjer je že večkrat prejel zlato odličje - ter tekmovanj in festivalov doma in v tujini. Dva programa je izdal na ploščah in kaseti.

Zbor France Prešeren vodi koncerti po ožji in širši domovini. Gostoval je v Italiji, Avstriji, ZR Nemčiji, Franciji, Grčiji, na Nizozemskem in Češkoslovaškem. Je nosilec več družbenih priznanj in Gallusove plakete.

Dirigent Tomaž Faganel (roj. 1951 v Ljubljani) je po študiju na ljubljanski Akademiji za glasbo (orgle, dirigiranje) in na fakulteti (muzikologija) študiral in diplomiral dirigiranje na visoki glasbeni šoli v Gradcu pri Milanu Horvatu. Strokovno se je v inozemstvu izpopolnjeval pri znanih glasbenih strokovnjakih. Zaposlen je kot profesor na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani. APZ France Prešeren vodi od oktobra 1981.

Pri koncertu APZ France Prešeren sodelujejo Ana Erman - sopran, Andraž Hauptman - klavir in Damijan Močnik - harmonij. V prvem delu koncerta so najprej na vrsti trije Shakespearove pesmi: Full Fathom Five, The Cluod-Capp'd Towers in Over Hill, Over Dale, ki jih je uglasbil R. Vaughan Williams (1872-1958). Za tega angleškega skladatelja je značilno, da je svojo glasbeno ustvarjalnost v veliki meri gradil na angleški ljudski glasbi in glasbi starih angleških mojstrov. Bržčas je prav on prvi med angleškimi glasbenimi sodobniki katerega dela nosijo v sebi značilnosti angleškega duha.

Ljudski glasbeni motivi so bili zelo blizu tudi madžarskemu skladatelju Beli Bartoku (1881-1945), ki je na potovanjih po Madžarski, Romuniji in sosednjih slovanskih deželah marljivo raziskoval glasbeni zaklad preprostega ljudstva. Svojska ritmika in melodika prestarih napevov, v katere še niso prodrli zahodno-evropski vplivi, sta Bartoka povsem prevzeli. Odslej so njegova dela klila iz madžarskih ljudskih pesmi in plesov pa tudi iz ljudskih motivov sosednjih dežel.

Sadove Bartoka - folklorista in Bartoka skladatelja predstavljajo tudi štiri slovaške pesmi Svatbena iz Poniki, Pe-

sem o košnji iz Hiadela, Plesna iz Medzibroda in Plesna iz Poniki.

Prvi del koncerta APZ iz Kranja bosta zaključila dva zbora. skladatelja Luigiia Dallapiccole (1904-1975), Il coro delle Malmaritate in Il coro dei malmammogliati, ki smo ju v lanskii sezoni slišali v izvedbi zbora Obala. Napisana sta za šestglasni zbor na besedilo Michelangela Buonarrotija mladega.

Dallapiccola, rojen v Pazinu v Istri, sodi med najpomembnejše utemeljitelje italijanske moderne, zlati dvanajstonske glasbe. V njegovem ustvarjalnem opusu izstopajo zborovske skladbe. Omenili bi predvsem njegovi znani kantati Canti di prigionia in Canti di liberazione ter operni deli Nočni let ter Jetnik, ki sodita med izvrstna dela opernega ekspresionizma.

V drugem delu bodo najprej na sporedu štiri zborovska dela Vrabca, Lebiča, Kreka in Schwaba.

Naš Ubald Vrabec (1905) - nestor slovenskih zamejskih skladateljev, bo zastopan z zborom Rdeč zaton. Skladba, ki je bila objavljena v Naših zborihi l. 1979 in je bila obvezna za nastopajoče pri republiškem zborovskem tekmovanju v Mariboru l. 1982, odraža značilni Vrabčev slog ter je s svojo gradnjo dokaj zahtevna in dostopna le prvovrstnim ansamblom.

Sodoben glasbeni izraz je značilen tudi za naslednjo Ne vem, kdo bolj je tožen skladatelj Lojzeta Lebiča (1934), ki predstavlja eno od pomembnih glasbenih osebnosti slovenske ustvarjalne avantgarde. V svoji umetniški karieri se je Lubič uveljavil tudi kot dolgoletni dirigent APZ Tone Tomšič in dirigent Komornega zbora RTV Ljubljana ter je v okviru te dejavnosti prejel tudi nagrado Prešernovega sklada.

Zbor Samotno uganjanje je eden od najnovejših glasbenih stvaritev skladatelja Uroša Kreka, enega najtehtnejših slovenskih glasbenih ustvarjalcev, predavatelja za kompozicijo na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Za Kreka je značilno, da išče stik z glasbeno tradicijo in da je zasidran v domačih tleh. Med drugim je nekeje zapisal: »Prekinitvev s preteklostjo je ena izmed glavnih parol tako imenovanih eksperimentalnih smeri... Ponovno odkriti svet ljudske glasbe pa je postal eden izmed vrelcev, iz katerih se je skupaj z novo zvočnostjo napajala ustvarjalna invencija. ... Ne pozman umetniškega obdobja, ki se ne bi bil oplajal z ljudskimi motivi.«

Zbor Zlata kanglica skladatelj Antona Schwaba (1868-1938), spada v tisto slovensko glasbeno ustvarjalnost, ki je v polpretekli dobi, v času čitalnic pa tudi kasneje, vnašala v svoja izvorna dela ljudski značaj.

Za zaključek bodo gostje iz Kranja zapeli še štiri ljudske: Srečno, srečno ljubica moja v priredbi Mateja Hubada, Stoji mi polje v priredbi Marija Kogoj, Ljuba vigred v priredbi Lojzeta Lebiča ter Kolo Emila Adamiča.

GOJMIR DEMŠAR

Pomembna razstava v Benetkah Prvič predstavljen opus Blaža Jurjeva Trogirana

Dalmacija je od nekdaj znana širši javnosti zaradi svojega naravnega bogastva, bolj malo pa je poznana po svojih umetnikih in kulturni dediščini, če izvzamemo seveda nekatera mesta kot so Dubrovnik, Split ali manjši Trogir. Zato je odkrivanje in prikazovanje dalmatinske kulturne tradicije in ustvarjalnosti pomembno kulturno dejanje, ki širši javnosti približuje, ob naravnih lepotah, tudi duhovno življenje zemlje.

V tem pogledu so v zadnjem času zelo aktivne Benetke, ki nedvomno želijo ohraniti svojo vlogo kulturne prestolnice skupnosti Alpe-Jadran, na Dalmacijo pa so vezane tudi iz zgodovinskih razlogov. Na pobudo odbornišva za kulturo beneške občine so tako v petek v cerkvi San Bartolomeo odprli razstavo del doslej malo poznane srednjeveškega dalmatinskega slikarja Blaža Jurjeva Trogirana, ki je živel ob koncu XIV. in v prvi polovici XV. stoletja. Razstavo je pripravil splitski regionalni zavod za spomeniško varstvo, ki je poskrbel tudi za restavriranje vseh slik.

Na beneški razstavi, ki bo odprta do četrtega junija (obiskovalcem je na ogled vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 19. ure), je prvič prikazan celoten opus Blaža Jurjeva Trogirana, ki je po mnenju izvedencev najvidnejši umetnik poznogotskega obdobja v Dalmaciji. Doslej je bil širši javnosti - pa tudi izvedencem - bolj malo poznan, beneška razstava pa je poskus ovrednotenja njegove dela in dobe, v kateri je deloval.

Razstava je namreč sad dolgoletnega arhivskega in raziskovalnega dela ter zahtevnih študij, s katerimi so splitski izvedenci preverili verodostojnost podpisov in

obnovili življenje in delo Blaža Jurjeva Trogirana. Umetnik, čigar izvor ni poznan, se je rodil v Trogiru okoli leta 1375 in je najbrž začel sukati čopič v kaki trogirski umetniški delavnici. Pozneje je bil gotovo v Benetkah, kjer se je izpopolnjeval, in najbrž tudi v Markah. Prvi namig na delo mojstra sega v leto 1412, ko so mu v Splitu naročili, naj okraši veliki altar cerkve sv. Frančiška, zadnjič pa je v arhivskih dokumentih omenjen leta 1450 in sicer v notarskem aktu, v katerem je seznan del in dobrin, ki jih je zapustil ob smrti. Mesta, v katerih je umetnik najbolj delal, pa so Trogir, Zadar in Dubrovnik.

Vse razstavljene slike (teh je 25) imajo značilen umetnikov pečat. Iz izrazov mater božij veje prikupna otožnost, medtem ko je izraz svetnikov vselej nasajen z namršnimi obrvmi in nagubanim čelom. Njegova umetniška občutljivost in okus pa prihajata najbolj do izraza v tenkočutni barvitosti matere božje med vrtnicami.

Pri odprtju razstave so bili v petek med drugimi prisotni podpredsednik splitske občinske skupščine Davor Slisković in izvedenca Davor Domancić in Igor Fisković, ki sta razstavo uredila.

Prikaz opusa Blaža Jurjeva Trogirana pa ni edini izraz pozornosti, ki ga Benetke namenjajo Dalmaciji. Na fakulteti za arhitekturo univerze v Benetkah namreč pripravljajo vrsto diplomskih nalog o sedmih dalmatinskih gradovih. Pri teh diplomskih nalogah s skupnim naslovom »Restavriranje mest in ovrednotenje javnih prostorov v manjših zgodovinskih središčih« bo sodelovalo 19 študentov pod vodstvom vidnih docentov. (vt)

Novopečeni avtomobilist Filibert Olupek

Josip Jesih

Avtomobilska mrzlica tudi Filiberta Olupka ni pustila vnemar. Srečnej je postrgal ves denar, razbil zadnjega prašička ter si na avtomobilskem trgu omislil pravo pravcato vozilo.

»Ne skrbite, nekaj let vam bo še zagotovo dobro služil!« mu je dejal prodajalec. »Motor je brezhiben, gume so skoraj nove, no, pločevina pa je takšna kot pri vseh današnjih avtomobilih!«

Novopečeni lastnik ni kaj dosti nergal nad kvaliteto, saj mu je bilo povsem jasno, da za takšen denar ni mogel dobiti kaj boljšega. »Za v službo in za kakšen krajši izletek, upajmo, da bo kar dobro služil!« je meditiral pri sebi.

Filibert se je nekajkrat kar uspešno peljal z novo pridobitvijo. Neko nedeljo, ko se je vračal z izleta, pa mu je med vožnjo razneslo zadnjo levo gumo. S pravo dirkaško prisebnostjo je ustavil avto in ga zaparkiral ob cesti. Med gromozanskim pridušanjem mu je slednjič le uspešno zamenjati gumo. Sprva namreč mehanik brez prakse ni mogel odviti vijakov na kolesu, nato ni našel dvigala, da pa bi bila mera nezgodic povsem polna, je še rezervno kolo z največjo težavo sprotstil iz zarjavelega oklepa.

Naslednjo jutro je preluknjano gumo že navsezgodaj odpeljal k vulkanizerju.

»To luknjico bomo zakrpali že danes!« je sveto obljubil mojster. Takoj po službi je Filibert prevzel zakrpano rezervno luknjo in se odpeljal domov. Po kosilu ga je obiskal Bogo, prijatelj iz šolskih let. Pobaral ga je, če bi ga hotel peljati domov na Dolenjsko. »Veš, nekaj nujnega je! Saj ti bom prevoz pošteno plačal!«

Filibert je seveda takoj pristal, saj je dobro poznal tisti rek o prijatelju in nesreči. Precej sta se odpravila in vse je šlo kot po uvoženem maslu, dokler nista zavila na makadamsko cesto. Tedaj pa puff in prednja leva guma je bila predrta. Filibert je sicer nekaj zaklel o makadamskih cestah in cestnih prispevkih, vendar se je tokrat lotil menjave že z večjim elanom. »Hudiča!« je glasno zaklel, ko je potegnil prazno rezervno gumo. »Saj so jo vendar prav danes zakrpali!« Nato so sledile dobro znane muke, ki so se začele z avtostopom, nadaljevale s prevozom prazne gume in slednjič z iskanjem vulkanizerja. Nesrečnika sta šele po večurni zamudi opravila svoje poslanstvo.

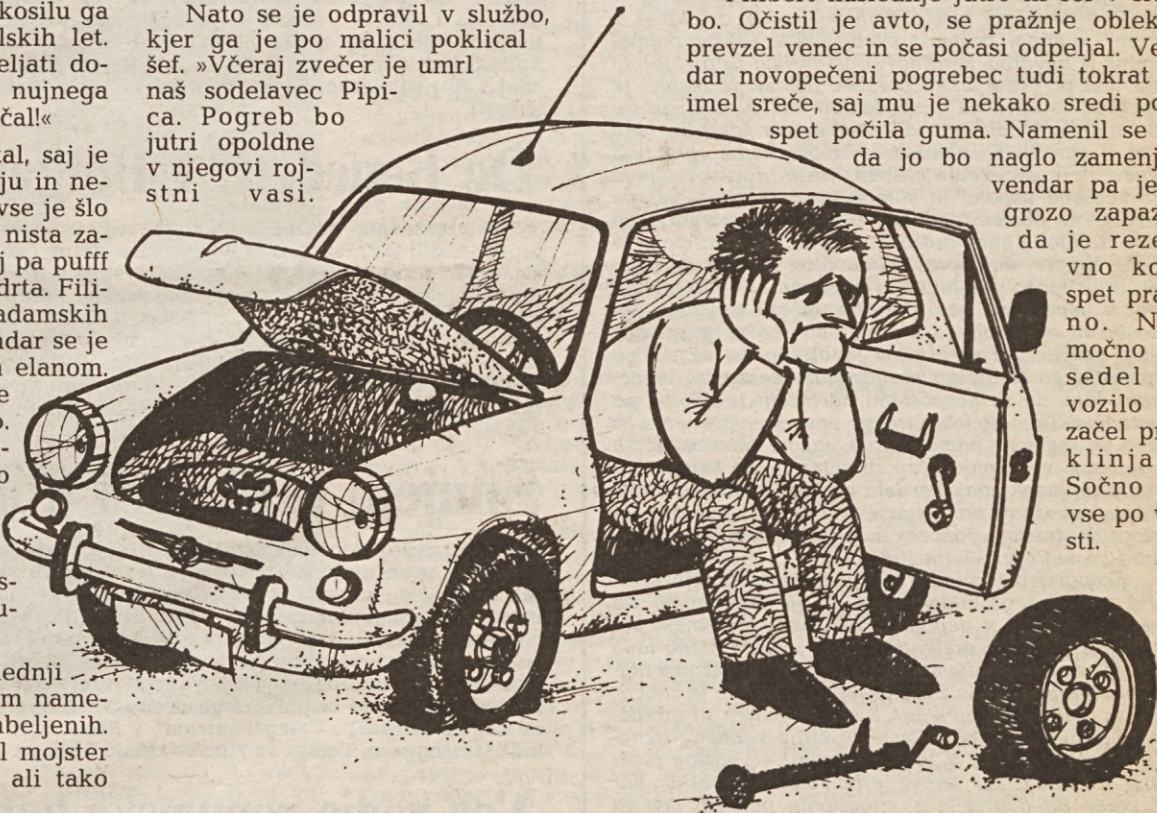
Filibert Olupak je takoj naslednji dan obiskal vulkanizerja s trdnim namenom, da mu bo povedal nekaj zabeljenih. Vendar je imel smolo, ker je bil mojster odsoten, vajencu se je pa tako ali tako

vse fučkalo. Vendar je kar počakal, da je nadobudni vajenec ker precej zakrpal zračnico.

Nato se je odpravil v službo, kjer ga je po malici poklical šef. »Včeraj zvečer je umrl naš sodelavec Pipica. Pogreb bo jutri opoldne v njegovi rojstni vasi.

Sklenili smo, da boste vi zastopali našo firmo. Pa nikar ne zamudite, prosim!«

Filibert naslednje jutro ni šel v službo. Očistil je avto, se praznje oblekel, prevzel venec in se počasi odpeljal. Vendar novopečeni pogrebec tudi tokrat ni imel sreče, saj mu je nekako sredi pota spet počila guma. Namenil se je, da jo bo naglo zamenjal, vendar pa je z grozo zapazil, da je rezervno kolo spet prazno. Nemočno je sedel v vozilo in začel preklinjati. Sočno in vse po vrsti.

Horoskop

od nedelje, 2. aprila, do sobote, 8. aprila 1989

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) — VI IN DELO: Večina zvezd vam je prijazna, tako da večjih težav ne bo.

Ugleden položaj Venerine in Merkurja bo pozitivno vplival na uresničitev pričakovanj. Sredi tedna vas bo razveselila prijetna novica. Čas je nadvse primeren za nove iniciative. Rojenim 2. in 3. 4. pretijo prehodne težave. VI IN DRUGI: Nekdo vam bo pripravil vesele presenečenje. Ugodna bosta torek in sredo.

BIK (20.4.-20.5.) — VI IN DELO: Teden vam bo precej naklonjen in delovno spešen. Čas je primeren za uresničitev zahtevnejših načrtov. Odpravite se na pot, s katero že predolgo odlašate. Pričakujete lahko srečen potek in razplet vaših načrtov. Posebno naklonjeno vam bo nebo ob koncu tedna. VI IN DRUGI: Spomnite se, kar ste že pred časom obljubili. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) — VI IN DELO: Teden bo pretežno ugoden, kljub temu obstaja nevarnost težav in zapletov v začetku tedna. Posebno previdni bodite v ponedeljek in torek, ko vam bosta Luna in Mars precej sovražna. Preostali del tedna bo delovno precej uspešen in kar zanimiv. VI IN DRUGI: Nikar ne zamudite na zmenek: čaka vas presenečenje! Ugodna dneva bosta sredo in četrtek.

RAK (21.6.-21.7.) — VI IN DELO: Teden bo precej razgiban, nekajkrat pa prav muhast in nagajiv. Glede na to, da sta vam Merkur in Venera neprijazna, lahko pričakujete drobne zastoje ali druge nevšečnosti. Posebno previdni bodite pri delu v sredo in četrtek, ko vam bo še Luna sovražna. VI IN DRUGI: Naredite več za prijetnejši odnos z ljubljeno osebo. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

LEV (22.7.-22.8.) — VI IN DELO: Zvezde so vam še vedno precej naklonjene. Teden vas bo obogatil z marsikatero prijetno izkušnjo. Pričakujete lahko uspeh vaših iniciativ. Delo vam bo šlo od rok, tako kot že dolgo ne. Ugodna Venera in Jupiter bosta spodbudila zaželen potek dogodkov in pozitivno vplivala na razpoloženje. VI IN DRUGI: Ljudje vas bodo hvalili in cenili. Ugodna dneva bosta sredo in četrtek.

DEVICA (23.8.-22.9.) — VI IN DELO: V začetku tedna vam zvezde niso naklonjene. Načrti vam lahko splavajo po vodi, zato slabše počutje in sitnosti. Od srede dalje se vam bo vse obrnilo na bolje. Izkoristite pozitiven vpliv zvezd ob koncu tedna. Pozor! Rojenim od 5. do 9. 9. grozijo neprijetna presenečenja. VI IN DRUGI: Nikar se ne zapletajte v nepotrebne prepire. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

TEHTNICA (23.9.-22.10.) — VI IN DELO: Teden bo delovno ugoden, vendar v sredini za marsikoga precej muhast in naporen. Glede na to, da sta vam Merkur in Venera sovražna, lahko pričakujete kake zaplete in nevšečnosti. Bodite pri delu zbrani in premišljeni, da ne bo prišlo do neljubih dogodkov. VI IN DRUGI: Računate lahko na pomoč ljudi, ki so vam dragi. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) — VI IN DELO: Teden bo miren in sproščen. Počutili se boste v formi in pretežno dobro razpoloženi. Izkoristite ugoden položaj zvezd za uresničitev ciljev. Uspelo vam bo. Precejšnja je možnost nepričakovane zaslužke. Petek in sobota bosta nekoliko manj ugodna. VI IN DRUGI: Bodite obzirnejši do ljudi, ki vas imajo radi. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

STRELEC (22.11.-21.12.) — VI IN DELO: Napoved je za vas še kar ugodna. Merkur in Venera sta vam prijazna. Teden vam bo minil v prijetnem vzdušju in razpoloženju. Vaš trud in prizadevnost bosta plačana. Rojenim od 4. do 8. 12. bo Mars nevaren. Možnost neprijetnih dogodkov. Bodite previdni. VI IN DRUGI: V srčnih zadevah bo šlo vse tako, kot si želite. Ugodna dneva bosta sredo in četrtek.

KOZOROG (22.12.-19.1.) — VI IN DELO: Zvezde vam niso preveč naklonjene. Lahko zadenete ob nepričakovane težave in sitnosti. V sredo in četrtek poskusite raje odložiti nekatere obveznosti, ker vam neprijazne zvezde lahko prekrizajo načrte. Izkoristite ugoden vpliv Lune ob koncu tedna. VI IN DRUGI: Ne zanemarjajte ljubljene osebe, lahko bi vam bilo še žal. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

VODNAR (20.1.-18.2.) — VI IN DELO: Večina zvezd vam je naklonjena, zato se vam obeta prijeten in pester delovnik. Poskusite čimbolje izkoristiti to naklonjenost. Venera, Jupiter in Mars bodo pripomogli k uspehu vaših pobud. Sreča bo na vaši strani. Lahko pričakujete pozitivne spremembe. VI IN DRUGI: Razumevanje, ki ga potrebujete, boste našli v prijatelju. Ugodna bosta sredo in četrtek.

RIBI(19.2.-20.3.) — VI IN DELO: Napoved za vas ni prav ugodna. Glede na to, da vam Mars in Jupiter nista naklonjena, se prav lahko zgodi, da vam bo šlo kaj malega narobe. Varujte se spora ali kakšne manjše nezgode. Zvezde priporočajo previdnost, da ne boste nehote žrtev nesrečnih okoliščin. VI IN DRUGI: Ne pozabite tega, kar so vam priporočili. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

Rode sem ljubilen in tudi

Šifra: DVOJČEK-ŠKORPIJONKA

Veš, je pač tako. Če bi bila preklasta, te pa mož verjetno ne bi tako ljubil. Nekateri imajo radi malce močnejše, drugi spet takšne, kot je bila Twigy. Svet je lep prav zaradi vsemogočih različnosti. Če je komu všeč stati na glavi ali ležati na žeblih, je njegova stvar in nihče mu ne bi smel oporekati.

Pišes, da je glede stikov z ljudmi vse v najlepšem redu, pa bi kljub temu le veljalo malce premisliti. Kajti zdi se, da včasih le nastopi nekaj zaprek, ki te lahko ovirajo. Morda so to ljudje, ki jih ne poznaš dovolj, strah pred izgubo samostojnosti ali kaj podobnega. V tvoje privatno življenje se ne sme nihče vtikati, ker se ti zdi, da je to vsem prepovedano

območje. Mislim, da imaš v tem celo prav. Pač pa se mi zdi, da v mislih večkrat in prevečkrat rada potuješ po svoji preteklosti.

Bila prvič s fantom zunaj.

Šifra: NEJC

Lepo je slišati, da ti grafološka rubirka toliko pomeni. Kljub osemnajstim letom se razvoj pri tebi še ni končal in bo še nekaj časa trajal. Morda leto, morda dve. Od tod tudi občasno pomanjkanje samozvesti in odmaknjenost v stikih s fanti, pa še vse drugo, kar si našla. Nič nenormalnega za čas pubertete. Domišljijo imaš dobro razvito in tu je tudi »gorivo« za tvoje pogovore s fantom. Praviš, da ne veš, kaj bi govorila. Govori o tem, kar praviš, da te zanima: o filmih, o Ameriki, ki bi jo rada nekoč obiskala, o svojih prvih letih življenja. Videla boš, da te bo rad poslušal in še marsikaj bo dodal iz svojega otroštva. Glede koncentracije ti moram potrditi, da res nimaš najboljšje in da bo potrebno napraviti nekaj vaj. Za začetek si nariši na primeren zid črno piko in se nanjo popolnoma koncentriraj, ne misli na ničesar drugega kot nanjo. Vsak dan nekaj minut tako vadi in čez mesec dni se bo popravila tudi koncentracija.

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila
Simona Boruta Pogačnika

sigla:

Primorski dnevnik, 2. aprila 1989

KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: 1. šolska potrebščina, 5. v starogrški mitologiji bog morskih valov, 11. francoski pisec (Claude), 12. spaka, izrodek domišljije, 13. slog v umetnosti 17. in 18. stoletja, 15. vrsta plina, 16. ...Rina (Kravanja), 17. pritok Rudolfovega jezera, 19. etiopski gospod, 20. Zavarov Alexander, 21. slovesna pesem, himna ali hvalnica, 23. središče vrtenja, 24. zmikavt, 25. državna blagajna, 27. britanski otok, 28. Italijani (zanič), 29. grška črka, 30. ime slovenske slikarke Kobilce, 32. Švedska, Belgija, 34. svetlo angleško pivo, 36.

azijska reka, 37. filmska igralka Gardner, 38. predsednik ZSSDI (Odo), 40. derivat alkohola, 42. klada za sekanje, 43. mesto v Laciju.

NAVPIČNO: 1. evropska prestolnica, 2. del celote, 3. jugoslovansko pristanišče, 4. slov. pevec Pestner, 5. zahodnonemški smučarski skakalec, 6. avt. oznaka Reke, 7. pred priimkom, 8. sorodnica, 9. gornik, pridigar, 10. visoka kraška planota, 14. del skeleta, 18. strupen zimzelen, lepotni grm ali drevo, 21. it. filmski igralec (Corrado), 22. lenuh, zanikrež, 24. avt. oznaka Tarenta, 26. Avstrija, Italija, 27. Gullitovo moštvo, 28. industrijska rastlina, 29. politična pogodba, 31. alkoholna pijača, 32. slovenska smučarka (Mateja), 33. mesto v južni Italiji, 35. ime slov. pisateljice Percijeve, 37. grška boginja nesreče, 39. am. filmski igralec Pacino, 41. avt. oznaka Siene.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12					
13			14			15			
16			17		18		19		
20			21			22		23	
		24			25		26		
	27			28					
29			30	31			32	33	
34		35		36			37		
38			39			40	41		
42						43			

REŠITEV

42. Imalo, 43. Rielti, 37. Ava, 38. Kalan, 40. ester, Ivana, 32. SB, 34. ale, 36. Ind, 27. Man, 28. Lah, 29. pi, 30. psalm, 23. os, 24. lat, 25. erar, 17. Orno, 19. ato, 20. Z. A., 21. 13. rokoko, 15. etan, 16. Ila, Triton, 11. Anet, 12. himera, VODORAVNO: 1. pero, 5.

Če se iz recesije porodi depresija

Nedavno smo dvakrat poročali o strahu pred gospodarsko recesijo v ZDA in o posledični zaskrbljenosti ekonomistov tudi drugje v svetu. K problemu se zdaj vračamo iz nekoliko drugačnega zornega kota, sicer z grobo analizo besede recesija in izraza depresija, s katerim označujemo tisto - najhujše - kar lahko v natančno določenih razmerah sledi gospodarski krizi.

Recesijo navadno demoniziramo. Pripisujemo ji hudo dramatične lastnosti in posledice, a "človek s ceste" jo napak primerja z letom 1929. Takšno pojmovanje je nevarno, ker ljudi straši in ima zato v dolgoročnem pogledu lahko porazne učinke. V resnici je recesija le eden od gospodarskih ciklov, cikli pa se ponavljajo v takšnem ali drugačnem sosledju tako kot v naravi. Ekonomisti to dobro vedo, zato tudi vedo, da posiljevanje ekspanzijskih procesov rojeva le začasne uspehe in s tem samo časovno odlaga negativne posledice, ki pa bodo ravno zaradi tega dlje trajale in bodo hujše. To je tako kot z atletom, ki hoče čimprej do največjih rekordov pa se zato fizično in psihično preobremeni in se mu krivulja tekmovalne uspešnosti nato prerano upogne navzdol. Recesija ni nič drugega kot obdobje, ko se gospodarstvo spočije, ko se ekscesi razblinijo, ko se mišice okrepijo, ko se akterji na gospodarskem odru prečesajo, tako da se nesposobni odstranijo, najboljši pa ostanejo. Taka obdobja trajajo eno, dve, večjemu tri leta in tedaj ni pomanjkanja, lakote ali množičnih samomorov, ampak se zgodi samo to, da ostane narodni dohodek enak kot leto prej oz. upade za 1-2%. Prava nevarnost pa nastane, ko namesto recesije nastopi depresija s padcem narodnega dohodka za celih 10% kot npr. v letih 1930-1932.

Ekonomisti in vladni moške torej ne morejo ustaviti recesijskega cikla, lahko pa ga nadzorujejo, da se ne sprevrže v depresijo, pri čemer ne smejo ponavljati napak iz preteklosti, a se morajo ravno tako paziti novih. Upoštevati je treba, da je nevarnost največja takrat, ko ima iztek ekspanzivne faze te značilnosti: množično zatekanje k špekulacijam in mrzlično širjenje proizvodne baze za kritje velikega tržnega povpraševanja. V takih razmerah je nastop recesije uničujoč, saj izzove proizvodne presežke, kar privede do depresije z vrtoglavi padcem cen in proizvodnje ter množico stečajev. Razmere v Italiji niso takšne, vendar ne gre ostati križem rok, treba je ukrepati: ni pravilo, da z višanjem obresti in navijanjem posrednih davščin, drugi imajo drugačne recepte, sicer pa je to domena ekonomistov. Ti pa ne smejo pozabiti, da bi brez malijskega grabeža in brez velikanskih davčnih utaj popolnoma sanirali državni primanjkljaj na področju javnih izdatkov.

DRAGO GAŠPERLIN

Nova učvrstitev dolarja tik pred zasedanjem G-7

Na mednarodnih valutnih borzah se je teden zaključil v znamenju dolarja, ki je nekoliko poskočil, in predvidnosti v pričakovanju zasedanja skupine G-7 v Washingtonu. Potem ko je dosegel vrhunec 1,8994 marke spričo izjave nekega funkcionarja ameriškega zakladnega ministrstva, da bo sedmerica najbolj industrializiranih držav obravnavala tudi vprašanje tečajnih paritet, je zeleni bankovec v petek v New Yorku zdrknil na 1,8975 marke, kar pa je bilo še zmerom več od frankfurtske kotacije 1,8927. V 7 dneh se je dolar okreplil za 1,61% nasproti marki in za 0,88% nasproti liri. Na borze je vplival tudi glas, da bo G-7 zvišala dolarski target, ki je zdaj 1,70-1,90 marke, posegi centralnih bank pa so malo zalegli.

De Benedetti v Bolgariji

Podpredsednik družbe Olivetti (Ivrea) in predsednik družbe Sasib inž. Franco De Benedetti se je na čelu množične delegacije italijanskih gospodarstvenikov tri dni mudil v Bolgariji. S predsednikom bolgarskega Združenja za biotehnologijo in kemijo Petkom Dančevom, predsednikom Državne banke Kolarovom in številnimi poslovniki se je razgovarjal o možnostih poglobitve dvostranskega sodelovanja oziroma sklepanja sporazumov v različnih gospodarskih panogah. Spremljal ga je italijanski ambasador v Sofiji Tarony.

Snujejo reklamni kolos

Industrijsko-založniško-finančne grupe Fiat, Ferruzzi in Monti proučujejo možnost združitve lastnih reklamnih agencij v eno samo koncesijsko družbo, ki bi uspešno kljubovala reklamni konkurenci državnih in Berlusconijevih televizijskih postaj. Tedaj bi še letos razpolagale z letnim poslovnim prometom 500 milijard lir, ki ustrezajo reklamnim prihodkom vsega dnevnega tiska v Italiji. Trojica naj bi poleg tega uredila posebne tiskovne centre, začeni s "megacentrom" v Rimu, kjer bi tiskali Messaggero, Tempo in rimsko izdajo Stampe.

Nov vodja romunske banke

S predsedniškim odlokom je bil za novega guvernerja romunske državne banke imenovan Decebal Urdea, ki je poprej predsedoval državnemu komiteju za cene. Urdea, ki je nasledil bivšega finančnega ministra Florea Dimitrescuja (zamenjanega z Ionom Patzanom), je bil skupaj z Dimitrescujem in bivšim predsednikom Kmetijske banke odstavljen pred dvema tednoma pod obtožbo preveč širokogrudnega financiranja industrijskih in kmetijskih zgbarskih združenj.

gospodarski dopis iz slovenije

Jajce se plača podtakniti

Politična vročica, ki je vso državo spremenila v drhtečo gmoto, svojevrstno odzvanja v evropskem gospodarskem prostoru. Najvplivnejši gospodarski krogi v zahodnoevropskih državah so ugotovili, da politične nestabilnosti v Jugoslaviji ne bo možno pogasiti, če ta država ne bo našla možnosti za izhod iz gospodarske krize. Italija je na primer najbolj vneto zagovornica ideje, da je treba Jugoslaviji hitro gospodarsko pomagati. V zadnjem času kaže takšno naklonjenost tudi Avstrija, ki pa vendarle daje veliko večjo vlogo drugi svoji sosedu - Madžarski. Pomoč za splošno stabilizacijo so pripravljene dati tudi države Evropske gospodarske skupnosti. Neutrarna Švica pa je predlagala celo, da bi morale države EFTA ustanoviti poseben razvojni sklad za pomoč Jugoslaviji.

Od kod kar naenkrat velika pripravljenost Evrope, da bi Jugoslaviji pomagala iz gospodarske krize?

Najprej - Evropa je začutila, da postaja politično nestabilna Jugoslavija - kljub temu da ni več prejšnje medblokovske napetosti - neprijetna za zahodne sosedo in s tem tuje v Evropi. Ker je gospodarska kriza tista, ki pospešuje politične prepire in z njimi povečuje splošno negotovost, je modro priskočiti na pomoč gospodarskemu bolniku in mu pomagati pri reševanju gospodarskih zapletov.

Politično ozadje, ki ga je moč povsem nazorno zaznati pri zdajšnjem ponujanju gospodarske pomoči, pa ima seveda povsem ekonomsko značilnost. Evropa nam je tudi že prej ponujala gospodarsko pomoč. V obtoč hoče spraviti svoj denar. Zato je zahodna Evropa tako zelo navdušena, ker sta se Avstrija in Madžarska sporazumeli o skupni organizaciji svetovne razstave. Za ta projekt je treba veliko denarja, odprl pa se bo nov tržni prostor na Madžarskem, z njim pa dodatna vrata na vzhodnoevropski trg. Povsem enaki nagibi vodijo zahodni kapital na Poljsko, ta kapital poleg tega čedalje močnejše tipa tudi po SZ.

Iskanje možnosti za denarne kupčije, ki jim bodo lahko sledile tudi vse ostale kupčije, pa tuji poslovni svet

sili tudi na jugoslovansko prizorišče in povsem logično je, da se je število ponudb (in obljub) povečalo prav v času, ko je nastopila nova vlada. Toda Zahod je previden. Ne samo v Jugoslaviji, tudi pri Poljski in Madžarski pogojuje svojo gospodarsko pomoč s političnimi zahtevami: hoče spodbuditi politične reforme, ki naj bi klasično partijsko državo, brez tržnega gospodarstva, spremenilo v demokratično državo, podobno zahodnemu demokratičnemu modelu.

S temi zahtevami gre Zahod pravzaprav na roko severnemu delu države, ki zagovarja politični pluralizem in tržno gospodarstvo. Toda zaradi tega še ni rečeno, da se bo lahko severna različica socializma uveljavila v vsej državi, čeprav je res, da lahko tuj kapital pomaga prevesti jeziček na politični tehtnici. Tuj kapital namreč natančno ve, da je Jugoslavija na prelomu. Zlasti pa to vedo zahodni jugoslovanski sosedo, ki bi imeli od ustreznega jugoslovanskega razvoja veliko poslovnih koristi, od neustreznega razvoja pa celo kar obetno škodo.

V to igro se drug svetovni kapital v glavnem še ni vključil. Ali bolje rečeno: ni še ponudil svojih predlogov. Zanj smo še preveč nezanesljiv partner, ki ni pokazal prave volje, da bi se izkopal iz blata, in ki poleg tega v svetovni trgovini ne predstavlja prav nobene gospodarske sile.

Ponujena (zlata?) finančna jajca pa so zelo odmaknjena, saj Jugoslavija še ni tako daleč, da bi lahko ugodila tujim zahtevam. Vsekakor pa je tuja pomoč vabljiva in bi jo morali na vsak način izkoristiti in obrniti sebi v prid. Torej ne tako, da bi zlato jajce razbili, ampak tako, da bi se iz teh jajc tudi kaj zvalilo. Program nove zvezne vlade Anteja Markovića je očitno dokaj vabljiv: tuji so prepričani, da se pod to koklo plača podtakniti svoja finančna jajca. To pa je hkrati tolikšno tuje zaupanje v nov (obljubljen!) gospodarski program kolikršnega si na primer Mikulić ni uspel pridobiti skozi ves čas svojega predsedovanja zvezni vladi.

JOŽE PETROVIČ

Borzni pregled

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA
VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

TRŽAŠKA BORZA

	24.3.	31.3.		24.3.	31.3.
URADNE KOTACIJE					
Generali	42800	42850	Fidis	6650	6700
Lloyd	17370	17950	Gerolimich	101	101
Lloyd risp.	9050	9150	Gerolimich risp.	94	91
RAS	30200	31790	SME	3835	3870
RAS risp.	12800	13630	Stet	3395	3450
Sai	19650	19900	Stet W 10	—	—
Sai risp.	8070	8200	Stet W 9	—	—
Montedison	2032	2045	Stet risp.	2855	2890
Montedison risp.	1164	1168	Tripcovich	7450	7575
Pirelli	3180	3295	Tripcovich risp. nc	3325	3405
Pirelli risp.	3165	3295	Att. Immobiliari	4110	4222
Pirelli risp. nc	1730	1780	FIAT	9200	9392
Snia	2510	2570	FIAT priv.	5840	5955
Snia risp.	2500	2510	FIAT risp.	5920	5995
Snia risp. nc	1315	1357	Gilardini	13800	14170
Rinascente	4720	4800	Gilardini risp.	10400	10480
Rinascente priv.	2925	3000	Dalmine	325	340
Rinascente risp.	3010	3000	Marzotto	6995	7220
Premuda	1800	1950	Marzotto risp.	7150	7230
Premuda risp.	1450	1500	Marzotto risp. nc	5240	5450
SIP	2740	2765	NEURADNO TRŽIŠČE		
SIP risp.	2360	2390	I. C. C. U.	725	725
Bastogi	381	404	SO. PRO. ZOO.	900	950
Comau	2845	2900	Carnica Ass.	9600	10000

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	31.3.	spr. %		31.3.	spr. %
ŽIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO					
Alivar	8750	—0,11	Unicem	23100	—
Buitoni	—	—	Unicem risp.	11100	—
Eridania	5890	+1,11	KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI		
Perugina	—	—	Calp	3350	—
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO					
Alleanza Ass.	39300	+0,51	Fidenza Vetrar 1000	7890	—0,25
Alleanza Ass. risp. por.	37550	+0,67	Italgas	2198	—0,09
Assitalia	15710	+0,06	Mira Lanza	41200	—1,90
Ausonia	2185	—1,57	Montedison 1000	2055	+0,24
Latina Ass. ord.	17410	—1,07	Montefibre	1445	—1,36
Generali Ass.	43000	—0,78	Pirelli	3295	+2,64
Italia Ass.	11490	—2,20	Pirelli risp.	3295	+3,61
Abeille	115500	+1,58	Recordati ord.	11200	—3,78
La Fondiaria spa	75200	+0,26	Saffa	9050	—
La Previdente	25830	+2,09	Siossigeno	35200	+0,14
Lloyd Adriatico	17950	—0,27	Snia BPD	2620	+1,94
RAS fraz.	31790	—0,03	Snia Fibre	1445	+1,04
RAS risp. port.	13630	+0,88	Snia Tecnopolimeri	6180	+0,24
Toro ord.	21600	—1,45	TRGOVINA - KOMUNIKACIJE		
Unipol priv.	17990	—	Rinascente	4740	+0,21
Banca Comm. Italiana	4206	+0,38	Silos Genova	—	—
Banco di Roma	10710	—0,83	Standa	27350	—0,18
Credito Italiano	2007	—1,27	Standa risp. port.	9450	+0,01
Interbanca ord.	—	—	Alitalia cat. A	2149	+1,41
Mediobanca	21560	—	Alitalia priv.	1258	+0,23
PAPIRNA INDUSTRIJA - CEMENT					
Cart. Burgo ord.	13800	+0,81	Italcable	12300	—0,30
L'Espresso	22500	+0,17	SIP	2782	+0,79
Mondadori	23005	+0,02	SIP risp. port.	2402	+0,50
Mondadori priv.	13400	+0,29	Sirti	9245	—0,43
Poligraf. Editoriale	4199	—0,02	ELEKTROTEHNIKA - FINANCE		
Cementir	3460	—0,43	Ansaldo Trasporti	5200	—2,25
Italcementi	116750	—0,04	Tecnomasio	2355	—6,17
			Bastogi	406	+2,52

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

	31.3.	spr. %		31.3.	spr. %
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI					
BTP april 1989 12%	100	—	CCT december 1990 IND	99,60	—
BTP junij 1990 9,15%	97,35	+0,36	CCT februar 1991 IND	99,40	+0,20
BTP maj 1990 10,5%	99,30	—0,20	CCT februar 1997 IND	93,25	+0,11
BTP marec 1989 12,5%	—	—	CCT junij 1993 CV IND	95,95	+0,16
BTP januar 1990	98,60	+0,41	CCT marec 1991 IND	99,20	—
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA					
CCT ECU 1982/89 13%	102,60	+0,49	CCT nov. 1993 CV IND	96,70	+0,26
CCT ECU 1982/89 14%	—	—	CCT sept. 1993 CV IND	95,80	+0,16
CCT ECU 1983/90 11,5%	105,00	+3,04	CCT avgust 1992	95,55	+0,16
CCT ECU 1984/91 11,25%	104,10	+1,76	CCT avgust 1993	97,995	—0,05
CCT ECU 1984/92 10,5%	102,95	—0,53	CCT 1983/93 TR 2,5%	89,00	+0,62
CCT ECU 1985/93 9%	96,65	+0,47	CCT avgust 1988/93 IND	—	—
CCT ECU 1985/93 9,6%	98,75	+0,56	CCT avgust 1990 IND	99,35	+0,10
CCT ECU 1985/93 8,75%	97,00	+0,62	CCT avgust 1991 IND	99,80	—
CCT ECU 1985/93 9,75%	100,20	+1,57	CCT avgust 1995 IND	94,00	+0,21
CCT april 1992 10%	94,15	+0,16	CCT avgust 1996	93,55	—
CCT julij 1992 IND	97,95	+0,26	CCT april 1991 IND	100,35	—0,05
CCT januar 1991 IND	99,05	—	CCT april 1992	97,55	—0,05
CCT julij 1993 IND	95,75	—	CCT april 1995 IND	92,95	+0,16
			CCT april 1996	93,60	+0,27
			CCT december 1990 IND	101,80	—
			CCT december 1991 IND	99,60	—
			CCT december 1995 IND	94,15	—0,05
			CCT jul. 88 EM 83 IND	—	—
			CCT julij 1990 IND	99,50	+0,10
			CCT julij 1991 IND	99,90	—0,05
			CCT julij 1995 IND	94,40	—
			CCT julij 1996	94,00	—
			CCT maj 1991 IND	100,30	+0,05
			CCT maj 1992	97,25	+0,26
			CCT maj 1995 IND	93,00	+0,22
			CCT maj 1996	93,70	+0,21
			CCT maj 1997 IND	93,60	—
			CCT marec 1991 IND	100,30	+0,05
			CCT marec 1995 IND	93,00	—
			CCT marec 1996	94,00	+0,05
			CCT marec 1997 IND	93,70	+0,21
			CCT nov. 1990 IND	99,45	+0,05
			CCT nov. 90 EM 83 IND	100,90	—
			CCT nov. 1991 IND	99,85	—
			CCT nov. 1992 IND	97,20	—
			CCT nov. 1995 IND	93,95	+0,16
			CCT nov. 1996 IND	93,60	+0,05
			CCT oktober 1993 IND	—	—
			CCT okt. 88 EM 83 IND	—	—
			CCT okt. 1990 IND	99,25	—
			CCT oktober 1991 IND	99,70	0,05
			CCT oktober 1995 IND	93,90	—
			CCT oktober 1996 IND	93,60	—
			CCT sep. 88 EM 83 IND	—	—
			CCT sep. 1990 IND	99,25	—0,05
			CCT sep. 1991 IND	99,75	—
			CCT sep. 1995 IND	93,90	+0,11
			CCT sep. 1996 IND	93,45	+0,16
			CTT marec 1994 IND	72,90	+0,83
			CTT april 1994 IND	72,00	+0,28
			ED SCOL 1975/90 9%	100,00	—
			ED SCOL 1976/91 9%	100,00	—
			ED SCOL 1977/92 10%	100,00	—
			REDIMIBILE 1980 12%	103,00	+0,10
			RENDITA — 35 5%	73,00	+1,53

Sedaj so vredni ogleda staro mesto in spomeniki

Gradež privlačen še zlasti spomladi

Gradež ni turistično zanimiv le v poletnih mesecih, ko se tam zberejo desetisoči gostov, ki v tamkajšnjih hotelih ter na plaži preživijo počitnice, marveč tudi v drugih letnih časih, saj je v tem kraju veliko zanimivosti vrednih ogleda. Gradež ni kraj, ki živi samo od poletnega turizma. V njem stalno živi skoro deset tisoč ljudi. Pomembno mesto v tamkajšnjem gospodarstvu imajo ribiči ter vsi, ki so s to dejavnostjo povezani. Tu je nekaj manjših obrtnih podjetij. Precej močna je gradbena dejavnost, saj se tu gradi veliko novega, staro pa se obnavlja. Veliko je takih, ki se vsak dan vozijo iz Gradeža na delo v Tržič ali Červinjan ter v druge sosedne kraje.

Vsekakor pa ima turistična dejavnost največjo vlogo v tem kraju. Že v avstrijskih časih so tu bili zgrajeni prvi hoteli. Na letovanje so prihajali bogati ljudje iz vseh avstrijskih dežel. Turistično se je kraj razvil med dvema vojnama, najbolj pa v zadnjem času, saj je njegova peščena plaža postala znana po vsej Srednji Evropi. Največ turistov v poletnih mesecih je iz Severne Italije, Avstrije ter Zvezne republike Nemčije.

Za razvoj turizma poleg številnih hotelirjev in gostincev skrbi Letovišarska ustanova. Ta ima še posebno vlogo. Skrbi za peščeno plažo, ki je še iz avstrijskih časov zaprtega tipa. Za razliko od drugih italijanskih krajev moramo tu plačati vstopnino. Prav zaradi tega je plaža

zelo urejena in čista. Letovišarska ustanova pa skrbi tudi za termalne kopeli in še za vrsto drugih služb. V Gradežu imajo tudi kongresno pala-

čo, ki privablja kongresiste v raznih sezonah. Omenili smo, da je Gradež privlačna turistična točka skozi vse leto. Deset tisoč ljudi ima tu stalno

bivališče, zaradi tega so vsaj nekatera gostišča odprta vse leto. V njih je seveda mogoče dobiti sveže ribe, ki jih spretni kuharji znajo odlično pripraviti. Pozimi velikokrat s Krasa piha burja. Na jesen ali na pomlad pa je v Gradežu zelo lepo. Ne priporočamo nedelje, ko se v ta obmorski kraj zgrne več deset tisoč ljudi. Vsi mislijo, da bodo tam našli mir, potem pa ugotovijo, da morajo počasi voziti v avtomobilskih kolonah, da ne najdejo parkirnega prostora, da se morajo porivati, da bodo lahko popili kavico.

V tem času je Gradež vreden obiska med tednom. Ne da bi nas kdo porival si bomo lahko ogledali bazi- like iz prvih časov krščanstva, ki so lepo ohranjene. Lahko se bomo sprehajali po ozkih uličicah starega mesta, ki tako spominjajo na Benetke. Nekoč revne hiše danes obnavljajo, da je življenje v njih bolj udobno. V pritličnih prostorih pa so domačini uredili gostišča in trgovine.

Tudi v novem delu mesta so v zadnjih letih veliko naredili. Uredili so ulice samo za pešce. Hotelov ne gradijo več. Veliko je novih stanovanjskih hiš, ki so jih kupili predvsem Tržačani, Goričani in Furlani.

V tem času pa je s čolnom, ki ga dobiš v pristanišču, možen izlet na enega od otočkov v laguni. Gre za edinstven izlet, še zlasti v spomladanskem času, ko ni ne v laguni ne na odprtem morju toliko motornih čolnov morja in sonca željnih turistov. (mw)

Samo domačini z avtomobilom na otokih

Na nekaterih manjših italijanskih otokih, na katere pride v poletnem času veliko tujcev, je uporaba motornih vozil omejena. To velja na otokih Ischia, Capri, Giglio, Vulcano, Procida, Linosa in še na kakem drugem. Avtomobile in druga motorna vozila lahko imajo le domačini.

To je važno še zlasti tam, kamor prihaja veliko turistov. Sem sodi predvsem otok Capri. Vsako leto v dolgi turistični sezoni, od zgodnje pomladi do konca oktobra, lahko greš na Capri z ladjo, tam pa boš moral pešati. Nič slabega, saj otok ni velik.

Po maloštevilnih in ozkih poteh Caprija lahko krožijo le vozila domačinov in tistih redkih, ki imajo stanovanja na tem otoku. Izredno dovoljenje za dovoz avtomobilov na otok dobijo tudi tuji turisti, vendar le v omejenem številu.

Letališče v Splitu

Več kot polovica prometa na splitskem letališču je turističnega značaja. Lani so na tem letališču imeli opravka s 1.103.627 potniki, od teh jih je kar 478.719 priletelo iz tujine. Treba je seveda vedeti, da je bilo veliko domačinov in tujih turistov tudi med tistimi, ki so tja prileteli iz drugih jugoslovanskih letališč.

Na splitskem letališču, ki je v Kaštelih, precej oddaljeno od glavnega mesta Dalmacije, pristajajo linijska in čarterska letala iz vseh dežel Severne Evrope. Samo agencija Yugotours je iz Velike Britanije tja pripeljala 117.000 turistov. Ti so počitnice preživeli v Srednji Dalmaciji, kjer je veliko hotelskih objektov, ter tudi na otokih.

Z letali Adria Airways iz Ljubljane do Pariza

Že v maju bo slovenski letalski prevoznik Adria Airways uvedel novo letalsko progo med Ljubljano in Parizom. Francoska prestolnica bo ponovno neposredno povezana z Ljubljano. Pred leti so na Brniku pristajala letala JAT, ki so prihajala iz Beograda ter so bila namenjena v Pariz. Zatem so to progo ukinili, z Jatovimi letali je moglo v Pariz poleteti iz Zagreba.

Adria Airways bo novo progo vzdrazil v sodelovanju s francoskim prevoznikom Air France. Za sedaj bo proga dvakrat tedensko. V Parizu bodo letala pristajala na letališču Charles de Gaulle.

Iz naših krajev je sedaj lahko pride- mo v Pariz dvakrat dnevno. Benetke

so namreč neposredno povezane s Parizom tako z vsakodnevnimi linijami Air France kot Alitalia.

ZDA - Dubrovnik

Ameriška letalska družba Pan-Am bo že v kratkem za 40 odstotkov povečala število poletov med Dubrovnikom in ZDA. Na dubrovniškem letališču Čilipi avioni te družbe sedaj pristajajo petkrat tedensko, po novem bodo to mesto v Južni Dalmaciji povezovala vsak dan. Preko Zagreba ali Budimpešte bo moč poleteti v New York, Washington, Los Angeles in Miami.

Retijska železnica ima že sto let

Po pobočjih številnih švicarskih gora na ozkotirnih železnicah sopihajo vlaki z le nekaj vagoni. Železniške proge so Švicarji v glavnem zgradili že v prejšnjem stoletju. Dandanes, ko so poleg prog zgrajene sodobne ceste, večina ljudi v teh krajih potuje z lastnim avtomobilom. V železniške vagonce pa vstopajo v glavnem turisti, taki, ki žele, tudi z vožnjo iz doline v gorski svet, dobiti nekaj posebnega užitka. Ena takih železnic je retijska železnica, katere živorce obarvane lokomotive in vagoni sopihajo po dolinah in na pobočjih gora v kantonu Graubünden (italijansko Grigioni). V tem kantonu živijo ljudje nemške, la-

dinske in italijanske narodnosti. Retijska železnica letos praznuje svojo stoletnico. V letošnjem letu bodo stoletnico praznovali skoro ob vsakem koncu tedna. Številnejšim obiskovalcem bodo nudili tudi popuste. Kdor želi podrobnejše informacije, jih lahko dobi na švicarskem turističnem uradu v Milanu (Piazza Cavour 4).

Turistični film v Montecatiniju

V Montecatiniju bo od 22. do 28. oktobra šesti mednarodni festival turis-

tičnega filma. Na dosedanjih izvedbah so sodelovali posamezniki in turistične ustanove iz več kot sto držav sveta. Za uspešno vodenje festivala skrbi Antonio Conte, ki v Rimu izdaja tudi mesečnik Teleturismo.

Ceprav so doslej imeli le pet izvedb festivala v Montecatiniju, si je ta pridobil precej ugleda v italijanski in še zlasti v mednarodni javnosti. V Montecatiniju festival priredijo kmalu za tistim bolj znanim v Karlovih Varih na Češkoslovaškem. V Montecatiniju so v festivalskih dneh imeli tudi druge prireditve turističnega značaja.

V glavnem mestu Hrvaške tudi gastronomsko poskrbljeno za tujce

V Zagrebu na voljo muzeji in veliko kulture

Izlet v Zagreb se dandanes izplača že samo zaradi tega, da obiščemo muzej Mimara. Muzej je sicer nov, uredili so ga v nekdanji gimnazijski stavbi na Rooseveltovem trgu, v njem pa je ena najbolj zanimivih in bogatih zbirk likovnih umetnin na svetu. Zagrebčan Ante Topić Mimara je dolgo let živel na tujem, tam obogatel, bil velik prijatelj najbolj znanih likovnih umetnikov. Dolga leta je zbiral dela sodobnih umetnikov in tudi dela mojstrov preteklosti. Pred kakim letom je vse te umetnine prinesel domov ter jih podaril mestu Zagreb. Dolgo časa so v Zagrebu in v Jugoslaviji njegovi nasploh bile polemike, odkod Mimari vsa ta dela. Nekateri so celo menili, da gre za ponaredke. Strokovnjaki pa so ugotovili, da so to izvirna dela. Končno so se Zagrebčani domenili in vse te umetnine dali v lepo urejeni muzej.

V Zagreb pa se, izlet izplača tudi zato, da si tam ogledamo druge muzeje, še zlasti tiste v Gornjem gradu, t.j. v starem delu mesta, na griču nad Trgom Republike, t.j. nad središčem mestnega življenja hrvaške prestolnice. Tu so nekateri muzeji stare in sodobne umetnosti, tu so lepo urejena tipična gostišča. Nedaleč od tod je tudi zagrebška katedrala, tam blizu pa tudi slikovita tržnica na prostem. Tja vsak dan kmetice iz okolice prinašajo dobrote. Tam je mogoče dobiti marsikaj dobrega, domačo pijačo ali

kaj drugega, kar v trgovinah ne dobiš.

Iz Trsta ali Gorice je do Zagreba manj kot 250 kilometrov. Od italijanske meje do Ljubljane nam je cesta dobro znana. Iz Ljubljane do Zagreba pa je speljana avtocesta, sicer taka s samo dvema stezama. Med tednom vozi po tej cesti veliko tovornjakov, zaradi tega bomo morali voziti zelo počasi in tudi previdno, saj je na njej veliko prometnih nesreč. Če imamo kaj več časa potem lahko do Zagreba pride- mo daljšem ovinku skozi Reko in

Karlovac. Od Karlovca do Zagreba je speljana normalna štiripasovna avtocesta. Tudi proti jugovzhodu, v smeri Beograda, je že zgrajenih nad 160 kilometrov avtoceste. Kmalu bodo zabrnili stroji tudi na gradbišču avtoceste iz Zagreba v smeri Maribora in avstrijske meje. Prav pred dnevi so politični zastopniki Štajerske, Slovenije ter Hrvaške podpisali sporazum o finansiranju.

Zagreb bo na ta način laže dosegljiv. Kdor prihaja od daleč, lahko v Zagreb pride z letalom. Mesto ima letalske zveze z vsemi

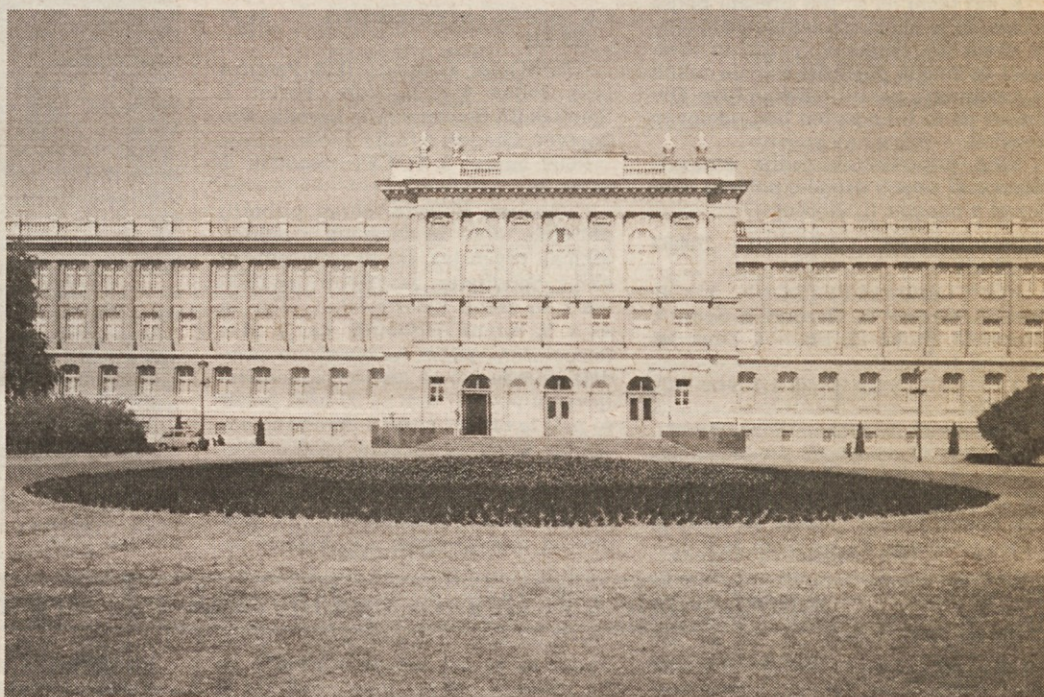
jugoslovanskimi središči kot tudi s številnimi mesti Evrope.

Seveda v Zagreb ne bomo šli samo zaradi tega, da bi tam obiskali kak muzej. Tu je tudi veliko gledaliških in koncertnih dvoran, tu so nekateri med najbolj znanimi jugoslovanskimi skupinami moderne glasbe, ki večkrat igrajo v nekaterih gostiščih ter dvorah, tu je veliko modnih kreatorjev.

Mesto je v začetku stoletja imelo le 60.000 prebivalcev, med dvema vojnoma pa 200.000. Dandanes je Zagreb velempeto z 800.000

prebivalci. Če k tem prištejemo še tiste, ki žive v neposredni okolici, potem bomo ugotovili, da je vseh prebivalcev 1.200.000.

Za turiste in druge goste so Zagrebčani poskrbeli zelo dobro. Hotelov je tu precej od luksuzne do najbolj preproste kategorije. Za vsako ceno torej. Prav tako je veliko karakterističnih gostišč. Te so v mestnem središču kot tudi v neposredni okolici. V teh bomo zelo dobro postreženi. Imamo na voljo dva ali tri dni, da si podrobno ogledamo Zagreb? Pomladni čas je za to med najbolj prikladnimi.

Italijanska košarkarska A-2 liga

S. Benedetto doma proti Sharpu

Do konca košarkarskega prvenstva v italijanski A-2 ligi manjkajo še tri kola. Goriški San Benedetto mora v teh poslednjih srečanjih nujno zmagati, če se hoče uvrstiti v play out. Danes bodo Goričani igrali doma proti Sharpu, ki ima trenutno 28 točk. San Benedetto jih skupaj z Annabello ima 24, dve manj od Jollyja in Fantonija. Te ekipe naj bi se potegovale za eno mesto, ki še pomeni nastop v play outu.

SPORED A- 2 LIGE: Braga - Irge, Filodoro - Caripe, Annabella - Fantoni, Marr - Standa, San Benedetto - Sharp, Neutroberts - Jollycolombani, Glaxo - Kleenex, Sangiorgese - Teorema.

Italijanska košarkarska A-1 liga

Philips brez težav proti Hitachiju

MILAN — V anticipirani košarkarski tekmi A-1 lige je v Milanu domači Philips v derbiju »elektronike« premagal beneški Hitachi z 99:76 (42:35).

Gladek poraz Olympie doma

Slaba napad in blok

Olympia - Cessalto 0:3 (8:15, 8:15, 11:15)

OLYMPIA: Damjan, Andrej in Simon Terpin, Stefan in Igor Cotič, Dornik, Marassi, Bello, Sfiligoj, Špacapan.

Na dlani je, da si bo morala goriška Olympia zagotoviti obstanek med tretjelgišaš prav v svojem zadnjem domačem nastopu in to proti Vivilu, ki zaseda na lestvici mesto nižje in proti kateremu morajo naši fantje zdaj absolutno zmagati. To jim sinoči, kljub podpori domačih gledalcev, ni uspelo. Nasprotniki iz Cessalta so igrali zelo učinkovito in so si z lepimi akcijami, zlasti ob mreži, pridobili tisto psihološko prednost, ki je bila tokrat odločilna. Naši fantje so se zavedali važnosti tekme in so bili vse preveč živčni, da bi se dostojno upirali tekmeцем. Njihova igra je bila vse preveč raztrgana. Motila je zlasti neučinkovitost v napadu, ki ponavadi odlikuje našo sešterko. Tokrat je dobro delovalo sprejem in tudi igra v polju je bila dopadljiva. Najbolj pa je pešal blok, ki v bistvu ni nikoli zaustavil napadov Cessalta. Nasprotniki pa so ekipa z visokimi igralci in so zatorej pomanjkljivosti v bloku Goričanov lepo izrabljali.

Olympio čaka torej za obstanek še hud boj. Fantje si morajo zavihati rokave, trdo delati, odločno igrati že v soboto v Trstu proti CUS-u, ki je z eno nogo že v višji ligi, še bolj gotovo pa čez 15 dni na domačih tleh proti Vivilu iz Ville Vicentine. To bo njihova res zadnja priložnost.

(M. Š.)

V košarkarskem promocijskem prvenstvu

Zmagi in poraza naših

BREG ADRIATHERM - CUS 85:81 (42:41)

BREG ADRIATHERM: Kovačič 14 (2:3), Canciani 6 (0:1), Piščanc 5 (1:4), Corbatti 12 (3:4), R. Žerjal 5 (3:8), Slavec 18 (2:5), Barini 1 (1:2), Bandi, Furlan 16 (6:6), B. Žerjal 8.

Kljub temu da so bili Brežani boljša ekipa, so se skozi vso tekmo prilagajali ritmu nasprotnikov. Vodili so vseh-kozi in zmaga dejansko ni bila nikoli v nevarnosti, zaradi nerazumljive živčnosti pa ni bil dosežen bolj odmeven rezultat.

Med posamezniki velja omeniti Slavca, ki se je v drugem polčasu odlikoval v napadu. (L. Koren)

KONTOVEL ES - LIBERTAS 104:93 (52:48)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban 15, Grilanc 8, Gregori 2, Sossi 9, Sterni 17, Štoka 12, Emili 4, Starc 18, Civardi 4, Čuk 16.

3 TOČKE: Ban; POM: Grilanc (22), Čuk (28).

Kontovelci so srečanje dobro pričeli. Nabrali so si nekaj točk prednosti, katero pa so gostje nadoknadili. Ne glede na to pa so domačini stalno vodili. Ob koncu prvega počasa so imeli 4 točke prednosti. Ta prednost je v dru-

Kot kaže rezultat, domačini niso imeli posebno trdega dela. Začeli so zelo ostro in po slabih treh minutah vodili z 8:0. V nadaljevanju so dovolili, da so se jim gosti približali (22:21) in v 18. minuti je prišlo celo do izenačenja (32:32). Hitachi pa se ni mogel dolgo enakovredno upirati in z zbrano igro pod koši so Milančani z lahkoto nabirali točke.

Philips je pred današnjimi ostalimi tekmami sam na drugem mestu, za Hitachi pa postaja polajaž skoraj brezupen. Pri Philipsu je največ točk (18) dosegel Premier, pri gostih pa Rowan (23). Radovanović je dosegel 17 točk.

DANAŠNJI SPORED A-1 LIGE: Arimo - Scavolini, Vismara - Divarese, Ipifim - Knorr, Phonola - Enichem, Benetton - Ri-unite, Snaidero - Paini, Allibert - Alno.

Stefanel doma proti Facibi

Tržaški Stefanel bo v B-1 ligi doma nastopil proti Facibi iz Busto Arsizia. Faciba ni samo zadnja na lestvici, doslej je zbrala le 6 točk, ali 12 manj kot moštvo, ki je pred njo. Zmaga Stefanelu torej ne more uiti, čeprav je ekipa iz Busta dva od svojih treh uspehov dosegla prav na tujem.

Poraz z Vivilom zapletel položaj

Nezbrana igra borovk

Bor Elpro - Vivil 1:3 (15:7, 5:15, 8:15, 9:15)

BOR ELPRO: Nacinovi, Vidali, Maver, Fučka, Visentin, Sancin, Grbec, Foraus, D'Ambrogio in Brazzani.

Borovkam je letos očitno usojeno, da morajo za obstanek v ligi trepetati prav do zadnjega kola, a so za tako stanje zdaj v glavnem same krive. Sinočnji poraz proti Vivilu je namreč, mimo rezultata samega, ki niti ni tako nepričakovan, če vemo, da je nasprotna ekipa v povratnem delu prvenstva dobila sedem od dosedanjih devetih tekem, razgalil hud padec zbranosti med borovakmi, kar nikakor ni opravičljivo.

Verjetno je temu sinoči botroval tudi prelahko dobljeni uvodni niz, ki je obetal nagel konec tekme. Toda Vivil je v nadaljevanju dobro reagiral, medtem ko borovke tokrat v ključnih trenutkih tekme niso pokazale zadostne psihične moči, ki je označevala njihove zadnje uspešne nastope.

Borovke so tokrat v obrambi odigrale eno svojih najboljših tekem, žal pa je ob običajnih težavah s servisiom tokrat nepričakovano odpovedal napad, več pa je bilo tudi odmorov v sprejemu servisa, kar je sicer značilnost vseh ekip v tej ligi in tile odmori so se porodili tudi v vrstah Vivila, le da tega plave niso znale izkoristiti. Če k temu dodamo še slab dan nekaterih posameznic, je slika popolna.

Zdaj bodo morale borovke v zadnjih dveh kolih napeti vse sile, da ne bi prišlo do kakih neljubih zapletov.

Jugoslovanska košarkarska liga

Ljubljancani dohiteli Beograjčane

V 21. kolu 1. jugoslovanske košarkaške lige je ljubljanska Smelt Olimpija zmagala na gostovanju v Šibeniku in tako dohitela beograjsko Crveno zvezdo. Prvi polčas je bil sicer izenačen, a v nadaljevanju so bili gostje dokaj boljši. Do preobrata je prišlo v 25. minuti, saj sta se peterki dotlej menjavali v vodstvu. Samo deset minut kasneje je prednost Ljubljancanov znašala kar 17 točk (80:63). Potem so gostje z dolgimi napadi ohranili prednost vse do konca. Pri Smelt Olimpiji so koše dosegli: Petrović 23, Zdovec 12, Petranović 9, Vilfan 14, Čurčić 27 in Djurišić 5.

IZIDI 21. KOLA: Šibenka - Smelt Olimpija 77:90 (41:41), Cibona - Crvena zvezda 78:75 (40:50), Bosna - IMT 80:92 (42:55), Vojvodina - Prvi Partizan 112:79 (58:37), Borac - Zadar 74:98 (32:39), Partizan Jugoplastika 94:84 (49:38).

LESTVICA: Jugoplastika in Partizan 30, Bosna in Zadar 28, Smelt Olimpija in Crvena zvezda 26, Cibona 24, Vojvodina in IMT 18, Šibenka 12, Prvi Partizan in Borac 6.

Nixon namestop Drewa

PESARO — Pri Scavoliniju so se odločili, da bo Larryja Drewa, ki se je znova poškodoval v sredo na srečanju z Benettonom, nadomestil njegov rojak Norman Ellard Nixon. Slednji naj bi v Pesaro prišel prihodnje dni. Nixon (189 cm) je z Lakersi v letih 1980 in 1982 osvojil naslov NBA. V sedanji sezoni, v kateri je nastopal za Los Angeles Clippers, je zbral 362 košev.

Finala v Key Biscaynu ne bo!

Avstrijski teniški igralec Thomas Muster je le nekaj ur sanjal o finalu proti Ivanu Lendlu. Po zmagi v polfinalu proti Francozu Noahu je doživel prometno nesrečo in si poškodoval levo koleno. Mor-da ga bodo celo operirali. V drugem polfinalu je Lendl z največjo lahkoto izločil Američana Currena.

Kitajke boljše od Jugoslovanek

DORTMUND — Na svetovnem namiznoteniskem prvenstvu je v ženski konkurenci Kitajska s 3:0 premagala Jugoslavijo. Še prej so Jugoslovanka s 2:3 izgubile proti CSSR, Kitajska pa s 3:0 odpravila tudi Romunke.

Na težkih gostovanjih moške C-2 lige

Le borovci iztržili niz

LIBERTAS SACILE - BOR CUNJA AVTOPREVOZ 3:1 (12:15, 15:6, 15:10, 15:11)

BOR CUNJA AVTROPREVOZ: Marega, Batič, R. Pernarčič, Stančič, Budin, Met-ton, Ilesu.

Proti zelo motivirani ekipi so borovci res osvojili prvi set, ko pa so se domačini razigrali, so imeli v izredno okrnjeni postavi le malo možnosti, da bi iztržili kaj več od častnega poraza. Prvi niz so naši osvojili po zaslugi učinkovitega napada in uspešnega bloka, v nadaljevanju pa se je potencial borovcev zaradi pomanjkanja menjav vidno manjšal in poraz je bil neizbežen.

Borovce čakata sedaj dve domači tekmi, med temi ena z Valom. Prvenstvo ne more več prinesiti korenitih premikov, »prevozniki« pa nameravajo vseeno naskakavati čim višje mesto, ki bi dalo elana za nadaljnje delo. (M. Marega)

ASFJR ČEDAD - MEBLO IMSA

3:0 (15:3, 15:10, 15:11)

MEBLO IMSA: Lavrenčič, Vogrič, Mitja in Aleš Feri, Lutman, Princič, Superga, Tomšič, Zavadlal, Korsič, Petejan, Buzzinelli.

Po prikazani igri sinočnji nasprotnik Mebla IMSA upravičeno vodi na začasni lestvici. Plavordečji bi si proti temu nasprotniku zaslužili najmanj osvojitve enega seta. Tekma se za naše fante ni začela najbolje, saj so, predvsem zaradi strahu, v prvem setu odpovedali. Drugače pa je bil v drugem in tretjem setu. Gostitelji so se morali namreč pošteno potruditi, preden so strli odpor naših igralcev. Skratka, lahko rečemo, da se je združena ekipa enakovredno borila proti nasprotniku, ki je zmagal le zato, ker je mnogo bolj izkušen. (ZIP)

Ženska C-2 liga: Sloga zamudila priložnost

OTTICA TOMMASINI - SLOGA KOIMPEX 3:2 (8:15, 9:15, 15:1, 15:10, 15:11)

SLOGA KOIMPEX: Cioocchi, Drnovšček, Fabrizi, Grgič, Lupinc, Maruccelli, Mil-ković, Mijot, Sosič, Škerk, Ukmar.

Slogašice so sinoči zamudile enkratno priložnost, da premagajo letošnjo najboljšo ekipo v prvenstvu in se zopet povzpnejo na drugo mesto na lestvici. Naše igralko so tekmo začele v velikem slogu in v prvih dveh nizih povsem spravile na kolena domačinke, ki so bile spričo razigranih nasprotnic dobesedno brez moči. Vse je kazalo na nadvse ugoden razplet, ko je dogajanje na igrišču ubralo nezaželeno pot. Slogašice niso bile več tako prodorne, domačinke so izkoristile prav vsako njihovo napako in stanje v nizih izenačile. V odločilnem in sila izenačenem tie-breaku je Sloga Koimpex grešila nekaj več od Cordenonsa in zmaga je splavala po vodi. Vsekakor ločita Slogo Koimpex od drugega mesta, ki vodi v C-1 ligo, le dve točki, torej ostaja prvenstvo še vedno povsem odprto. (Inka)

AGOREST - FONTANAFREDDA

3:1 (16:14, 15:10, 12:15, 15:9)

AGOREST: Zavadlal, Roner, Vižintin, Klemše, Černic, Scozziero, Marassi.

Združena ekipa je ponovno pokazala zobe proti solidni, borbeni in mladi Fontanafreddi. Prav mladosti gre pripisati, da je v ključnih trenutkih popustila. Agorest je igral zanesljivo, čeprav je bil v okrnjeni postavi, saj so manjkale kar štiri igralko. Naše so popustile samo v tretjem setu, a so v četrtem spet poprijele in prepričljivo zmagale. Glavni protagonist tekme pa je bil prvi sodnik, ki je delil rumene in rdeče kartone kot za stavo, rešila se jih je le publika, čeprav je bila kar glasna. (R. I.)

Moška D liga: sočani brez upanja

PALLAVOLO TRST - SOČA SOBEMA

3:0 (15:7, 15:3, 15:8)

SOČA SOBEMA: Černic, Cotič, Bagon, Dornik, Muscau, Pahor in Pisk.

Odbojkarji Soče Sobema so na gostovanju v Trstu nastopili zelo okrnjeni. Omeniti moramo, da je bolezen res razredčila njihove vrste, a za zmago proti četrtouvrščeni tržaški šestetki bi morala nastopiti z najboljšo postavo in seveda zaigrati povsem drugače kot tokrat. Gostitelji so jih nadigrali v vseh treh nizih, predvsem z odličnim blokom, ki je bil za Goričane neresljiva uganka. Občasno je pri slovenskih odbojkarjih pešal tudi sprejem in poraz je bil neizbežen. Na tem gostovanju res ni bilo računati na uspeh. Sočane čaka sedaj izredno važen nastop pred domačimi gledalci z Acli iz Ronk. (Č. P.)

Ženska D liga: dvojni uspeh naših

PROMOVOLLEY - SOKOL INDULES

1:3 (16:14, 13:15, 1:15, 9:15)

SOKOL INDULES: Ušaj, Radetič, Tanja in Lara Masten, Žbogar, Pertot, Kralj, Stoper, Škerk, Vizenzin.

Kot zgleda, je Sokol Indules prebolel poraz, ki ga je utrpel v Huminu pred velikonočnimi prazniki. Vendar tako v prvem kot v drugem setu se je na igrišču nudila podobna slika kot pred dvema tednoma. K temu je botroval tudi sodnik z nekaterimi neprimernimi odločitvami. Kljub vsemu pa so po nekaterih menjavah sokolovke reagirale ter uspešno prebijale res dobro nasprotnikovo obrambo. V tretjem setu pa je Tanja Masten z zelo dobrimi servisi dobesedno strla odpor nasprotnic, saj je dosegla kar 12 točk na servisu. Tudi v četrtem setu so Nabrežinke takoj povedle in tako zlahka osvojile tekmo. (Tanja Masten)

BREG AGRAR - AL FUNGO

1:3 (14:16, 15:10, 6:15, 9:15)

BREG AGRAR: Debenjač, Slavec, Kocjančič, Elena, Erika, Franka in Tatjana Žerjal, Tavčar, Komar, Canciani, Pertot.

Brežanke so res lepo začele, igrale so zagrizeno in dale vse od sebe. Kljub vsej požrtvovanosti pa je set šel nasprotnicam. S podobno igro so naša dekleta nadaljevala tudi v drugem nizu, kar se jim je obrestovalo, saj so ga osvojile. Žal ni šlo tako do konca. V tretjem nizu so namreč naenkrat popustile, koncentracije ni bilo več in gostje so imele prosto pot. V četrtem setu so Brežanke že zgubljale z 8:0, vendar so se nekoliko zbrale, zaostanek znižale na 9:6, ko se jim je znova zataknilo. Vzrok teh nenadnih nihanj gre verjetno pripisati tudi pomanjkanju izkušenj. (J. T.)

KONTOVEL ELECTR. SHOP - MARTIGNACCO

3:1 (9:15, 16:14, 15:1, 15:7)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Legiša, Umek, Prašelj, Štoka, Črnjava, Hrovatin, Garbini, Conestabo in Janežič.

V izredno važnem srečanju z ekipo iz Martignacca so Kontovelke pospravile zlata vredni točki. Srečanje so še kar dobro pričele, a preštevilne napake pri sprejemu so bile usodne za prvi delni neuspeh. Potem ko so drugi niz izbojevale na razliko, so imele dokaj olajšano pot do končne zmage. Razigrali sta se namreč Garbinijeva in Legiševa, ki sta z učinkovitimi napadi s centra in krila povsem razbili blok in obrambo nasprotnic. Glede razpleta je najbolj zgovoren izid v tretjem nizu, a tudi v zadnjem nasprotnice niso zmogle preko sedmice. (M. Janežič)

kratke vesti

Gorazd Vesel državni prvak

BRUNECK — Na državnem smučarskem prvenstvu novinarjev je med veterani Gorazd Vesel osvojil prvo mesto v kombinaciji slalom-veleslalom. Tekmovanje so izvedli na Kron-platzu (Plan de Coronese).

Paniniju odbojkarški pokal

FORLÌ — V tretji odlični tekmi za italijanski odbojkarški pokal je Panini premagal Sisley iz Trevisa s 3:1 in že šestiči zaporedoma osvojil italijanski pokal.

RADIO OPČINE

V današnji športni nedelji (pričetek ob 15.30) bo Radio Opčine neposredno prenašal nogometno srečanje Primorje - Portuale. Na sporedu bodo še prispevki o Jadranski tekmi v San Lazzaru. O namiznem tenisu bo govor v studiu s Sonjo Milič, trenerjem Matjažem Sercerjem ter odgovornim za tisk Jasno Juričič. O hitri hoji bo govor s Fabioim Ruzzierjem, v studiu bodo še predstavniki Bora Elpro in športnega združenja Sloga, prenašali pa bodo tudi reportažo o finalu svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici ter o svetovnem pokalu v alpskem smučanju.

Jutri ob 18. uri bo tedenski športni komentar.

pa sta tudi negotova sodnika bistveno pripomogla k tej nervozji. Poraza smo krivi sami, saj smo natančno poznali odlike in napake Malagutija in razlog, zaradi katerega je ta ekipa na vrhu lestvice. Malaguti je svoje vrline, ki smo jih poznali (celo posneli smo nekaj njihovih tekem), tudi potrdil, vendar pa se mu po naši krivdi nismo znali učinkovito zoperstaviti. Poleg tega smo bili še telesno nepripravljeni po velikonočnih praznikih in tudi ta telesna nepripravljenost je pripomogla k padcu koncentracije naše ekipe.«

ETTORE MANNUCCI (trener Malagutija): »Pričakoval sem si tako tekmo, saj oboji igramo hitro, hitri so tudi naši protinapadi, torej tipično "jugoslovanski" slog. Žal je le kako minuto pred koncem tekme prišlo do hudih izgredov, kar nekoliko kvari prestiž tako nas kot jadrancovcev, vendar

upam, da se kaj takega v bodoče ne bo ponovilo, saj se lahko zgodi, da se bomo v play-offu ponovno srečali. Jadran je moštvo, ki mi je bilo vedno zelo simpatično, ker izvaja igro podobno naši, a tudi njegove igrance, Bana, Starca, Čuka in ostale zelo spoštujem. Žal mi je za to, kar se je zgodilo, vendar se to vsekakor da popraviti.«

DUŠAN JELINČIČ

Malaguti - Jadran 110:96 (65:49)

MALAGUTI: Manenti, Galassi 20 (4:7), Nerozzi 7 (5:6), Coronelli 4, Tuberlini 17 (4:6), Cuccoli 13, Fattori 2, Berganzoni 36 (9:13), Portioli 9 (1:5), Dovesi 2.

JADRAN: Starc 17 (1:4), Persi, Čuk 6 (0:1), Manzano 7 (1:2), Corsi, Sosič 5 (1:1), Gobbo 6, Rauber 19 (3:5), Ban 28 (12:14), Daneu 8 (2:4).

SODNIKA: Catalanu iz Firenc in Coppola iz Prata. GLEDALCEV: 300. PON: Nerozzi (22), Manzano (32), Portioli (36), Sosič in Gobbo (40). IZ-KLJUČENI: Corsi, Daneu, Rauber, Cuccoli, Tubertini; maser Jadrana Passavanti.

Kadetski turnir Alpe-Jadran

V drugem dnevu polfinalnega kadetskega košarkarskega turnirja Alpe-Jadran, ki je v organizaciji Jadrana potekal v Repnu, so tako igrali:

Selekcija Ljubljana - Cibona 83:70 (45:38), Cibona - Virtus Padova 62:43 (31:22), Don Bosco - Selekcija Ljubljana 109:87 (55:40).

Prvo mesto v tej skupini je osvojil Don Bosco, ki se je uvrstil na finalni del, ki bo v Zagrabu in na katerem bodo igrale 4 ekipe.

Po sinočnih anticipiranih tekmah 23. kola v italijanski nogometni A ligi Po porazu Napolija je Inter praktično nedosegljiv

Če bo danes Inter, kot vsi pričakujejo, premagal Como, bo imel 11 kol pred koncem A lige znova šest točk prednosti pred Napolijem, ki je bil po zadnjem kolu edini resni tekmelec Trapattinijevih fantov, toda sodeč po zadnjih dosežkih niti Bianchijeva vrsta ne more ogroziti premoči Milančanov. Odlične rezultate zdaj dosega Milan, a njegov zaostanek že sedaj znaša osem točk, kljub tekmni več, tako da bi jih lako bilo jutri deset.

Napoli - Juventus 2:4 (1:2)

STRELCI: De Napoli v 4', Napoli v 8', Buso v 31' in 61', Careca v 49', Magrin v 92' (11-metrovka).

NAPOLI: Giuliani, Ferrara, Francini, Bigliardi (Neri od 46'), Alemao, Renica, Fusi, Crippa, Careca, De Napoli (Carannante od 73'), Carnevale.

JUVENTUS: Tacconi, Favero, De Agostini (Magrin od 73'), Napoli (Mauro od 77'), Bruno, Tricella, Marocchi, Barros, Buso, Zavarov, Laudrup.

SODNIK: Agnolin; KOTI: 2:2.

NEAPELJ — »Glavo« je imel Napoli že pri Bavarcih, ki se bodo v sredo spustili na jug. Tekma je bila na izredno nizki tehnični ravni in nogometaši obeh ekip so grešili kot za stavo. Turinčani so bili nekoliko bolj zbrani in so se simbolično maščevali za pokalno izločitev, dejansko pa so igrali v korist Interja. Tekmo si je ogledalo nekaj nad 60 tisoč gledalcev. Ultraške skupine so z molkom protestirale, ker jim je dalo vodstvo kluba le pešico vstopnic za pokalno tekmo proti Bayernu.

ATALANTA - Milan 1:2 (1:1)
STRELCI: Nicolini v 4', Evani v 14' in Rijkaard v 66'.

ATALANTA: Ferron, Contratto, Pasciullo, Fortunato, Barcella, Prigna, Esposito (Madonna od 62'), Prytz, Evair, Nicolini, Bonacina.

MILAN: Galli, Tassotti, Maldini, Colombo (Gullit od 46'), Costacurta, Baresi, Donadoni (Viviani od 73'), Rijkaard, Van Basten, Evani, Virdis.

SODNIK: Di Cola; KOTI: 4:11 za Milan.

BERGAMO — Državni prvaki so bili že v uvodu tekme v zamudi, brez panike pa so začeli igrati brezhibno in ob tem prikazali tudi izredno atletske forme. Milan je bil skoraj skozi vso tekmo gospodar igrišča in je dejansko igral kot bi bil njegov nasprotnik madridski Real. Pri Milanu je bil odlični Rijkaard, a izkazal se je tudi Van Basten. Nekaj negotovosti je bilo samo v obrambi, posebno pri visokih zgoz.

DANAŠNJI SPORED (15.30): Ascoli - Lecce; Bologna - Sampdoria; Fiorentina - Pisa; Inter - Como; Roma - Cesena; Torino - Pescara; Verona - Lazio.

Buso, ob katerem se veseli še Laudrup, je bil strelec 2. gola za Juventus (Telefoto AP)

Jugoslovanski nogomet Beograjski Rad utrdil 2. mesto

V anticipirani tekmi 23. kola 1. jugoslovanske nogometne zvezne lige je včeraj popoldne Rad v Beogradu z 1:0 (1:0) premagal niškega Radničkega. Strelec edinega zadetka je bil v 20. minuti Držić.

S tem uspehom je Rad še utrdil svoje odlično drugo mesto in se pred današnjimi tekmami približal Vojvodini na sami dve točki.

Osrednja današnja tekma pa bo vsekakor hrvaški derbi v Zagrebu med Dinamom in splitskim Hajdukom. Ekipi si delita 3. mesto na lestvici in imata šest točk zaostanka za vodilno Vojvodino. Na dlani je, da bi poraz za eno od dveh pomenil slovo od upanja za osvojitve naslova prvaka, tudi zato, ker je pričakovati, da bodo Novosadčani v Titogradu osvojili najmanj točko.

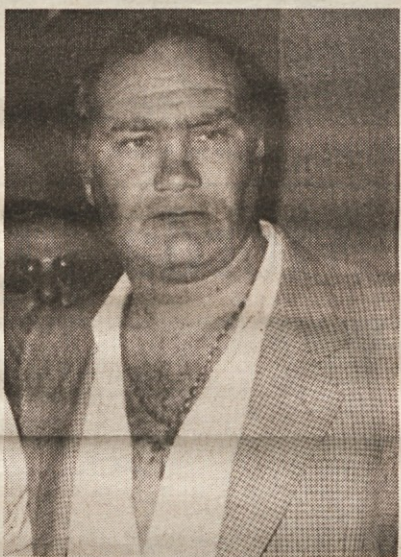
DANAŠNJI SPORED: Velež - Sloboda; Željezničar - Rijeka; Crvena zvezda - Spartak; Vardar - Čelik; Budućnost - Vojvodina; Osijek - Partizan; Napredak - Sarajevo; Dinamo - Hajduk.

V Padovi osrednja tekma B lige Udineseju ne bo lahko

»To bo napeto in zahtevno srečanje«. Tako je trener Udineseja Sonetti označil današnji nastop Videmčanov v Padovi. Tamkajšnja ekipa ima namreč na lestvici le tri točke manj od Udineseja in ji v bistvu le zmaga omogoča, da se ponovno vključi v boj za napredovanje v A ligo, čeprav njen trener Buffoni vztrajno trdi, da bi se zadovoljil tudi s točko.

Videmčani bodo po dolgem času znova lahko nastopili s standardno postavo. Povsem je namreč okreval golgeter De Vitis, ki se je poškodoval pred enim mesecem med treningom. V konici napada bo tako znova deloval ob Branci, ki je bil med drugim avtor edinega gola, s katerim je Udinese v prvem letošnjem dvoboju premagal Padovo na stadionu Friuli.

DANAŠNJI SPORED: Avelino - Piacenza; Barletta - Bari; Cosenza - Mesina; Cremonese - Taranto; Licata - Brescia; Monza - Genoa; Padova - Udinese; Parma - Empoli; Reggina - Ancona; Sambenedettese - Catanzaro.

Trener Udineseja Sonetti

Na odbojkarskem turnirju v okviru mladinskih iger »Kosovelovke« pokrajinske prvakinje

Včeraj so bile na Opčinah na sporedu finalne tekme pokrajinskega dela mladinskih iger v odbojki, tako v ženski kot v moški konkurenci.

FANTJE

Dijaki openske šole Kosovel, ki so zmagali polfinalno tekmo, so v boju za pokrajinski naslov igrali proti dijakom šole De Tommasini. Žal so morali na igrišče v nepopolni postavi, saj je zbolel Samo Mijot in so se zaradi tega tudi že vnaprej nekako vdali v usodo in niso igrali tako, kot sicer znajo. Pokrajinski naslov je šel tako italijanskim dijakom, vendar predstavlja za Kosovela tudi uvrstitev na 2. mesto res lep uspeh. V malem finalu je šola Fonda Savio premagala Addobbati z 2:0.

FINALE ZA 3. MESTO
Fonda Savio - Addobbati 2:0
FINALE ZA 1. MESTO
De Tommasini - Kosovel 2:0 (15:4, 15:10)

LESTVICA

1. De Tommasini, 2. Kosovel, 3. Fonda Savio, 4. Addobbati.

KOSOVEL: Ban, Grgič, Pontari, Milič, Radetti, Bratoš, Plesničar, Štrajn, Purič, Andolšek, Spetič, Čuk.

DEKLETA

V ženski konkurenci so slovensko šolsko odbojko zastopali openski Kosovel, rojanski Erjavec in proseški Levstik. Najprej sta se v malem finalu pomerila Levstik in Erjavec, ki je zmagal brez težav in pokazal tudi res dobro igro. Škoda, da so rojanske dijakinje v polfinalu nastopile z zelo okrnjeno postavo, saj je Erjavec ekipa, ki bi vsekakor sodila v pokrajinski finale. V tekmi, ki je odločala o prvem mestu, so igrali openska slovenska in italijanska srednja šola. Kosovelova dekleta, ki so vse do finala, tako v izločilni skupini kot v polfinalu, suvereno zmagovala, so tudi na tej tekmi dokazala, da so res dobro pripravljena. Openske dijakinje so srečanje gladko osvojile in si tako tudi povsem zaslužno priigrale pokrajinski naslov.

FINALE ZA 3. MESTO
Erjavec - Levstik 2:0 (15:6, 15:5)

FINALE ZA 1. MESTO

Kosovel - De Tommasini 2:0 (15:7, 15:6)

LESTVICA

1. Kosovel, 2. De Tommasini, 3. Erjavec, 4. Levstik.

KOSOVEL: Daniela in Kristina Bogatec, Mahnič, Crissani, Bizjak, Spalca, Vrše, Bertoli, Hrovatin, Kalc, Ferluga, Brišnik.

ERJAVEC: Ažman, Gregori, Vitez, Vodopivec, Debeljuh, Breclj, Katja in Ivana Milič, Meucci.

LEVSTIK: Brišnik, Kralj, Černe, Luxa, Košta, Bezin, Tretjak, Pieri, Predonzani, Bogatec, Tence.

Openske dijakinje bodo zastopale tržaško pokrajino na deželnem finalu, ki bo že v torek zjutraj v telovadnici Suvich v Trstu, njihov prvi nasprotnik pa bo Codroipo, zmagovalac v videmski pokrajini. (INKA)

S petkovega občnega zbora Plavalnega kluba Bor Odbor pričakuje več tekmovalne vneme

Občni zbor plavalnega kluba Bor je razkril nedvomno dobro organiziranost te domače športne enote, ki se edina bavi s plavalnim športom.

Ker je klub še v svoji fazi razvoja, so potrebe po bolj raznoliki dejavnosti razmeroma manjše in delo je zato dobro urejeno. Ob odboru kluba so v trenutkih potrebe vedno ob strani tudi starši otrok, ki obiskujejo plavalno vadbo v bazenu pri Alturi. Vseh članov plavalnega kluba Bor je okoli 100, kar gotovo ni malo. Od tega je kakih 10 rekreativcev. To skupino sestavlja večina starši otrok. Pričakuje se, da bo število aktivnih plavalcev v naslednjih nekaj letih še raslo.

Na občnem zboru je predsedniško poročilo podal inž. Bogdan Petelin, ki je omenil, kako se je Bor lotil plavanja brez večjih izkušenj in z veliko dobre volje. Plavalci Bora so danes razdeljeni v devet skupin, od plavalne šole do tekmovalne skupine. Vadi se dvakrat tedensko za skupnih 13 ur. Tekmovalna skupina pa ima še dodatna dva treninga.

Trenerski kader vodi Raftko Bradaš, ki je Kopa, zelo aktivno pa delujeta tudi Robert Barut in Andreina Menegatti. Sedanje vodstvo se ob ustaljeni dejavnosti zaveda, da bi bilo treba dati dejavnosti kluba večjo odmevnost in ta lahko pride le preko izrazite tekmovalne dejavnosti, ki je bila doslej razmeroma skromna. Že se je opazilo, da ni za povečano količino treniranja in za dodatno obremenitev pri delu izrednega navdušenja. Delno zaradi obremenjenosti otrok z drugimi izvenšolskimi dejavnostmi, delno pa morda tudi zaradi izredno skromne plavalne kulture, ki je za zamejce značilna. Na redkih uradnih tekmovanjih, kjer je Bor nastopil, se je opazilo, da plavalcem in plavalkam kluba manjkajo preplavane ure. Seveda ni še jasno, kako se bo ta problem rešil. Potreben bi bil predvsem preobrat v miselnosti staršev, ki naj bi spoznali, da je tudi šport lahko stroka, v kateri je vredno doseči vidne uspehe. Ob vsem ne gre zanemariti dejstva, da tekmovalni šport veliko pripomore pri oblikovanju značaja mladega človeka. Še skromna tekmovalna dejavnost PK Bor prispeva,

da se nekoliko starejši plavalci in plavalke naveličajo plavanja in zapuščajo klub, ki je v takih primerih smatran le kot dodatek k telesni vzgoji. Vodstvo je že upoštevalo možnost, da bi se izoblikovala vaterpolska ekipa, ki bi imela v igranju svojo privlačnost in pri Boru zadržala tiste, ki bi jih plavanje ne posebno navduševalo.

K večjim težavam spada problem bazena, ki je dokaj drag objekt. Pred kratkim je bazen pri Alturi prevzela tržaška občinska uprava, niso pa še bile izdelane tarife za uporabo v novih pogojih. Seveda pričakujejo pri Boru, da se bodo cene uskladile s tistimi, ki so običajne za občinske objekte.

Znižanje cen pa bo brez dvoma povečalo povpraševanje po plavalnih urah, kar bo za Bor dodaten problem.

Ob koncu je občni zbor izvolil glavni odbor, katerega bodo sestavljali: Bogdan Coloni, Ivan Coretti, Edi Glavina, Vittoria Križmančič, Andreina Menegatti, Bogdan Petelin, Soča Verginella-Stanese in Vida Di Lenardo-Vidali.

V nadzornem odboru bodo: Milan Klobas, Boris Sancin in Branka Sulli.

BRUNO KRIŽMAN

Na sliki (foto Magajna) pogled na dvorano med 3. rednim občnim zborom PK Bor.

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA: Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38 TRST - Tel. 768667 - 772002

domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 2. APRILA 1989

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
15.30 v Bazovici: Primorje - Portuale
2. AMATERSKA LIGA
15.30 v Morteglianu: Mortegliano - Kras; 15.30 v Pierisu: Pieris - Vesna; 15.30 v Gorici, Ul. Baiamonti: Juventina - San Luigi Vivai Busa
3. AMATERSKA LIGA
15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Poggio
- NARAŠČAJNIKI
8.30 v Miljah: Fortitudo - Breg
- NAJMLAJŠI
10.45 v Trstu, igrišče Campanell: Campanelle - Breg; 12.15 na Proseku: Primorje - Portuale; 13.30 v Trstu, Ul. Flavija: Giarizzole - Zarja Adriaimpex
- ZAČETNIKI
10.30 v Trziču: Monfalcone - Mladost Trattoria al Lago; 11.15 v Dolini: Costalunga - Primorje; 12.00 v Trstu, igrišče Campanell: Altura - Zarja Adriaimpex

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA
17.30 v Trstu, šola Suvich: Bor Radenska - Beretich

1. MOŠKA DIVIZIJA
9.00 v Dolini: Breg - Kontovel; 15.00 v Trstu, šola Murgurgo: Basket TS - Sokol

MLADINCI

9.00 v Trstu, na 1. maju: Cicibona - Latte Carso

DEŽELNI KADETI

15.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Indules - Sokol

NARAŠČAJNIKI

9.00 v Trstu, Vrdelska cesta 23: Libertas - Polet Furlani

DEČKI

10.00 v Trstu, Ul. Forti: Latte Carso - Bor Indules; 10.30 na Opčinah: Polet - Don Bosco

PROPAGANDA

9.00 v Trstu, šola Caprin: Santos - Bor

ODBOJKA

1. MOŠKA DIVIZIJA
11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor - Sloga Sabor

2. ŽENSKA DIVIZIJA
11.00 v Dolini: Breg - Julia; 11.30 v Trstu, Kjadin: DLF - Bor Friulexport A

UNDER 18 MOŠKI
DEŽELNI FINALE
16.00 v Pordenonu: nastopa Val Naš prapor Imsa

UNDER 16 MOŠKI
11.00 v Sovodnjah: Soča Čerimpex - Inter 1904 Trst; 11.00 v Trstu, Zandonai: Pallavolo Trst - Sloga

UNDER 16 ŽENSKO
9.30 v Trstu, šola Visintini: Club Altura Omse - Sloga Sklad Mitja Čuk

UNDER 15 ŽENSKO
10.00 v Miljah, Ul. d'Annunzio: Zaule Rabuiese - Kontovel Electronic Shop

obvestili

REKREACIJSKI ODESK ŠK KRAS prireja tečaj tenisa za začetnike ter nadaljevalnega. Vpisovanje in informacije do 10. aprila v tajništvo ŠK centra v Zgoniku ob ponedeljkih od 19. do 20. ure.

JAMARSKI ODESK SPDT obvešča, da bo priredil jamnarski tečaj. Interesenti, kiso že dopolnili 18. leto starosti, lahko dobijo vse informacije po tel. št. 810053 ob delavnikih med 13.45 in 14.00.

Pripravljalni odbor teniškega prvenstva Gorica

PRAVILNIK

Organizacijski odbor razpisuje teniško prvenstvo med goriškimi slovenskimi društvi. Moštva lahko nastopajo z imeni društev in ne z imeni krajev prihoda.

Tekmovanje se bo odvijalo po sistemu vsak proti vsakemu in se bo pričelo v drugi polovici aprila na igriščih v Doberdolu, Štandrežu in na Vrhu. Društva lahko vpišejo največ 2 moški ekipi, ki ju sestavljata najmanj dva in največ pet igralcev.

Posamezna srečanja bodo potekala v obliki Davisovega pokala (ženski sistem turnirja: dva posameznika in dvojica).

Vpisovanje sprejemajo na uradu ZŠŠDI v Gorici najkasneje do 10. aprila. Vpisnina znaša 20.000 lir za vsako ekipo.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 2.000,- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000,- din, trimesečno 85.000,- din, letno 320.000,- din, upokojeanci mesečno 25.000,- din, trimesečno 65.000,- din, polletno 120.000,- din, letno 240.000,- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%, IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

primorski dnevnik

2. aprila 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Naftni madež se razprostira na površini 2.000 kvadratnih kilometrov morja Ekološka katastrofa na Aljaski je še hujša od tega, kar so se bali naravovarstveniki

VALDEZ — Romantiki so živeli v prepričanju, da je narava mačeha, ki pohodi človeka. Ko bi danes gledali grozovite posnetke stotin živali, ki hirajo zaradi posledic katastrofe, za katero je poskrbel - posredno ali neposredno - človek, pa bi morali svoje filozofsko gledanje temeljito spremeniti. Viri informacij so s posebnim poudarkom poročali o življenjskih nezdah kapitana, ki je v času nesreče pijan smrčal v kabini, ekološka katastrofa na Aljaski pa ima najbrž še kakega uglednejšega »krivca«. Prav z iskanjem krivcev se bodo sedaj ukvarjali preiskovalni sodniki in FBI, ki je odprl federalno preiskavo o nasreči, ki je prizadela naftno družbo Exxon, predvsem pa prebivalstvo Valdeza in posredno tudi svet, saj je 40.000 ton nafte prekrilo kar 2.000 kvadratnih kilometrov morske površine.

Teden dni po katastrofi so zadrage ribičev, podjetja za predelavo lososa, turistični delavci in desetine krajanov, vložili tožbe proti družbi Exxon. Predsednik naftne družbe Iarossi je dal na razpolago 10 milijonov dolarjev za pomoč prebivalcem Valdeza. S tem denarjem naj bi si pomagali iz trenutne stiske, saj bo obračun izgub najbrž ogromen.

Pri tem je treba seveda omeniti, da je narava utrpela neprecenljivo škodo. Skupina izvedencev je včeraj obkroži-

la območje, ki ga je že dosegla nafta. Strokovnjakinja Katherina Frost je izjavila, da so letalski posnetki zavedli tudi izvedence. Nafta ni prekrila le obale in čeri ampak tudi tujenje, ptice, morske sesalce, skratka vse, kar je živelo ali brstelo v Zalivu princa Williama. Vse je bilo temnosive barve, zato so se mrhovin in hirajočih živali zavedli šele takrat, ko so poblize pregledali onesnaženo območje.

Naravovarstveniki so tudi ugotovili, da bi lahko naftni madež povzročil škodo tudi tam, kjer so mislili, da je ne bo. Gre namreč za primere lososovih gojišč, ki so jih pravočasno ubranili pred naftno poplavo, novim generacijam rožnatih rib pa ne bodo mogli preprečiti, da spoznajo okus onesnaženega planktona. Zaradi tega bi se lahko odrasli lososi odločili, da spremenijo svoje običaje in zbrisejo Valdeški zaliv iz svojih reproduktivnih potovanj.

Pred dnevi se je zaključil proces proti družbi Shell, ki jo je 10-krat manjša naravna katastrofa stala približno 32 milijard lir. Družbo Exxon pa bo naftni madež na Aljaškem morju stal veliko več, še posebej, če bodo preiskave dokazale, da bi bila katastrofa lahko znatno manjša, ko bi Exxon ne izgubila toliko dragocenega časa.

Ponirek z rdečim vratom je med žrtvami ekološke katastrofe na Aljaski

(AP)

Birokracija še odloča o usodi dveh posvojenk

TURIN, FIRENCE — Sodni kolegij turinskega sodišča za mladoletne je včeraj nadaljeval razpravo v zvezi z dovoljenjem za uradno posvojitve male Serene Cruz s strani družine Giubergia. Kolegij, ki ga sestavljajo predsednik sodišča, sodnica, psihater in socialna delavka, je menda že sklenil, da bo Sereno predal neki drugi družini, dokončna odločitev pa bo znana šele ta teden.

V Firencih pa se nadaljuje čustvena stiska zakoncev Quieti, ki sta pred letom dni vzela v varstvo Monico. Deklica, ki je perujskega porekla, je sedaj stara nekaj več kot šest let in obiskuje prvi razred osnovne šole. Sodišče je Monico odvzelo novima staršema, ker je smatralo, da nista primerna za posvojitev. Zakonca Quieto sta že pred časom vložila redno prošnjo za posvojitve otroka, a takrat ni nihče omenil problemov, ki naj bi jih imela štiridesetletna mož in žena. Tudi pristojne oblasti v Limi so zakoncem Quieto odobrile prošnjo za posvojitve in jima izročila Monico Moreno. Sedaj kaže, da naravna mati zahteva deklico nazaj. Zadeva se iz dneva v dan bolj zapleta, v tem primeru toliko bolj, saj sta Quietova prišla do deklice po uradnih poteh. Monica in njeni novi starši bodo morali počakati do 27. maja, saj bodo šele takrat zvedeli, kaj bodo odločili sodniki.

Prvi preizkusi hladne fuzije segajo že v petdeseta leta

NEW YORK — Po napovedi, da sta strokovnjaka za jedrsko energijo Pons in Fleischman izvedla »hladno« jedrsko fuzijo, se sedaj kar vrstijo zahteve po priznanju »očetovstva« tega odkritja. Profesor Steven Jones z mormonske univerze v Utahu je celo sklical tiskovno konferenco, na kateri je pojasnil nekaj bistvenih razlik med svojim preizkusom in preizkusom Pons-Fleischman. Jones pravi, da mu je med preizkusom uspelo izmeriti emisijo nevtronov med reakcijo, vendar je pojasnil, da je njegova »hladna« jedrska fuzija sprostila veliko manj energije, kot zatrjuje kolega o svoji. Jones bo rezultate svojega preizkusa ob-

javil v aprilski številki specializirane revije Nature, verjetno pa bodo v isti številki tudi podatki o preizkusu Pons-Fleischman.

Samo v nečem so si strokovnjaki od vsepovsod edini: preden bo hladna jedrska fuzija lahko postala praksa, bo poteklo še najmanj dvajset let. Profesor Jones je na tiskovni konferenci med drugim orisal kratko zgodovino »hladne« jedrske fuzije, iz katere je razvidno, da prvi poskusi segajo že v petdeseta leta, ko so zgradili prvo vodikovo bombo. V Sovjetski zvezi so prišli do prvih otipljivih rezultatov leta 1979, Zahod pa je bil

o tem seznanjen šele sedem let kasneje. »Hladna« fuzija ni samo znanstvena »radovednost«, pač pa ima velik praktični pomen. Fuzija ne proizvaja radioaktivnosti, kot se to dogaja pri jedrski fusiji, pač pa čisto energijo, ki bi lahko rešila že kar pereče svetovno energetsko vprašanje. V morski vodi, ki je potrebna za »hladno« jedrsko fuzijo je namreč toliko devterija, da bi ga lahko mirno izkoriščali še milijone let. Poleg tega pa je doslej veljalo pravilo, da je za vodenno jedrsko fuzijo potrebna izredno visoka temperatura, medtem ko so zadnji poskusi pokazali ravno obratno. Najbolj optimisti pa že govorijo o možnosti, da bi na Zemlji lahko prišlo do spontanah jedrskih fuzij, in sicer tako, da bi človek omogočil pronicanje devterija iz oceanov v zemeljsko skorjo, tektonsko (zemeljsko) premikanje pa bi proizvajalo energijo.

Tudi dva italijanska raziskovalca, kemik Renzo Boscoli in fizik Roberto Monti sta včeraj izjavila, da sta že leta 1984 prišla do podobnih rezultatov, ki so te dni obkrožili svet in ki že vzbujajo polemike. Oba pa priznavata, da je treba dati času čas, saj v znanosti nekaj preizkusov še zdaleč ne utemeljuje vrednosti neke nove teorije.

Morda jo bo dohitela

Deklica na sliki je izkoristila sprehod po milanskem zooškem vrtu, da se je podala na »lov« bele race, ki je mirno racala po stezicah in uživala v spomladanskem soncu

(Telefoto AP)

Spomin na revolucijo

V Franciji so ob dvestoletnici revolucije prodali na dražbi eno od redkih originalnih giljotin, ki še obstajajo. Novi lastnik je zanjo odšel 187.000 frankov, približno 41 milijonov lir.

(Telefoto AP)

Evropski lovci bodo stali po sto milijard lir vsak

MÜNCHEN — Uresničitev evropskega lovca prestreznika v sklopu programa EFA (European Fighter Aircraft) bo stala več od predvidenega, in sicer sto milijard lir za vsako letalo, v angleško-nemško-italijansko-španskem konzorciju pa se bojijo, da bodo stroški še višji.

Ob dvajsetletnici ustanovitve konzorcija Panavia (britansko-italijansko-nemški), ki je omogočil uresničitev večnamenskega reaktivnega bojnega letala tornado, so v Münchnu proučili vprašanja o izbiri oboroženega sistema. Po vsem sodeč se bodo odločili za ameriški kompjutersko-radarski sistem AN/APG 65, ki pilotu omogoča odkritje sovražnika, njegovo zasledovanje in uničenje. Sistem obenem omogoča učinkovito samoobrambo v primeru napada drugih lovcev. Po logiki bi moral biti ta sistem vezan na ameriško oborožitev, ker pa bodo v evropski prestreznik vgradili izpopolnjeno »evropsko« različico MDS 2.000, bi ga lahko prikrojili za evropsko orožje. Bržkone pa se to ne bo zgodilo, saj so Američane že prizadeli, ko so zavrnili ponudbo družbe General Electric in se odločili za Evrojet. Britanci so se torej morali odpovedati svojemu kompjutersko-radarskemu sistemu ECR 90, ki so ga vgradili v svoje reaktivne harrier, saj je po mnenju večine strokovnjakov ta sistem že zastarel. Konzorciju pa ni uspelo pritegniti Francije, ki bo kupila ameriške prestreznike, v zameno pa ZDA ne bodo ovirale Francije pri prodaji lovca rafale v Latinsko Ameriko.

Ker bodo stroški znašali tisoče milijard lir, se že slišijo kritike, da je v sedanjem obdobju popuščanja napetosti taka investicija zgrešena. Zagovorniki evropskega letala pa navajajo, da je to letalo izključno defenzivno in bo torej ohranilo svojo vlogo tudi v primeru, da bi bili razorožitveni naporji uspešni.

V Peruju skoraj 40 ubitih v napadih Sendera luminosa

LIMA — V petek je v Peruju v dveh napadih maoistične skupine Sendero luminosa izgubilo življenje skoraj 40 ljudi. Po podatkih policije je bilo najhuje v andski vasi Carhuapampa, kjer so gverilci pred zoro po hišah pobijali pripadnike vaše straže, posebne polvojške organizacije, ki bi morala vasi braniti prav pred napadi Sendera luminosa. Po prvih podatkih so v Carhuapampi pobili 26 oseb.

Manj sreče so imeli gverilci v trgu Huacrachuco v severni pokrajini La Libertad. Iskali so župana, a ta je pravčasno pobegnil. Svoj bes zaradi neuspeha so omilili s plenjenjem trgovin, pri tem pa so se zakasnili, tako da je lahko posegla policija. V spopadu je bilo enajst ubitih, končni obračun pa bo po vsem sodeč hujših, saj je precej ljudi težko ranjenih.

Sendero luminosa je v zadnjem obdobju okrepil svoje teroristične napade na bolj obrobne vasi, kjer ni vojaških garnizij in policije. Po približnih podatkih je gverila Sendera luminosa v devetih letih spopadov terjala 14 tisoč mrtvih.

Roj čebel se je lotil pogrebcev v Lahoreju

ISLAMABAD — Med pogrebom bivšega sodnika pakistanskega vrhovnega sodišča v Lahoreju Maulvija Muštaka Husaina, ki je leta 1979 izdal smrtno obsodbo za Alija Buta, se je roj čebel lotil pogrebcev. Ljudje so se razbežali v nepopisni paniki. Vrnili so se s pomočjo čebelarjev, ki so čebele razgnali z dimom in tako omogočili nemoten potek pogrebnih svečanosti. Svoji umrlega so prepričani, da je šlo za dobro premišljeno sabotažo. Husein je bil od leta 1982 zaradi posledic bombnega atentata hrom.